

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 2010**

**Υποψήφιος Πρύτανης:
Θεοδόσης ΠΕΛΕΓΡΙΝΗΣ**

**Υποψήφιοι Αντιπρυτάνεις:
Αστέριος ΔΟΥΚΟΥΔΑΚΗΣ, Θεόδωρος ΛΙΑΚΑΚΟΣ, Θωμάς ΣΦΗΚΟΠΟΥΛΟΣ**

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ

ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2010

Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 2010
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Υποψήφιος Πρύτανης

Θεοδόσης Ν. ΠΕΛΕΓΡΙΝΗΣ

**Καθηγητής, Πρόεδρος Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και
Ψυχολογίας.**

Υποψήφιοι Αντιπρυτάνεις

Αστέριος ΔΟΥΚΟΥΔΑΚΗΣ

**Καθηγητής, Πρόεδρος Οδοντιατρικής Σχολής, υποψήφιος αντιπρύτανης
Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού**

Θεόδωρος ΛΙΑΚΑΚΟΣ

**Καθηγητής Χειρουργικής, Ιατρική Σχολή, Αττικό Νοσοκομείο,
υποψήφιος αντιπρύτανης Φοιτητικής Μέριμνας και Εξωτερικών
Σχέσεων**

Θωμάς ΣΦΗΚΟΠΟΥΛΟΣ

**Καθηγητής, Πρόεδρος Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών,
υποψήφιος αντιπρύτανης Οικονομικού Προγραμματισμού και
Ανάπτυξης**

Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεgrίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Υποβάλλουμε σήμερα το Πρόγραμμά μας προς την πανεπιστημιακή κοινότητα. Ευχαριστούμε όλους όσους συνεισέφεραν με τις ιδέες και την κριτική τους. Όπως αλλάζουμε τον τρόπο διεξαγωγής του προεκλογικού αγώνα, έτσι φιλοδοξούμε να αλλάξουμε και το Πανεπιστήμιό μας. Με την αδιάλειπτη παρουσία μας, με σοβαρότητα, με διάλογο, με ευθύνη, με ειλικρίνεια, με ιδέες, με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, με δουλειά. Με εμπιστοσύνη, σεβασμό και αναγνώριση στα μέλη της κοινότητάς μας. Μας αξίζει και το έχουμε ανάγκη. Χωρίς σπατάλες, τυμπανοκρουσίες και χλιδή. Μακριά από τα Μέσα και τη διαπλοκή. Αντ' αυτών προτείνουμε: απρόσκοπτη και αδιαμεσολάβητη πρόσβαση στην πληροφορία. Στηριζόμαστε στην κρίση όλων. Αφήνουμε πίσω μας το παλιό. Εμείς δεν ερχόμαστε να τα γκρεμίσουμε όλα. Απλά θέλουμε να ξεφύγουμε από το γκρίζο, και να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για ένα φωτεινό, ελκυστικό πανεπιστήμιο. Αυτό

τι σημαίνει; Ό, τι στραβό και λειψό υπάρχει να φροντίσουμε να το διορθώσουμε και να το συμπληρώσουμε έτσι, ώστε, στην συνέχεια, να οικοδομήσουμε το καινούριο.

Η οικοδόμηση του νέου Πανεπιστημίου μας, όμως, δεν είναι δουλειά ενός, δύο, πέντε, δέκα ... προσώπων. Είναι έργο όλων μας! Χρειαζόμαστε τη συμμετοχή του συνόλου της ακαδημαϊκής μας κοινότητας. Για να το πετύχουμε αυτό, είναι απαραίτητη η εμπιστοσύνη των προσώπων που διαβιούν και δρουν στο πανεπιστημιακό μας περιβάλλον – εμπιστοσύνη την οποία δεν μπορούμε να εξασφαλίσουμε παρεκτός μόνο μέσα από την τήρηση διαφανών κανόνων και τη διατύπωση αξιόπιστων, κοστολογημένων προτάσεων, όπως αυτές, πιστεύουμε, που παραθέτουμε στο Πρόγραμμά μας, το οποίο φροντίσαμε να φτάσει σε κάθε μέλος της ακαδημαϊκής μας κοινότητας.

Περιεχόμενα

Πρόλογος	9
Εισαγωγή	17
1. Το Όραμά Μας.....	21
1.1 Γενικοί Στόχοι.....	21
1.2 Πλαίσιο	22
1.3 Μέθοδος.....	25
2. Το Πανεπιστήμιο Αθηνών Σήμερα.....	29
2.1 Εύρος και Μέγεθος.....	29
2.2 Ανθρώπινο Δυναμικό	31
2.3 Εισαγωγή και Αποφοίτηση από το Πανεπιστήμιο Αθηνών.....	34
2.4 Διοικητικές Υπηρεσίες	41
2.5 Πανεπιστημιακές Μονάδες και Άλλες Υπηρεσίες	42
3. Για Ένα Σύγχρονο Τρόπο Διοίκησης.....	49
3.1 Καταμεμημένη και Διαφανής Διοίκηση – Συμμετοχή στις Αποφάσεις.....	49
3.2 Ανασύσταση της Κοινότητας.....	52
3.3 Νέες Ανάγκες – Νέες Τεχνολογίες.....	54
3.4 Κεντρικές Διοικητικές Υπηρεσίες: Ένας Σημαντικός Τομέας Υστερεί	56
3.5 Διοικητική Οργάνωση Ακαδημαϊκών Μονάδων	59
3.6 Ενίσχυση Ειδικών Μονάδων Πανεπιστημιακού Ενδιαφέροντος	63
4. Προτεραιότητα στη Φοιτητική Κοινότητα.....	65
4.1 Αλλάζοντας το Γκρίζο Πανεπιστήμιο	65
4.2. Σπουδές με Επιστημονικό και Επαγγελματικό Αντίκρισμα.....	66
4.3 Νέες Συνθήκες – Νέες Υπηρεσίες.....	68
4.4 Σύνδεση με τους Αποφοίτους του Πανεπιστημίου	69
4.5 Σεβόμενοι τα ΑμεΑ και άλλες Ειδικές Κατηγορίες Φοιτητών	70
4.6 Αναγνωστήρια και Ψηφιακές Βιβλιοθήκες.....	71
5. Ενισχύοντας την Εκπαίδευση.....	73

5.1 Προτεραιότητα στην Εκπαιδευτική Διαδικασία.....	73
5.2 Αποτελεσματική Κατανομή του Διδακτικού Προσωπικού.....	74
5.3 Σύγχρονα Μέσα και Υποδομές.....	75
5.4 Ανακτώντας την Εμπιστοσύνη της Φοιτητικής Κοινότητας	75
5.5 Σύνδεση της Διδασκαλίας με την Έρευνα.....	76
5.6 Συνεργασίες στην Εκπαιδευτική Διαδικασία	78
6. Η Έρευνα Κάνει τη Διαφορά.....	79
6.1 Πολιτικές για την Έρευνα.....	79
6.2 Ερευνητικές Υποδομές και Οικονομίες Κλίμακας	85
6.3 Ανθρώπινο Δυναμικό, Διεπιστημονικότητα και Κρίσιμη Μάζα	86
6.4 Υποστηρίζοντας την Έρευνα και την Ανάπτυξη	87
6.5 Διακρίσεις, Επιστημονική Αναγνώριση και Διεθνής Παρουσία	89
6.6 Ερευνητικές Συνεργασίες.....	89
7. Αναγνωρίζοντας το Έργο των Μελών ΔΕΠ	91
8. Παρεμβαίνοντας στην Κοινωνία.....	95
8.1 Προβολή του Έργου και των Ανθρώπων του Πανεπιστημίου.....	95
8.2 Αποκαθιστώντας την Εικόνα του Πανεπιστημίου	97
8.3 Συμβάλλοντας στην Ανάπτυξη και την Πρόοδο	98
9. Επιτελική Σύνοψη: Προγραμματιζόμενες Δράσεις & Εφαρμογή Προγράμματος	99
9.1 Σύνοψη Προγραμματιζόμενων Δράσεων	99
9.2 Εφαρμογή του Προγράμματός Μας – Απαιτούμενοι Πόροι.....	113

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαΐου, όλα τα μέλη του Πανεπιστημίου μας θα κληθούν να εκλέξουν **νέες Πρυτανικές Αρχές** μέσα σε μια εθνική και διεθνή συγκυρία η οποία εγκυμονεί σοβαρούς **κινδύνους** για το Δημόσιο Πανεπιστήμιο, αλλά προσφέρει και σημαντικές **ευκαιρίες**. Στο πλαίσιο αυτό, αποφασίσαμε να θέσουμε στην κρίση της πανεπιστημιακής κοινότητας την **υποψηφιότητά** μας, διότι πιστεύουμε ακράδαντα ότι οι τελικές εξελίξεις στο Δημόσιο Πανεπιστήμιο, του οποίου το Πανεπιστήμιο Αθηνών αποτελεί το σημαντικότερο πυλώνα, θα εξαρτηθούν σε μεγάλο βαθμό απ' την προσπάθεια όλων μας.

Πιστεύουμε σε μια Διοίκηση που βασίζεται στη **συμμετοχή**, στη **συναίνεση** και τη **συνεργασία**. Για το λόγο αυτό, το σχήμα που παρουσιάζουμε δεν προκύπτει από κάποια συμφωνία πανεπιστημιακών παραγόντων, αλλά φιλοδοξεί να εισάγει ένα καινούργιο, συμμετοχικό, κλίμα στο Πανεπιστήμιό μας που θα του επιτρέψει να διακριθεί διεθνώς στις δύσκολες συνθήκες που διαμορφώνονται. Βρεθήκαμε **μαζί** εδώ και **έναν περίπου χρόνο**, συζητήσαμε τα σημαντικότερα θέματα του Πανεπιστημίου μας και βεβαιωθήκαμε ότι **συμφωνούμε** στα θεμελιώδη. Έτσι, υποβάλλουμε, σήμερα, προς την κοινότητα του Πανεπιστημίου μας συγκεκριμένες **προτάσεις**, οι οποίες διέπονται από αρχές που καθορίζουν και το όραμά μας για το Πανεπιστήμιο. Οι προτάσεις αυτές μας **δεσμεύουν** απολύτως, σε περίπτωση που η ακαδημαϊκή κοινότητα μας τιμήσει εκλέγοντάς μας στη Διοίκηση του Πανεπιστημίου μας. Εργαζόμαστε με μια

Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

αντίληψη ομάδας και εφόσον εκλεγούμε θα συνεχίσουμε στην ίδια κατεύθυνση και θα φροντίσουμε η αντίληψη αυτή να διαχυθεί σε όλα τα επίπεδα της Διοίκησης. Πιστεύουμε ότι σήμερα το Πανεπιστήμιό μας έχει ανάγκη από ένα Πρυτανικό σχήμα με ισχυρό Πρύτανη και ισχυρούς Αντιπρυτάνεις που **γνωρίζουν καλά το Πανεπιστήμιο** και γενικότερα το χώρο της εκπαίδευσης και της έρευνας.

Βαθιά μας πεποίθηση είναι ότι τα όποια προβλήματα στη λειτουργία των Πανεπιστημίων **δεν** λύνονται με παρεμβάσεις διοικητικού χαρακτήρα, αλλά με ρυθμίσεις που συμβάλουν στη διαμόρφωση μιας διαφορετικής κουλτούρας. Το **κλίμα εμπιστοσύνης** αποτελεί το **σημαντικότερο παράγοντα** ανάπτυξης και βελτίωσης. Προϋπόθεση γι' αυτό είναι οι διαφανείς διαδικασίες, η ύπαρξη γενικά αποδεκτών **κανόνων** και η ενιαία και όχι κατά περίπτωση τήρηση και εφαρμογή τους.

Βασικές μας **αρχές** είναι:

- ✓ η διασφάλιση του **κεντρικού ρόλου του Πανεπιστημίου στην κοινωνική πρόοδο** και την ολόπλευρη ανάπτυξη της κοινωνίας,
- ✓ η διαφύλαξη του **δημόσιου χαρακτήρα** του Πανεπιστημίου,
- ✓ η εδραίωση της **ανεξάρτητης έρευνας** ως κυρίαρχο συστατικό της ανώτατης εκπαίδευσης, σε ένα **αδέσμευτο** πανεπιστημιακό περιβάλλον, **ελεύθερο** από εξωτερικές παρεμβάσεις και επεμβάσεις,
- ✓ η επιδίωξη της **επιστημονικής διάκρισης**,

- ✓ η βελτίωση της θέσης των Ελληνικών Πανεπιστημίων με τη δημιουργία **ισχυρών αυτοδιοικούμενων ιδρυμάτων,**
- ✓ η ενθάρρυνση **συνεργασιών** μεταξύ Πανεπιστημίων και ερευνητικών κέντρων,
- ✓ η ισχυροποίηση του **βασικού πτυχίου** σπουδών, ικανού να δημιουργεί τις προϋποθέσεις για εργασία.

Δεν αγνοούμε όμως πως υπάρχουν σημαντικοί **κίνδυνοι** όπως:

- πολλά Πανεπιστήμια να παρέχουν στο μέλλον **σχεδόν αποκλειστικά εκπαιδευτικό έργο** και μόνο λίγα να θεωρούν πως η συνεισφορά στην πνευματική και πολιτιστική ζωή της χώρας είναι σημαντικός σκοπός της αποστολής τους,
- η **βασική έρευνα,** που δεν σχετίζεται άμεσα με τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία, να είναι σημαντικά **υποβαθμισμένη,**
- η **διαφήμιση της ποιότητας,** παρά η ίδια η **ποιότητα** στην εκπαίδευση και την έρευνα, να απορροφά σημαντικούς πόρους και ενέργεια,
- η **χρηματοδότηση της έρευνας** από εθνικούς πόρους, σε υποδομές, υποτροφίες για Υποψήφιους Διδάκτορες και φοιτητές, αμοιβές για ερευνητές, να παραμείνει **εξαιρετικά χαμηλή,**
- η **αδυναμία του παραγωγικού τομέα** να αξιοποιήσει την εκπαίδευση και την έρευνα που επιτελείται στα Πανεπιστήμια, να συνεχιστεί,
- η αλλοίωση της **εικόνας της αποστολής** του Πανεπιστημίου, που εντέχνως δημιουργείται στην κοινωνία από διάφορα κέντρα συμφερόντων, να ενταθεί.

Επιδίωξή μας είναι μια Ανώτατη Εκπαίδευση που αποτελεί **δημόσιο αγαθό** και της οποίας το θεσμικό πλαίσιο διασφαλίζει τη **δυνατότητα πρόσβασης σε κάθε Έλληνα πολίτη** που το επιθυμεί, χωρίς να δημιουργεί συνθήκες κοινωνικής επιλογής ή άλλου τύπου αποκλεισμούς. Στο πλαίσιο αυτό, η **Πολιτεία** θα πρέπει να:

- ✓ Εγγυάται την εύρυθμη λειτουργία όλων των Πανεπιστημίων και να κατοχυρώνει θεσμικά την **ακαδημαϊκή, διοικητική και οικονομική αυτοδιοίκησή** τους.
- ✓ Εποπτεύει την τήρηση της κείμενης νομοθεσίας και να **εξασφαλίζει** την ύπαρξη και συντήρηση των κατάλληλων **υποδομών**, του αναγκαίου **προσωπικού** και τις **λειτουργικές ανάγκες** τους, ανάλογα με τον αριθμό των φοιτητών και τη φύση των επιστημονικών περιοχών που θεραπεύει κάθε ίδρυμα.
- ✓ Εξασφαλίζει ένα **ικανοποιητικό επίπεδο χρηματοδότησης** της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας.
- ✓ Κατοχυρώνει την **ακαδημαϊκή ελευθερία** στη διδασκαλία και την έρευνα, καθώς και την ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών.

Για την εκπλήρωση της αποστολής τους τα **Πανεπιστήμια** οφείλουν να **διασφαλίζουν** και να **βελτιώνουν** με κάθε πρόσφορο τρόπο την **ποιότητα του δημόσιου και κοινωνικού αγαθού** που προσφέρουν και να **δημοσιοποιούν** στο κοινωνικό σύνολο με κάθε δυνατή διαφάνεια όλες τις δραστηριότητές τους. Να προσαρμόζονται στα νέα κοινωνικά και επιστημονικά δεδομένα καθώς και στις

τεχνολογικές εξελίξεις, χωρίς να απαλλοτριώνουν το δημόσιο χαρακτήρα τους, τη δημόσια αποστολή τους και τη δημόσια ευθύνη τους. Να αυτοοργανώνονται κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται **ορθολογικά** στη **διαχείριση των δημόσιων πόρων**, στην εκπλήρωση όλων των διαστάσεων της αποστολής τους και στην εκπαίδευση περισσότερων νέων. Να συνεργάζονται με άλλα ελληνικά ή ξένα πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, ώστε να πολλαπλασιαστούν οι δυνατότητες διεύρυνσης και ενίσχυσης του έργου τους. Να παρέχουν, σε νομικά πρόσωπα του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και γενικότερα στη κοινωνία, υπηρεσίες συμβατές με τη φύση και την αποστολή του Πανεπιστημίου.

Για το σχεδιασμό των στόχων μας την τετραετία 2010-2014, ελήφθησαν υπ' όψιν όλες οι **συνιστώσες της αποστολής των Πανεπιστημίων**, οι οποίες, κατά την αντίληψή μας, είναι:

- ✓ Να θεραπεύουν τις **επιστήμες**, να καλλιεργούν τα **γράμματα** και τις **τέχνες** και να παρέχουν **παιδεία**.
- ✓ Να **παράγουν**, να **μεταδίδουν**, να **μεταφέρουν** και να **αξιοποιούν** τη **γνώση** με την έρευνα και τη διδασκαλία και να προωθούν τη **δημιουργικότητα**, την **καινοτομία**, την **αξιοκρατία**, τις **ατομικές ικανότητες** αλλά και τη **συλλογικότητα**.
- ✓ Να **εξασφαλίζουν** τις **άριστες συνθήκες** για τη διδασκαλία και την ελεύθερη έρευνα υπηρετώντας τις κοινωνικές ανάγκες και συμβάλλοντας στην εξέλιξη της επιστήμης, της τεχνολογίας και του πολιτισμού.

- ✓ Να καλλιεργούν την **ανεξάρτητη σκέψη** προς όφελος του κοινωνικού συνόλου και να προβάλλουν τα αποτελέσματα της επιστημονικής έρευνας.
- ✓ Να δρουν ως **πνευματική κινητήρια δύναμη της κοινωνίας** και να παρέχουν αδέσμευτη και επιστημονική κρίση σχετικά με την κοινωνική ανάπτυξη, τις κοινωνικές αλλαγές, τις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις, μέσω της ελεύθερης αντιπαράθεσης ιδεών και αξιών.
- ✓ Να συμβάλλουν στη **διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών** με επιστημονική και επαγγελματική επάρκεια, με πολιτική και κοινωνική συνείδηση, με σεβασμό στον πολιτισμό, στις αδιαίρετες και οικουμενικές αξίες της αξιοπρέπειας του ανθρώπου, της ελευθερίας, της ισότητας και της αλληλεγγύης, καθώς και στις αρχές της δημοκρατίας, της ειρήνης και του κράτους δικαίου.
- ✓ Να ανταποκρίνονται στις **μορφωτικές και αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας** με προσήλωση στις αρχές της προστασίας του περιβάλλοντος, της πολιτισμικής κληρονομιάς και της κοινωνικής συνοχής και να δρουν με ευθύνη έναντι της ανθρώπινης κοινότητας και των μελλοντικών γενεών.
- ✓ Να παράγουν **στελέχη** ικανά να ανταποκριθούν στις κοινωνικές και αναπτυξιακές απαιτήσεις.
- ✓ Να συμβάλλουν ως **πνευματικό κεφάλαιο** στην **περιφερειακή και τοπική οικονομία** για την ευημερία του ανθρώπου, συνεργαζόμενα στα πλαίσια της αποστολής τους με τις παραγωγικές δυνάμεις της κοινωνίας.

- ✓ Να ενθαρρύνουν και να διευκολύνουν την ανάπτυξη των **πολιτισμικών κανόνων, αξιών και στάσεων** για την οικοδόμηση μιας κοινωνίας με κέντρο τον άνθρωπο.
- ✓ Να συμβάλλουν στην **αποφυγή κάθε διάκρισης** λόγω διαφορών στο φύλο, τη φυλή, την καταγωγή, την κοινωνική προέλευση, τα γενετικά ή επίκτητα ειδικά χαρακτηριστικά, την αναπηρία, τη θρησκεία, τις προσωπικές πεποιθήσεις και τα πολιτικά φρονήματα.

Το κείμενο αυτό, το οποίο αποτελεί δέσμευση για εμάς, μέσα από μια κριτική αποτίμηση της παρούσας κατάστασης προσδιορίζει τις απαιτούμενες κατά τη γνώμη μας ενέργειες, πολιτικές και προτεραιότητες για την επόμενη τετραετία. Θεμελιώδης στόχος μας είναι να υποστηριχθεί η διαδικασία του **αναστοχασμού** και να **ενεργοποιηθεί** όλη η κοινότητα του Πανεπιστημίου προς μια κατεύθυνση συλλογικής δράσης για την περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωσή του.

Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν κείμενο περιλαμβάνει τα κύρια προγραμματικά στοιχεία που δεσμεύουν την υποψηφιότητά μας για τις Πρυτανικές Αρχές του Πανεπιστημίου Αθηνών. Σε περίπτωση εκλογής μας θα προχωρήσουμε στην **εκπόνηση** ενός ολοκληρωμένου Στρατηγικού **Σχεδίου Ανάπτυξης** του Πανεπιστημίου μας. Το Σχέδιο αυτό θα ολοκληρωθεί κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους της θητείας μας μέσα από συλλογικές διαδικασίες, συναινέσεις και εκτενή διάλογο. Πιστεύουμε ότι ο συμμετοχικός και διαφανής τρόπος Διοίκησης εκτός από φρέσκιες ιδέες, αποτελεσματικότητα και εμπιστοσύνη, προσφέρει και μια **κοινή κουλτούρα** στην Πανεπιστημιακή κοινότητα. Επαναπροσδιορίζει δηλαδή την ακαδημαϊκή κοινότητα – universitas. Με τον τρόπο αυτό θα δημιουργηθεί μια πυξίδα για το Πανεπιστήμιό μας τα επόμενα χρόνια, που σίγουρα θα υπερκαλύπτουν τα όρια μιας πρυτανικής θητείας.

Η αναγκαιότητα ενός συγκροτημένου Στρατηγικού **Σχεδίου Ανάπτυξης** του Πανεπιστημίου Αθηνών προκύπτει από το γεγονός ότι τα Πανεπιστήμια βρίσκονται σήμερα αντιμέτωπα με σημαντικές **δομικές αλλαγές** της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης λόγω του ταχύτατου μετασχηματισμού της κοινωνίας και γενικότερα των διεθνών εξελίξεων. Το Σχέδιο αυτό πρέπει να θέτει τους στόχους και το όραμα του Πανεπιστημίου Αθηνών και να περιλαμβάνει την αποτύπωση της ισχύουσας κατάστασης στο Πανεπιστήμιο, την εκτίμηση των εξελίξεων στην ανώτατη εκπαίδευση τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς, την καταγραφή των αναγκών που προκύπτουν και τον

προσδιορισμό δράσεων και ενεργειών που πρέπει να δρομολογηθούν. Οι δράσεις αυτές θα έχουν ως κύριους στόχους:

- Την εγκαθίδρυση και παγίωση Νέας Δομής Οργάνωσης και Λειτουργίας.
- Την ανάπτυξη και ορθολογική διαχείριση των κάθε τύπου πόρων και Υποδομών.
- Την ανάπτυξη και βελτίωση του Ανθρώπινου Δυναμικού.
- Τη βελτίωση των Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών και της Έρευνας.
- Την υιοθέτηση και λειτουργία Εσωτερικού Συστήματος Αποτίμησης του έργου του Πανεπιστημίου και Προγραμματισμού.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, στη λειτουργία του Πανεπιστημίου μας θα αναπτυχθούν α) διαδικασίες **προγραμματισμού** που επιτρέπουν την ορθολογική και δίκαιη ανάπτυξη και διαχείριση των πόρων με οικονομία κλίμακας, β) διαδικασίες **απολογισμού** που συμβάλλουν στον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των αποφάσεων και εξασφαλίζουν τη διαφάνεια και γ) διαδικασίες **αποτίμησης** όλων των δραστηριοτήτων του ιδρύματος που ανατροφοδοτεί το σύστημα λειτουργίας του και επιτρέπει διορθωτικές κινήσεις. Συνοπτικά, η συνεχής βελτίωση του Πανεπιστημίου, θα βασίζεται στον κύκλο που αποτελείται από τα εξής βήματα: i) **αποτύπωση** όλων των δραστηριοτήτων του, ii) **δημοσιοποίηση** των δραστηριοτήτων αυτών καθώς και των αποτελεσμάτων αποτίμησής τους iii) δημιουργία κλίματος **άμιλλας** και **εξαγωγή συμπερασμάτων** που βασίζονται στην **ακριβή γνώση** του περιβάλλοντος, στην **ανάδειξη των διαφορετικού τύπου δραστηριοτήτων και δεξιοτήτων** και στη

δυνατότητα **επανεκτίμησης και αξιολόγησης** του έργου του Πανεπιστημίου με ποσοτικά και συγκριτικά στοιχεία και iv) ατομικές και συλλογικές αποφάσεις και ενέργειες, ως αποτέλεσμα **αναστοχασμού**, που οδηγούν στη βελτίωση του έργου του Πανεπιστημίου και των μελών του. Η εξαγωγή ποσοτικών **στοιχείων** και οι **διαδικασίες** θα υποστηρίζονται από πληροφοριακά **συστήματα** και εφαρμογές που θα αναπτυχθούν τόσο σε επίπεδο Τμημάτων και άλλων ακαδημαϊκών μονάδων όσο και σε επίπεδο Πανεπιστημίου. Τέτοιες διαδικασίες και συστήματα είναι ο ετήσιος **Απολογισμός** έργου (εκπαιδευτικού, ερευνητικού/ αναπτυξιακού, διοικητικού, κοινωνικού) των ακαδημαϊκών μονάδων και η ετήσια **αποτύπωση** των **δεικτών** εκπαίδευσης και έρευνας.

Οι προγραμματικές δεσμεύσεις μας που ακολουθούν, περιλαμβάνονται σε ξεχωριστές ενότητες που αφορούν σε **όλο** το **εύρος** των δραστηριοτήτων ενός Δημόσιου Πανεπιστημίου σύμφωνα με την αποστολή του, όπως περιγράφηκε στον Πρόλογο αυτού του κειμένου. Έτσι, **εξίσου σημαντική** έμφαση δίνεται στην **εκπαίδευση**, στην **έρευνα** και την ανάπτυξη, στη **διοίκηση** και στο έργο οργάνωσης, λειτουργίας και ανάπτυξης του Πανεπιστημίου (που ουσιαστικά εξασφαλίζει το αυτοδιοίκητο των Πανεπιστημίων και την ανεξαρτησία στη διδασκαλία και την έρευνα) και στη γενικότερη συνεισφορά προς την **Πολιτεία**, την κοινωνία και την οικονομία.

Στο πρώτο Κεφάλαιο παρουσιάζονται το **Όραμα και οι Στόχοι** μας για το Πανεπιστήμιό μας, ενώ το δεύτερο Κεφάλαιο αποτελεί μια συνοπτική **Παρουσίασή** του. Στο τρίτο Κεφάλαιο γίνεται μια αναλυτική περιγραφή της

αντίληψής μας για τον τρόπο που πρέπει να διοικείται το ίδρυμά μας και παρουσιάζονται συγκεκριμένες προτάσεις για την **Εσωτερική Οργάνωση** και τις **Διαδικασίες** που θα προωθήσουμε. Το τέταρτο Κεφάλαιο παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο θα προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε ένα Πανεπιστήμιο **φιλικό** στο **φοιτητή**, ενώ στο πέμπτο Κεφάλαιο παρουσιάζονται οι προτάσεις μας που αφορούν στην ενίσχυση της **Εκπαίδευσης**. Το έκτο Κεφάλαιο αφορά στην πολιτική ενίσχυσης του **Ερευνητικού** και **Αναπτυξιακού Έργου** που επιτελείται στο Πανεπιστήμιό μας. Το έβδομο Κεφάλαιο αναφέρεται στην αναγνώριση του **συνολικού Έργου** των μελών ΔΕΠ. Το όγδοο Κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στην **Προβολή** και τη **Διάχυση** των δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου, στη **συνεισφορά** του στην κοινωνία και στην **αποκατάσταση** της **εικόνας** του Δημόσιου Πανεπιστημίου. Τέλος, στο ένατο Κεφάλαιο παρουσιάζονται συνοπτικά οι **Προγραμματιζόμενες Δράσεις**, οι **αναγκαίοι πόροι** και οι **πηγές** χρηματοδότησης για την πραγματοποίησή τους. Το Κεφάλαιο αυτό, ουσιαστικά επέχει και θέση **Επιτελικής Σύνοψης** του Προγράμματός μας.

1. ΤΟ ΌΡΑΜΑ ΜΑΣ

1.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Οι πρωταρχικοί στόχοι που πρέπει να θέτει ένα μεγάλο Πανεπιστήμιο για την ανάπτυξή του είναι:

1. Να παρέχει στους φοιτητές τις **γνώσεις**, τις **δεξιότητες** και τις **ικανότητες** για να δράσουν με τον καλύτερο και πιο **ευέλικτο** τρόπο στο οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον που ζουν.
2. Να παράγει **έρευνα υψηλού επιπέδου** που θα συμβάλει στην εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας, των γραμμάτων και των τεχνών.
3. Να **εξασφαλίζει** τις **άριστες συνθήκες** για τη διδασκαλία και την ελεύθερη έρευνα υπηρετώντας τις κοινωνικές ανάγκες και συμβάλλοντας στην εξέλιξη της επιστήμης, της τεχνολογίας και του πολιτισμού. Να παρέχει εν τέλει **παιδεία**.
4. Να εγκαθιδρύσει αποτελεσματικές **διοικητικές δομές** προκειμένου να εξασφαλίζονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο οι παραπάνω εκπαιδευτικοί και ερευνητικοί στόχοι. Η **αποκέντρωση** των αρμοδιοτήτων, ο **προγραμματισμός**, οι **οικονομίες κλίμακας**, η **συνεργασία** και η **συμμετοχή** να αποτελούν θεμελιώδη χαρακτηριστικά των δομών αυτών.

Οι παραπάνω πρωταρχικοί στόχοι θα πρέπει να εντάσσονται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο επιδιώξεων του Πανεπιστημίου μας στις οποίες περιλαμβάνονται:

- Η αναγνώριση και η **προβολή** του **διεθνώς**.
- Η εδραίωση και προαγωγή των **ακαδημαϊκών αρχών**.
- Η προσέλκυση **αξιόλογου** διδακτικού και ερευνητικού **προσωπικού**.
- Η ανάπτυξη των **υποδομών** του.
- Η **βελτίωση** των διαδικασιών και της **λειτουργίας** του.
- Η παραγωγή **πρωτότυπης** εκπαιδευτικής και ερευνητικής **πολιτικής** στις νέες κοινωνικές και τεχνολογικές συνθήκες.
- Η άμεση ή έμμεση **συμμετοχή** στη **διαμόρφωση** των **πολιτικών** που αφορούν σε θέματα τριτοβάθμιας **εκπαίδευσης**.

Όραμά μας είναι το Πανεπιστήμιο Αθηνών να αποτελέσει **πρότυπο** στην **Ελλάδα** και να εξελιχθεί σε ένα από τα **καλύτερα** Πανεπιστήμια στην **Ευρώπη** τα αμέσως επόμενα χρόνια.

1.2 ΠΛΑΙΣΙΟ

Οι **Πυλώνες** στους οποίους θα πρέπει να στηριχθεί η ανάπτυξη του Πανεπιστημίου είναι:

- A) Η ιστορία και οι **ακαδημαϊκές αξίες** του.
- B) Ο σεβασμός στο **ρόλο** και στην **αποστολή** του Πανεπιστημίου.
- Γ) Η παρακολούθηση των **διεθνών εξελίξεων**.
- Δ) Η προσαρμογή στις **εθνικές ιδιαιτερότητες**.

A) Οι **ακαδημαϊκές αξίες** μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- Στενή **σύνδεση** της **εκπαίδευσης** με την **έρευνα** και την ανάπτυξη.
- Καλλιέργεια του **προτύπου** του **πανεπιστημιακού δασκάλου**.
- Τόλμη, συναίνεση και φαντασία στη **Διοίκηση**.
- Πανεπιστήμιο **ανοικτό** στην κοινωνία.

B) Οι βασικές αρχές σχετικά με το **ρόλο** του Πανεπιστημίου και τα κύρια χαρακτηριστικά της **αποστολής** του, περιγράφονται στον *Πρόλογο* του παρόντος κειμένου και αποτελούν μέχρι σήμερα **κοινή συνείδηση** της ακαδημαϊκής κοινότητας .

Γ) Οι **διεθνείς εξελίξεις** που προβλέπεται να επηρεάσουν τα Πανεπιστήμια της Ευρώπης στο άμεσο μέλλον είναι οι εξής:

- Η προσπάθεια **βελτίωσης της ποιότητας** της ανώτατης εκπαίδευσης και η δημιουργία αυτοτελών ιδρυμάτων.
- Η ανάπτυξη ενός Ευρωπαϊκού πλαισίου πολιτικής για τη **διασφάλιση της ποιότητας**.
- Η ενθάρρυνση **συνεργασιών** μεταξύ Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων και η υποστήριξη της **κινητικότητας** φοιτητών και μελών ΔΕΠ.
- Η **αύξηση** των **δαπανών** για την έρευνα, την καινοτομία και την τεχνολογική ανάπτυξη, αλλά με κίνδυνο **μεγάλο ποσοστό της έρευνας** να διεξάγεται **εκτός των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης** και πολλά Πανεπιστήμια να **παρέχουν σχεδόν αποκλειστικά εκπαιδευτικό έργο**.

- Η **έρευνα που δεν σχετίζεται άμεσα** με τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία μπορεί να είναι **σημαντικά υποβαθμισμένη**.
- Η χρήση της **διαφήμισης της ποιότητας** στην εκπαίδευση και την έρευνα ως εργαλείο **προσέλκυσης** πόρων και ικανών φοιτητών.
- Η δημιουργία σε κάθε χώρα και ανά ερευνητική περιοχή **λίγων μόνο «ομάδων αριστείας»**, ανταγωνιστικών σε παγκόσμιο επίπεδο.
- Η υιοθέτηση **παρόμοιων πτυχίων**, κύκλων σπουδών και σχημάτων αξιολόγησης.
- Η **ταχεία αύξηση των αποφοίτων** μεταπτυχιακών σπουδών, με μεγάλο ποσοστό τους να έχουν βασικό πτυχίο από **διαφορετικό ίδρυμα**.
- Η σημαντική **ανομοιομορφία** της ποιότητας της **ακαδημαϊκής έρευνας** από ίδρυμα σε ίδρυμα και από γεωγραφική περιοχή σε γεωγραφική περιοχή, καθώς και οι μεγάλες αποκλείσεις στις αμοιβές των ακαδημαϊκών.
- Η ανάπτυξη της **δια βίου** και της **εξ αποστάσεως μάθησης** που θα αποτελέσει σημαντική δραστηριότητα των Πανεπιστημίων.
- Η **μεγαλύτερη αυτονομία** των Πανεπιστημίων που θα οδηγήσει σε διαφορετικό τρόπο διαχείρισης των πόρων τους και σε αναζήτηση **νέων πηγών χρηματοδότησης**.

Δ) Στο γενικότερο διεθνές πλαίσιο, η Ελληνική πραγματικότητα χαρακτηρίζεται και από ορισμένες σημαντικές **εθνικές ιδιαιτερότητες**:

- **Ανεπαρκής** χρηματοδότηση της **εκπαίδευσης**, χωρίς προγραμματισμό και κανόνες που να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες.

- **Χαμηλή** χρηματοδότηση της **έρευνας** από εθνικούς πόρους σε
 - υποδομές
 - υποτροφίες για Υποψήφιους Διδάκτορες
 - αμοιβές για ερευνητές.
- **Αλλοίωση** της εικόνας της αποστολής του Πανεπιστημίου στην κοινωνία.
- Περιορισμένη βιομηχανία, **έλλειψη** εταιριών **υψηλής** τεχνολογίας και **μειωμένες ανάγκες** για μεγάλη **εξειδίκευση**.
- Αδυναμία **σύνδεσης** της παραγόμενης **έρευνας με την οικονομία** και την κοινωνία.
- Μεγάλη αύξηση των φοιτητών και **δημιουργία** πολλών **νέων** Τμημάτων και **Πανεπιστημίων**.

1.3 ΜΕΘΟΔΟΣ

Η μέθοδος που κρίνεται πιο αποτελεσματική για την επίτευξη των γενικών στόχων του Πανεπιστημίου μας στη σημερινή πραγματικότητα, βασίζεται στα παρακάτω δομικά στοιχεία:

- **Δυναμική προσαρμογή**. Δηλαδή τη δημιουργία των κατάλληλων δομών, διαδικασιών και κουλτούρας που να εξασφαλίζουν τη δυνατότητα αξιολόγησης των εκάστοτε συνθηκών και την άμεση αντίδραση σ' αυτές, στα πλαίσια ενός ισχυρά ανταγωνιστικού περιβάλλοντος που μεταβάλλεται με ταχύτατους ρυθμούς. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται:
 - α) η γρήγορη **αναπροσαρμογή** των **προγραμμάτων σπουδών** και της εκπαιδευτικής διαδικασίας, β) η αντιμετώπιση της μεγάλης **κινητικότητας** των επιστημόνων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και της

αναγκαιότητας **συνεργασιών** στην εκπαίδευση και την έρευνα, γ) η εξασφάλιση **πόρων** για τη συντήρηση και αναβάθμιση των υποδομών και η προσέλκυση του απαραίτητου **ανθρώπινου δυναμικού**, δ) ο καλύτερος **σχεδιασμός** και συντονισμός των ερευνητικών και αναπτυξιακών δραστηριοτήτων και ε) η έγκαιρη και σωστή **προβολή** όλων των δραστηριοτήτων και επιτευγμάτων του Πανεπιστημίου.

- **Συμμετοχή στη διοίκηση και τη λειτουργία των ακαδημαϊκών μονάδων και του Πανεπιστημίου.** Είναι φανερό ότι το μέχρι πρόσφατα μοντέλο λειτουργίας που βασίζονταν κυρίως στο συνυπολογισμό των επιμέρους ατομικών δραστηριοτήτων δεν μπορεί να λειτουργήσει στο νέο περιβάλλον. Απαιτείται, έτσι, ένα νέο σχήμα λειτουργίας που να αποσκοπεί στη **συντεταγμένη δράση**, στο **συλλογικό σχεδιασμό**, στην **κατανεμημένη και ισομερή προσπάθεια** όλου του προσωπικού, στην υιοθέτηση **κινήτρων** και στην **ορθολογική διαχείριση** των πόρων κάθε τύπου.
- **Διαφάνεια – Συναίνεση – Εμπιστοσύνη.** Δεδομένου του θεσμικού πλαισίου που διέπει τα Πανεπιστήμια, της ιδιαιτερότητας του κοινωνικού τους ρόλου, αλλά και των διαμορφωμένων ηθών σε αυτά, η συντεταγμένη δράση δεν μπορεί να επιτευχθεί παρά μόνο σε ένα **περιβάλλον συναίνεσης**. Προϋπόθεση γι' αυτό είναι οι **διαφανείς διαδικασίες**, η ύπαρξη γενικά **αποδεκτών κανόνων** και η τήρηση και **εφαρμογή** τους ενιαία, **χωρίς αποκλίσεις**. Αποτέλεσμα είναι το καλό **κλίμα εμπιστοσύνης** που δημιουργείται και το οποίο αποτελεί το σημαντικότερο παράγοντα ανάπτυξης και βελτίωσης.

- **Προγραμματισμός –Απολογισμός –Αποτίμηση.** Για την επίτευξη των στόχων που τίθενται και τη δημιουργία του αναγκαίου κλίματος που απαιτείται για αυτό, θα πρέπει να αναπτυχθούν **διαδικασίες προγραμματισμού σε κάθε επίπεδο**, που επιτρέπουν την ορθολογική και δίκαιη διαχείριση των πόρων με οικονομία κλίμακας, αλλά και **διαδικασίες απολογισμού** ώστε να ελέγχεται η **αποτελεσματικότητα** των αποφάσεων και να εξασφαλίζεται η διαφάνεια. Τέλος, η διαδικασία αποτίμησης όλων των δραστηριοτήτων του ιδρύματος με βάση τα παραπάνω καθώς και με τη βοήθεια στοιχείων που προκύπτουν από μετρήσεις (γνώμης και δεικτών) ανατροφοδοτεί το σύστημα και επιτρέπει διορθωτικές κινήσεις.
- **Αποτύπωση – Δημοσιοποίηση – Αναστοχασμός – Βελτίωση.** Η εσωτερική αυτορύθμιση βασίζεται στον κύκλο που αποτελείται από τα βήματα: α) **Αποτύπωση** όλων των δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου και των μελών του. β) **Δημοσιοποίηση** των δραστηριοτήτων αυτών καθώς και των διαφόρων δεικτών του Πανεπιστημίου και των ακαδημαϊκών μονάδων του. γ) Δημιουργία κλίματος **άμιλλας** που βασίζεται στην ακριβή γνώση του περιβάλλοντος, στην **ανάδειξη των διαφορετικού τύπου δραστηριοτήτων, δεξιοτήτων και έργου**, στη δυνατότητα κάθε μέλους του Πανεπιστημίου να **επανεκτιμήσει** και αξιολογήσει το έργο του με συγκριτικά στοιχεία και στην **εξαγωγή συμπερασμάτων** για τη γενική πορεία του Πανεπιστημίου. δ) Ατομικές **αποφάσεις** και ενέργειες που οδηγούν στη **βελτίωση** του έργου του κάθε μέλους της κοινότητας και συλλογικές αποφάσεις και ενέργειες

που αποβλέπουν στη βελτίωση των διαδικασιών και των υπηρεσιών του Πανεπιστημίου.

- **Διεπιστημονικότητα.** Σημαντικός παράγοντας για την ανάπτυξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της έρευνας αποτελεί σήμερα η διεπιστημονικότητα και αυτό εντάσσεται στρατηγικά στα σχέδιά μας.
- **Σύνδεση με την κοινωνία και την οικονομία.** Στρατηγική επιλογή αποτελεί επίσης ο συνυπολογισμός, τόσο στα προγράμματα σπουδών όσο και στις ερευνητικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες, των κοινωνικών αναγκών και των απαιτήσεων της οικονομίας της χώρας.
- **Σύνδεση με τον πολιτισμό.** Η προσφορά στον πολιτισμό, που αποτελεί και θεσμικά αποστολή του Πανεπιστημίου, θεωρείται σημαντικό στοιχείο για την ανάπτυξή του και θα επιδιωχθεί στοιχεία και δραστηριότητες που συνδέονται με τον πολιτισμό να μην υποβαθμίζονται αλλά αντίθετα να ενισχύονται.

2. ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΣΗΜΕΡΑ

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται εν συντομία η δομή και το ανθρώπινο δυναμικό του Πανεπιστημίου Αθηνών. Κρίναμε σκόπιμη αυτή τη σύντομη παρουσίαση, διότι σε πολλά μέλη της κοινότητάς μας δεν είναι πλήρως γνωστή, ενώ βοηθάει στην καλύτερη κατανόηση ορισμένων από τις προτάσεις μας.

2.1 ΕΥΡΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΕΘΟΣ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών **εγκαινιάστηκε στις 3 Μαΐου του 1837** και αρχικά ονομάστηκε Οθώνειο Πανεπιστήμιο. Ήταν το **πρώτο** Πανεπιστήμιο στο νεοσύστατο Ελληνικό Κράτος αλλά και γενικότερα στα **Βαλκάνια** και την **Ανατολική Μεσόγειο**. Περιελάμβανε τις Σχολές: Θεολογίας, Νομικής, Ιατρικής και Φιλοσοφίας (στην οποία θεραπεύονταν και οι Εφαρμοσμένες Επιστήμες και τα Μαθηματικά). Στεγάστηκε στην κατοικία του αρχιτέκτονα Σταματίου Κλεάνθους στη ΒΑ πλευρά της Ακρόπολης, όπου σήμερα λειτουργεί το Μουσείο Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (Παλαιό Πανεπιστήμιο).

Το **1862**, μετά την έξωση του Όθωνα, το Πανεπιστήμιο ονομάζεται **Εθνικό Πανεπιστήμιο**, ενώ το 1904 ιδρύεται η Φυσικομαθηματική Σχολή. Το 1911, για να εκπληρωθεί ο όρος της διαθήκης του ευεργέτη Ιωάννη Δομπόλη, ιδρύεται το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο στο οποίο υπάγονται οι Σχολές Θεολογίας,

Νομικής και Φιλοσοφίας, ενώ στο Εθνικό Πανεπιστήμιο παραμένουν η Ιατρική και η Φυσικομαθηματική Σχολή. Με τον **Οργανισμό** του **1932** τα δύο Ιδρύματα συναποτελούν το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

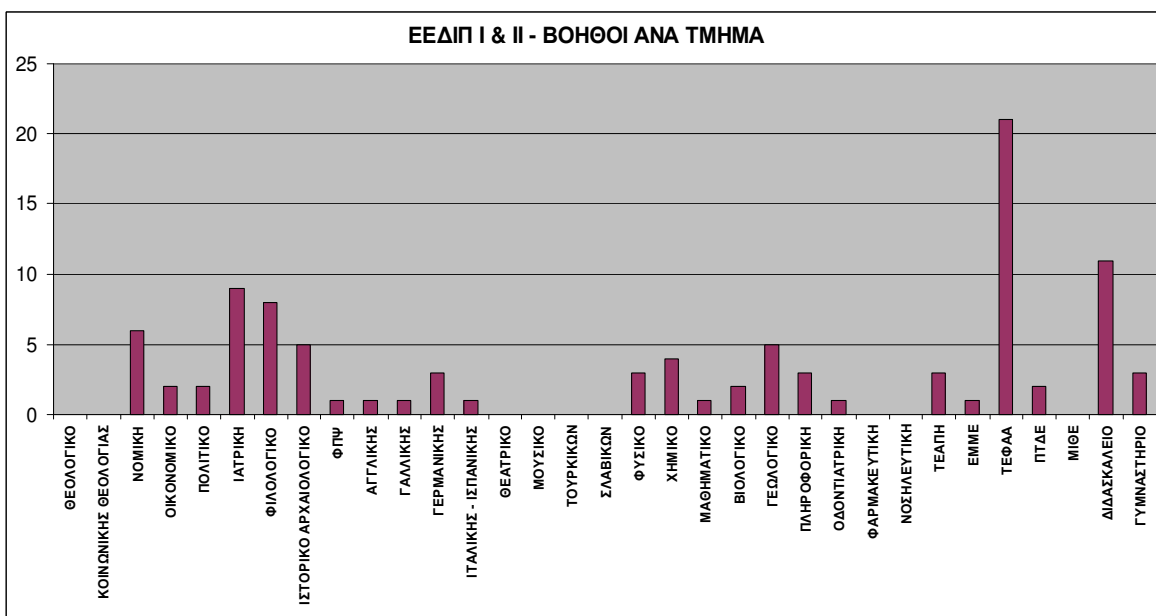
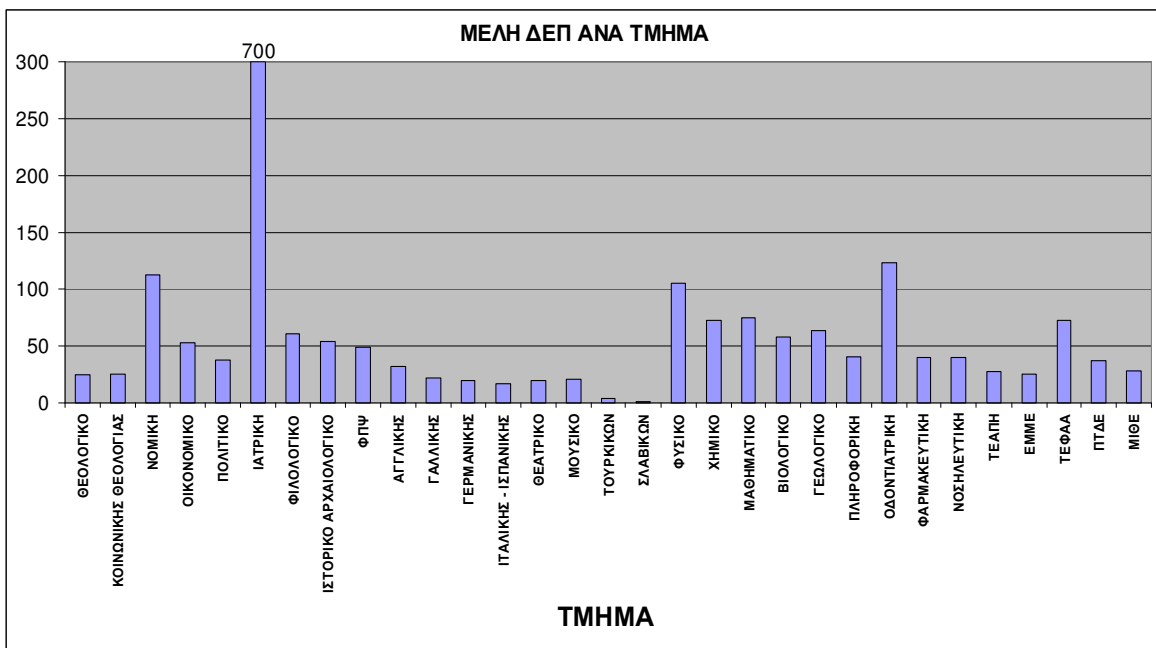
Σήμερα το Πανεπιστήμιο Αθηνών απαρτίζεται από πέντε Σχολές (Θεολογική, Νομικών Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Ιατρική, Φιλοσοφική και Θετικών Επιστημών) ενώ τα Τμήματα που ανήκουν σε αυτές, μαζί με τα ανεξάρτητα **Τμήματα**, αριθμούν τα **31**. Λειτουργούν ακόμα **102 Προγράμματα Μεταπτυχιακών** Σπουδών. Το Πανεπιστήμιο αριθμεί σήμερα **2.100** μέλη **ΔΕΠ** και περίπου **96.000 εγγεγραμμένους** προπτυχιακούς **φοιτητές** (Θεολογική Σχολή: 6.500, Σχολή Νομικών, Οικονομικών & Πολιτικών Επιστημών 31.000, Φιλοσοφική Σχολή: 23.000, Σχολή Θετικών Επιστημών: 16.000, Ιατρική Σχολή: 3.500, Ανεξάρτητα Τμήματα: 16.000), εκ των οποίων οι **ενεργοί** φοιτητές είναι περίπου **41.000** (Θεολογική Σχολή: 5.000, Σχολή Νομικών, Οικονομικών & Πολιτικών Επιστημών: 7.200, Ιατρική Σχολή: 1.500, Φιλοσοφική Σχολή: 15.000, Σχολή Θετικών Επιστημών: 6.300, Ανεξάρτητα Τμήματα: 7.500). Κάθε έτος **εισάγονται** στο Πανεπιστήμιο Αθηνών **5.860** προπτυχιακοί φοιτητές σύμφωνα με το μηχανογραφικό των Πανελληνίων εξετάσεων ενώ ο αριθμός αυτός **αυξάνεται** κατά **35%** περίπου λόγω **μετεγγραφών** και άλλων ειδικών κατηγοριών εισακτέων. Στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών είναι εγγεγραμμένοι περίπου **10.000 μεταπτυχιακοί φοιτητές**, ενώ οι εγγεγραμμένοι **υποψήφιοι διδάκτορες** είναι περίπου **16.500** (σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσαν τα Τμήματα) εκ των οποίων οι **10.000** είναι εγγεγραμμένοι στην **Ιατρική** Σχολή. Ακόμα, στο Πανεπιστήμιο Αθηνών

υπηρετούν περίπου **100** μέλη του **ΕΕΔΙΠ I & II**, **180** μέλη του **ΕΤΕΠ** και **1500** **Διοικητικοί** Υπάλληλοι εκ των οποίων 1040 είναι με σύμβαση αορίστου χρόνου.

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών είναι το μοναδικό **πραγματικό** Πανεπιστήμιο στο λεκανοπέδιο Αττικής όπου θεραπεύονται σχεδόν όλα τα πεδία των **επιστημών**, των **γραμματών** και των **τεχνών**. Τα υπόλοιπα Πανεπιστήμια του λεκανοπεδίου έχουν το επιστημονικό εύρος μιας Σχολής. Το γεγονός αυτό αποτελεί ένα τεράστιο **πλούτο** για το Πανεπιστήμιό μας και του προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες σε μια εποχή μάλιστα όπου η **διεπιστημονικότητα** αποτελεί αναγκαία διάσταση της εκπαίδευσης και της έρευνας.

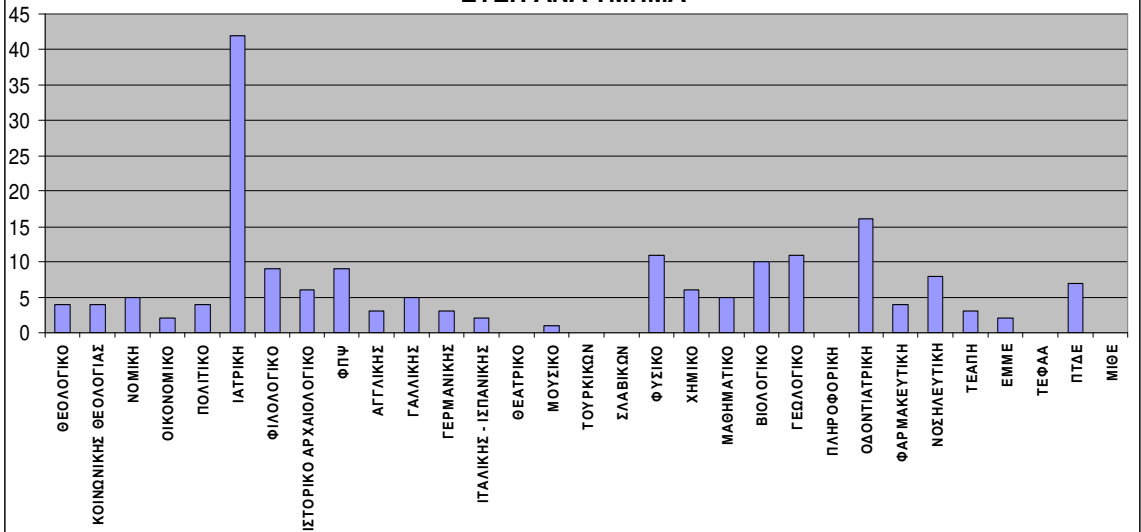
2.2 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Στα διαγράμματα που ακολουθούν φαίνεται το ανθρώπινο δυναμικό όλων των Τμημάτων και των Σχολών του Πανεπιστημίου, σύμφωνα με τα στοιχεία που τα ίδια παρείχαν. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν τα μέλη ΔΕΠ των Τμημάτων, τα μέλη του ΕΕΔΙΠ I & II, τα μέλη του ΕΤΕΠ και το διοικητικό προσωπικό που υπηρετεί στα Τμήματα. Τέλος, στο τελευταίο διάγραμμα φαίνεται το ποσοστό των μελών ΔΕΠ κάθε Σχολής επί του συνολικού αριθμού των μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου. Από τα 31 Τμήματα, τα 19 έχουν λιγότερα από 50 μέλη ΔΕΠ, τα 8 έχουν μεταξύ 50 και 100 μέλη ΔΕΠ, τα 3 έχουν μεταξύ 100 και 120 και ένα Τμήμα (Ιατρική Σχολή) έχει περισσότερα από 700 μέλη ΔΕΠ.

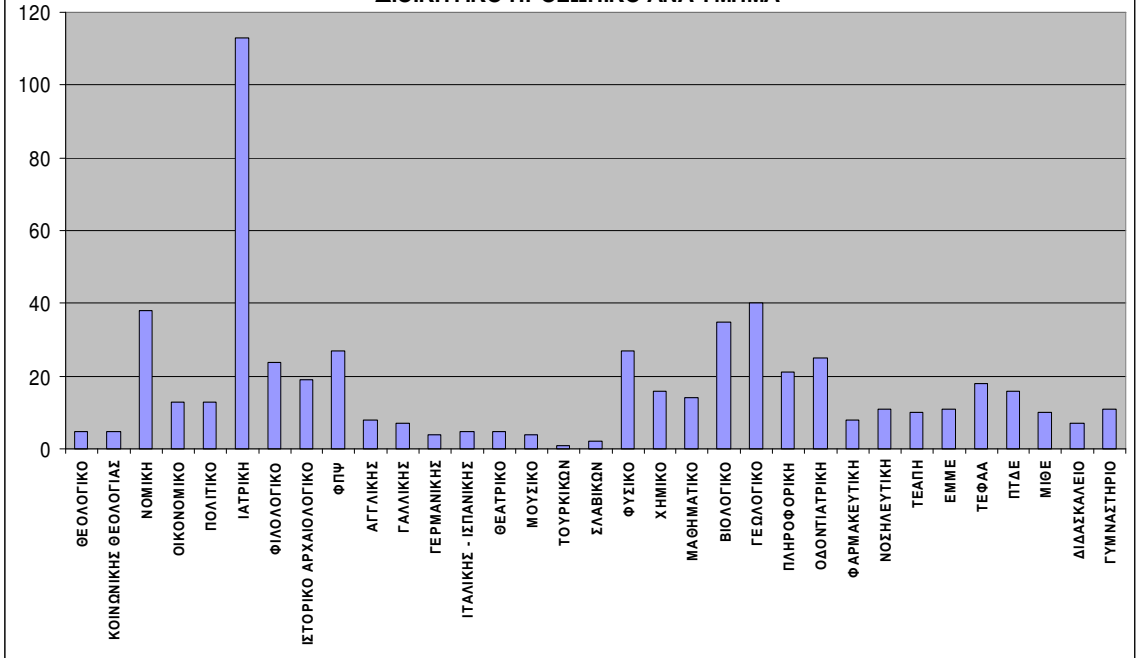

Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

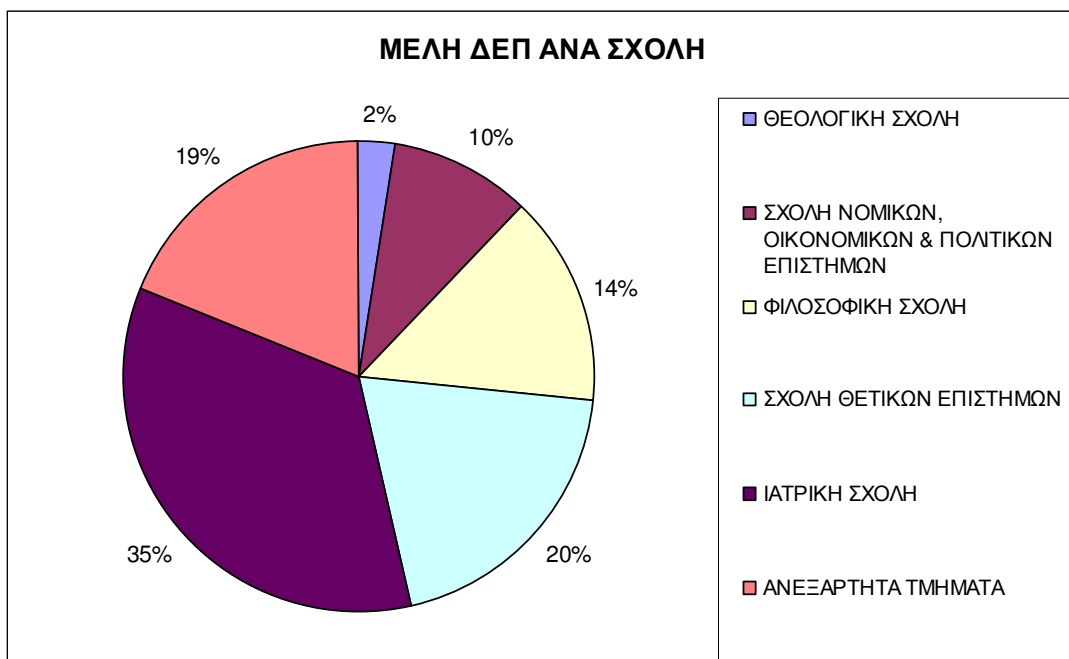
ΕΤΕΠ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ

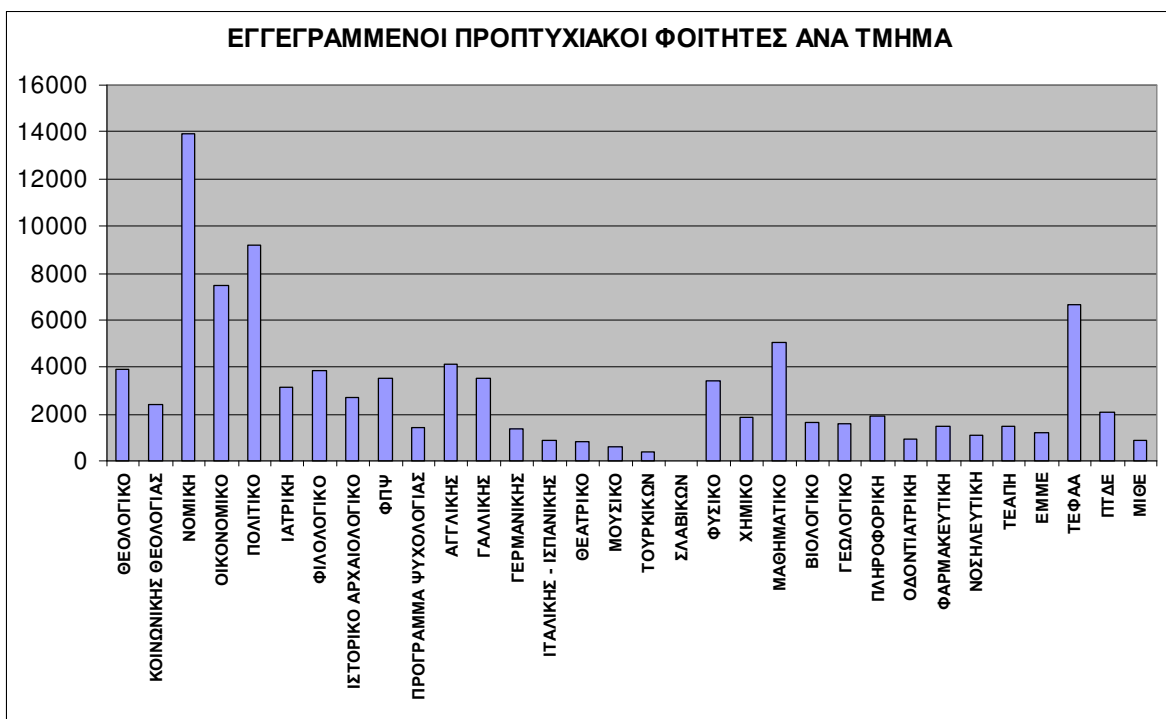
Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

2.3 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

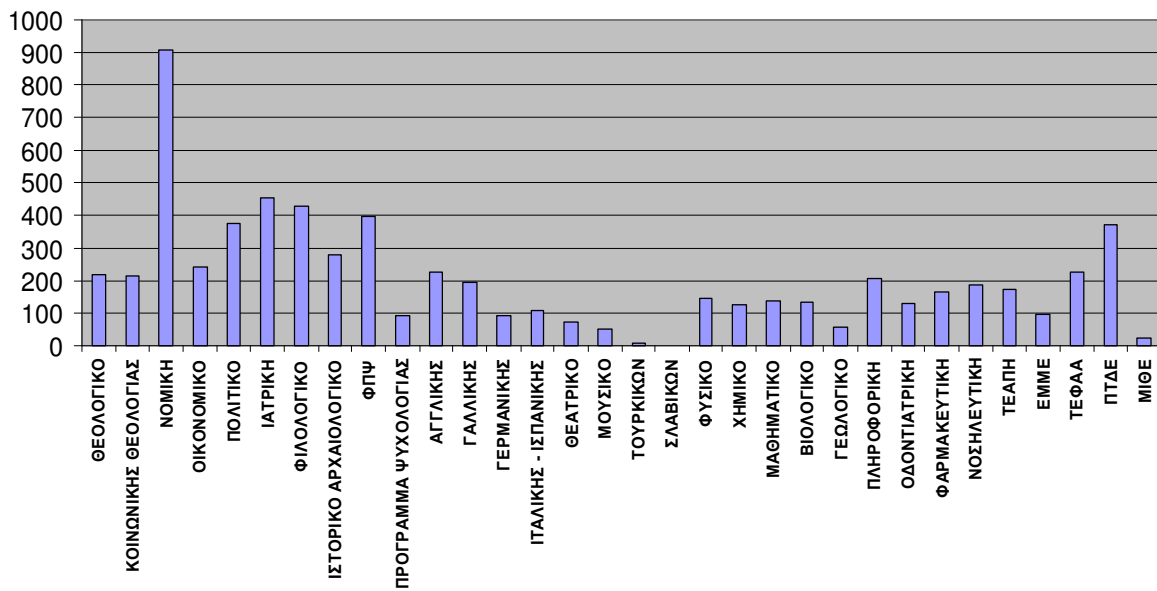
Στα διαγράμματα που ακολουθούν φαίνονται οι εγγεγραμμένοι φοιτητές (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες) ανά Τμήμα και Σχολή, ο αριθμός των φοιτητών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδασκόντων) που ορκίστηκαν το τελευταίο ακαδημαϊκό έτος και ο αριθμός των εγγεγραμμένων και ενεργών προπτυχιακών φοιτητών ανά μέλος ΔΕΠ για όλα τα Τμήματα. Τα στοιχεία προέρχονται από τις Γραμματείες των Τμημάτων. Οι ενεργοί φοιτητές υπολογίστηκαν, κατ' εκτίμηση, από τον αριθμό των εισαγομένων ανά έτος

φοιτητών σε κάθε Τμήμα σύμφωνα με το μηχανογραφικό δελτίο των Πανελληνίων εξετάσεων, προσαυξημένο κατά 20% (ως μέσος όρος όλων των Τμημάτων) λόγω μετεγγραφών και άλλων ειδικών τρόπων εισαγωγής στο Πανεπιστήμιο, όπου έχουν ληφθεί υπ' όψιν και οι συνολικές διαρροές. Το τελικό αποτέλεσμα προκύπτει αθροίζοντας τον αριθμό αυτό για ν+2 έτη, όπου ν τα προβλεπόμενα έτη σπουδών σε κάθε Τμήμα. Πιστεύουμε ότι το αποτέλεσμα αυτό προσεγγίζει αρκετά ικανοποιητικά την πραγματικότητα.

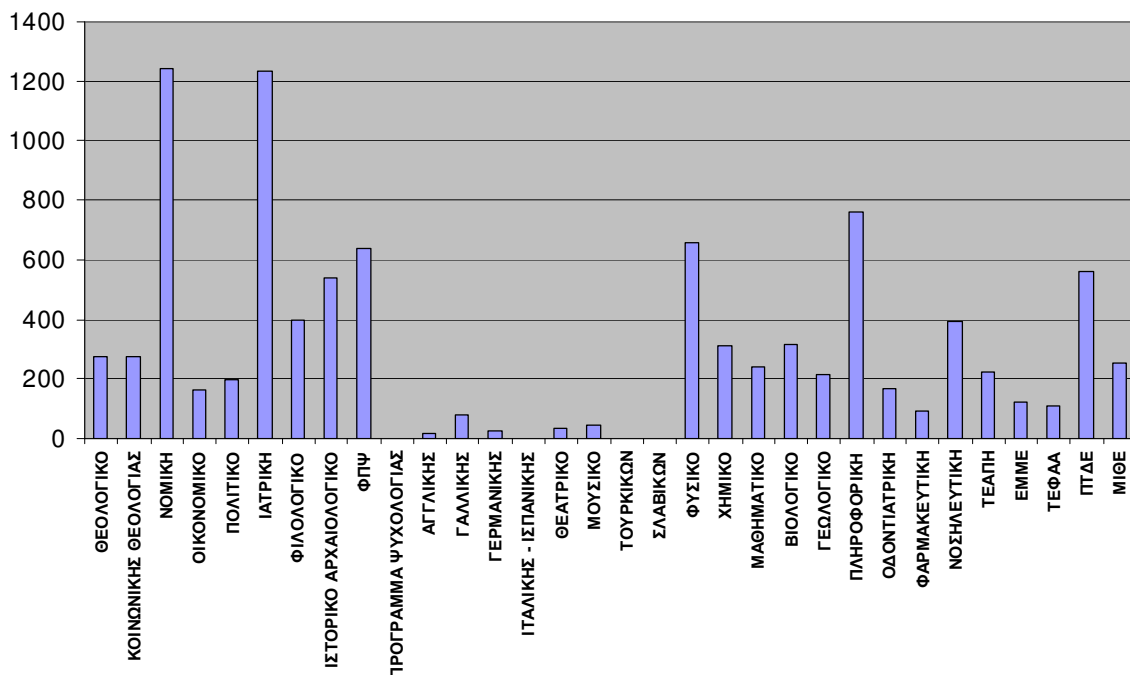

Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ

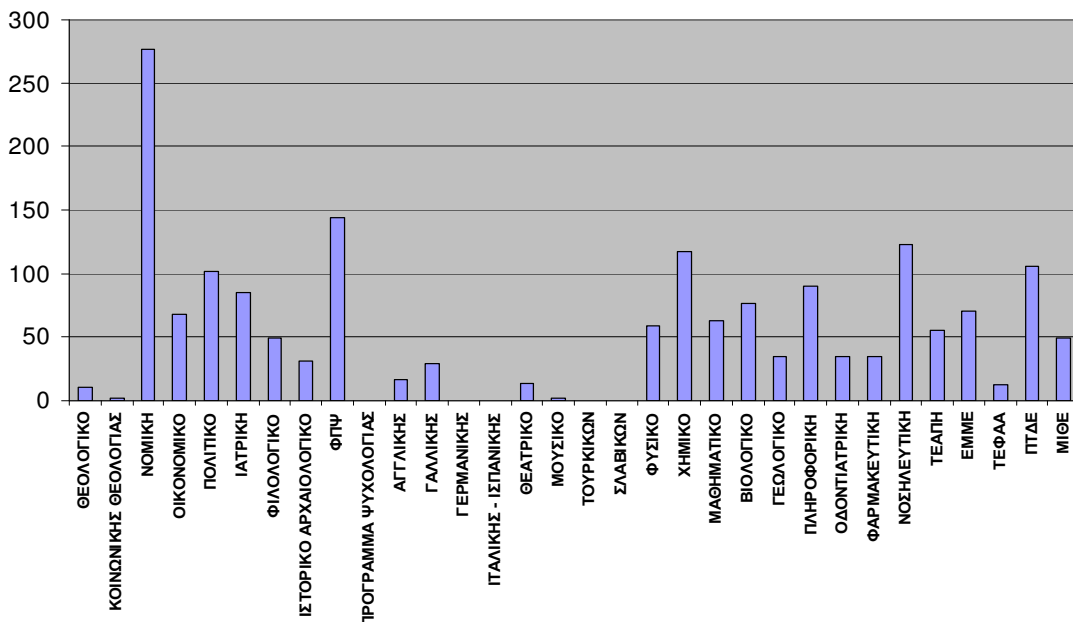

ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ

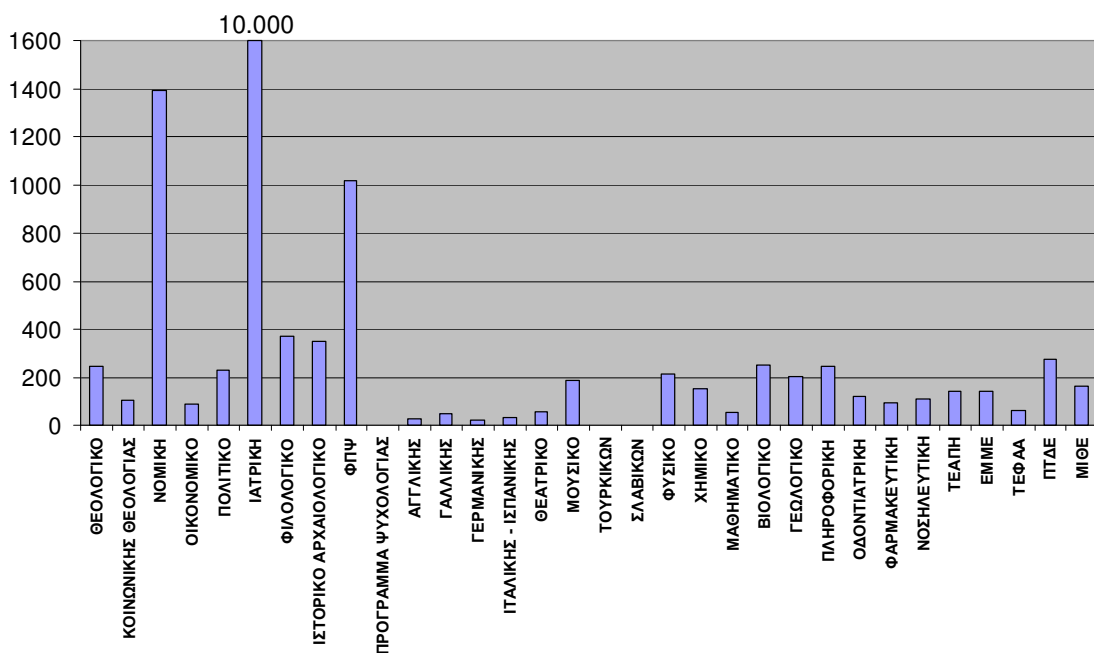

Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
 ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ

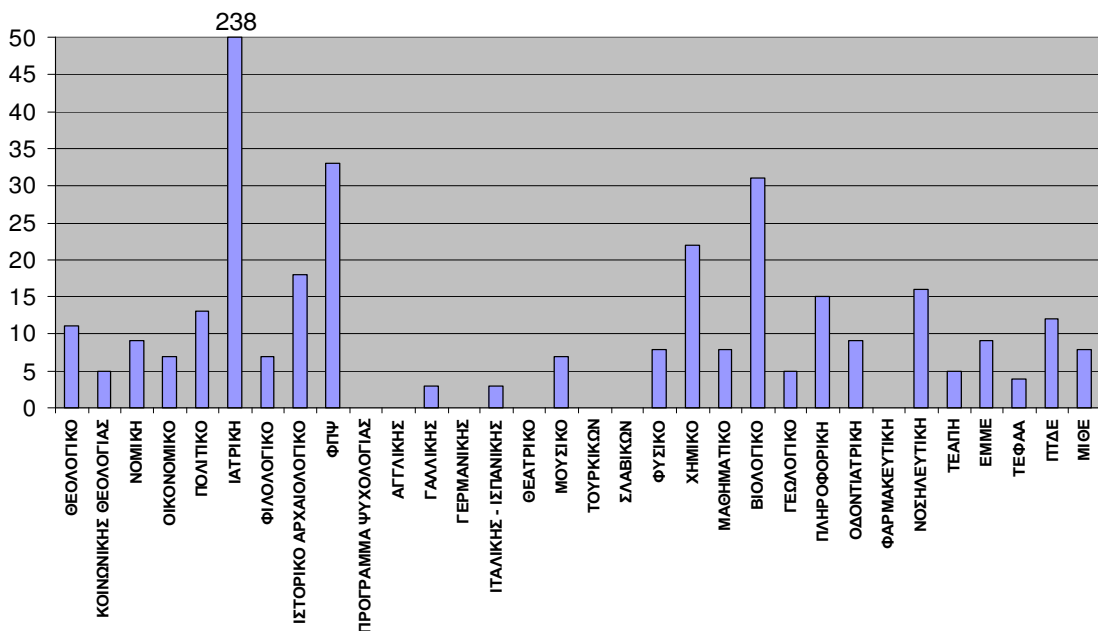

ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ

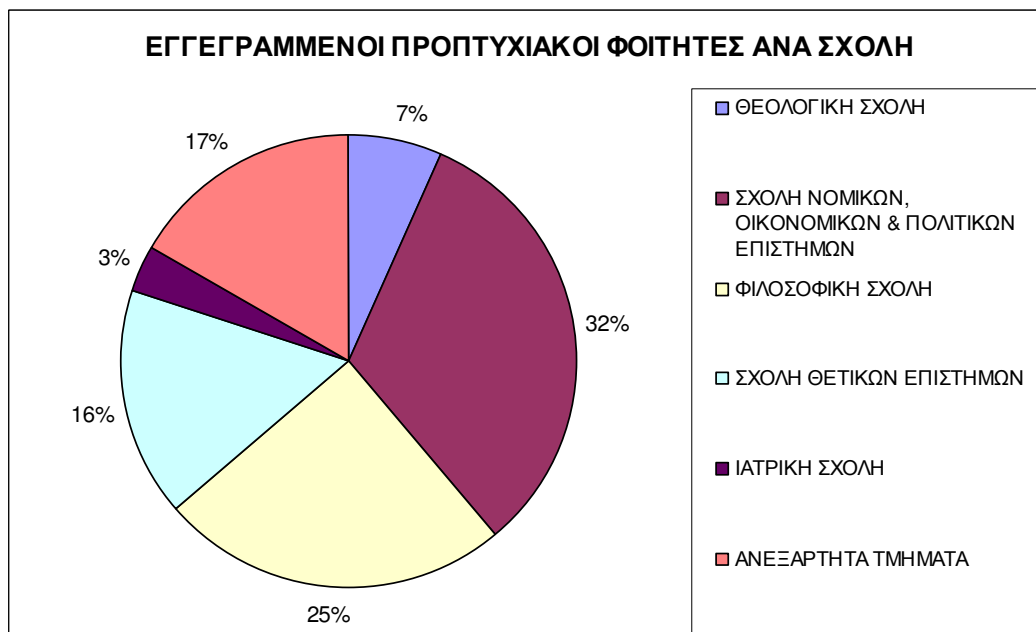

Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
 ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΠΟΝΟΜΕΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ

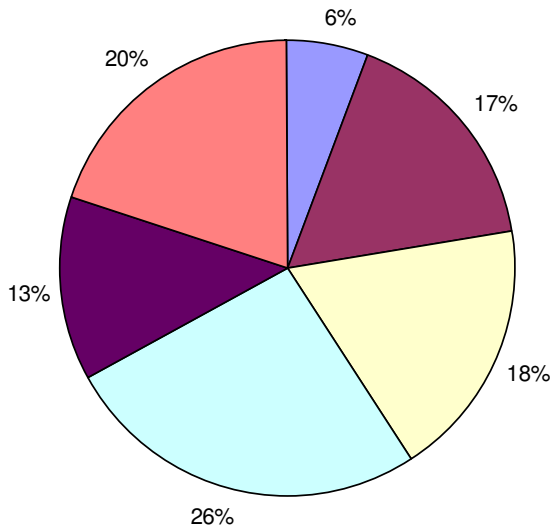

ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΑΝΑ ΣΧΟΛΗ

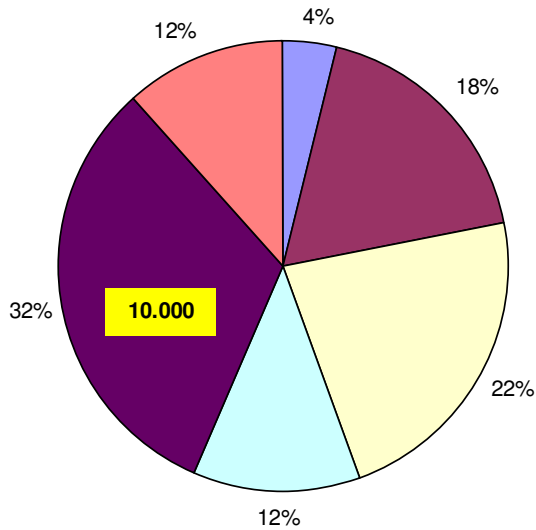
Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
 ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΑΝΑ ΣΧΟΛΗ

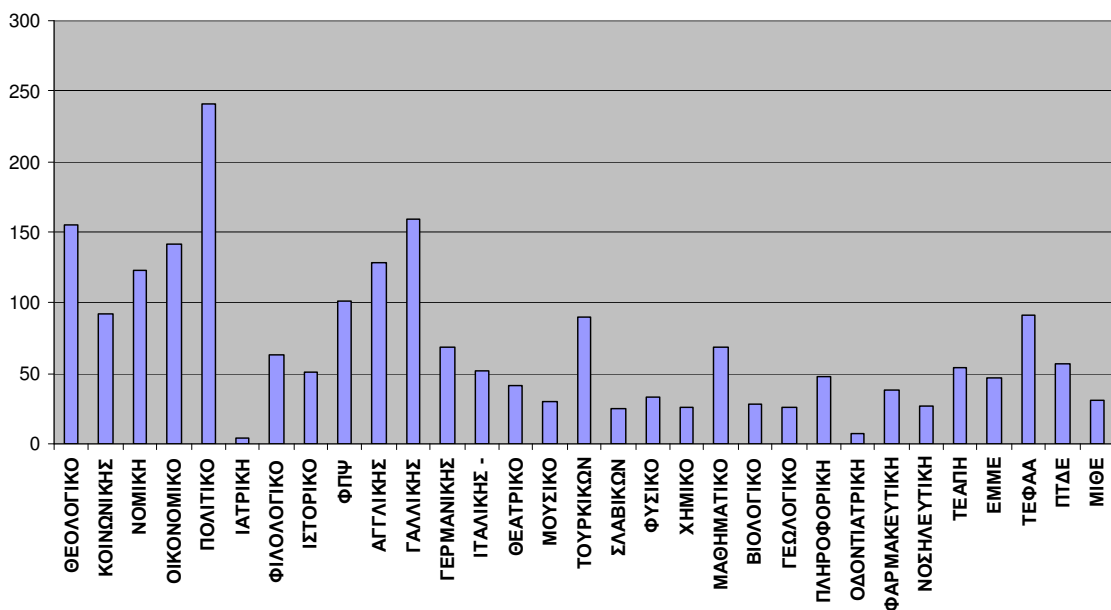
- ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
- ΣΧΟΛΗ ΝΟΜΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
- ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
- ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
- ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
- ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ ΑΝΑ ΣΧΟΛΗ

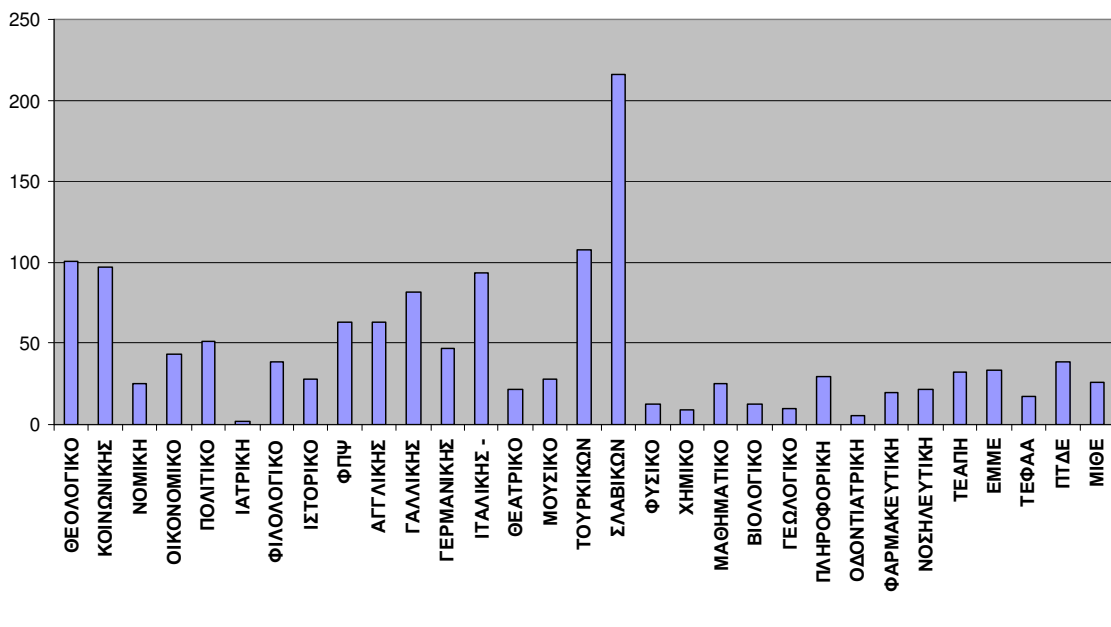

- ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
- ΣΧΟΛΗ ΝΟΜΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
- ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
- ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
- ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
- ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΑΝΑ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ

ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΑΝΑ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ

Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
 ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

2.4 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Οι κεντρικές διοικητικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου περιλαμβάνουν **σήμερα** τις παρακάτω Διευθύνσεις:

Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης: Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας, Διεύθυνση Σχεδιασμού και Προγραμματισμού, Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης.

Γενική Διεύθυνση Προσωπικού & Δημοσίων Σχέσεων: Διεύθυνση Διοικητικού, Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και Ιστορίας, Διεύθυνση Δημοσιευμάτων και Εκδόσεων.

Γενική Διεύθυνση Περιουσίας & Οικονομικών: Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών,

Διεύθυνση Περιουσίας, Διεύθυνση Κληροδοτημάτων.

Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.

Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ).

Με το **νέο Οργανισμό του Πανεπιστημίου** που ψηφίστηκε από τη Σύγκλητο, αλλά δεν έχει δημοσιευτεί ακόμα στο ΦΕΚ, οι Διευθύνσεις αυτές διαμορφώνονται ως εξής:

Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας: Διεύθυνση Σπουδών, Διεύθυνση Δημοσιευμάτων και Εκδόσεων, Διεύθυνση Αρχείων και Μουσείων, Διεύθυνση Βιβλιοθηκών.

Γενική Διεύθυνση Προσωπικού & Δημοσίων Σχέσεων: Διεύθυνση Προσωπικού, Διεύθυνση Σχεδιασμού και Προγραμματισμού, Διεύθυνση Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων.

Γενική Διεύθυνση Περιουσίας & Οικονομικών: Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Διεύθυνση Περιουσίας, Διεύθυνση Κληροδοτημάτων.

Γενική Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Πληροφορικής: Διεύθυνση Προγραμματισμού και Μελετών, Διεύθυνση Εκτέλεσης και Συντήρησης Έργων, Διεύθυνση Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών.

Γραφείο Νομικού Συμβούλου.

Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ).

Η νέα διάρθρωση των διοικητικών υπηρεσιών, **ενσωματώνει** και ορισμένες από τις σημερινές **ανεξάρτητες** μονάδες και **υπηρεσίες** του Πανεπιστημίου, οι οποίες παρουσιάζονται στη συνέχεια.

2.5 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Εκτός από τις Κεντρικές Διοικητικές Υπηρεσίες στο Πανεπιστήμιο Αθηνών λειτουργούν και οι παρακάτω ανεξάρτητες Μονάδες και Υπηρεσίες:

Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης: Λειτουργεί από το 2005 ως αυτοτελής και αποκεντρωμένη μονάδα σε επίπεδο Διεύθυνσης, έχοντας ως έργο της το συντονισμό των λειτουργιών των έξι κεντρικών Βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ:

Επιστημών Υγείας, Θεολογικής, ΝΟΠΕ, Παιδαγωγικών Επιστημών, Θετικών Επιστημών, Φιλοσοφικής.

Πανεπιστημιακή Λέσχη: Έχει σκοπό τη βελτίωση των βιοτικών συνθηκών των φοιτητών του Πανεπιστημίου Αθηνών, την ψυχαγωγία και την προαγωγή της κοινωνικής και πνευματικής τους μόρφωσης, με διαδικασίες και πρωτοβουλίες συμμετοχής, κοινωνικοποίησης και αυτοδιαχείρισης. Για το σκοπούς αυτούς λειτουργούν τμήματα σίτισης, υγειονομικής περίθαλψης, γυμναστηρίου, πολιτιστικού ομίλου (θέατρο, χορό, κινηματογράφο, φωτογραφία) και ταμείου αρωγής φοιτητών.

Διδασκαλείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας: Ιδρύθηκε το 1991 και από το 1994 λειτουργεί ως Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας. Λόγω της αυξανόμενης ζήτησης ιδρύθηκε το 1994 ανεξάρτητο Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής, το οποίο και εντάχθηκε στο Διατμηματικό Πρόγραμμα.

Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών: Ιδρύθηκε το 1931 ως Τμήμα της Πανεπιστημιακής Λέσχης. Από το 1994 είναι πλήρως ανεξάρτητη και αυτοτελής ακαδημαϊκή μονάδα. Ο αριθμός των φοιτητών είναι μερικές χιλιάδες. Εκτός από φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών, γίνονται επίσης δεκτοί φοιτητές άλλων ελληνικών ιδρυμάτων ανωτάτης εκπαίδευσης, καθώς και ένα ποσοστό άλλων ενδιαφερομένων. Διδάσκονται 22 γλώσσες ενώ λειτουργούν και ειδικά προγράμματα, όπως Ιατρικής και Νομικής Ορολογίας, Μετάφρασης και Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας.

Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου: Το Κ.ΛΕΙ.ΔΙ είναι υπεύθυνο για την οργάνωση και λειτουργία του δικτύου τηλεματικής του ΕΚΠΑ, το οποίο περιλαμβάνει την ενιαία δομημένη καλωδιακή υποδομή, τον ενεργό εξοπλισμό και τις υπηρεσίες του τηλεφωνικού δικτύου και του δικτύου δεδομένων. Στις αρμοδιότητές του συμπεριλαμβάνονται η εγκατάσταση, λειτουργία και αναβάθμιση δικτυακών υπηρεσιών, οι αναβαθμίσεις του δικτύου και η παρακολούθηση της λειτουργίας του και η ενημέρωση, εκπαίδευση και τεχνική υποστήριξη των χρηστών.

Υπολογιστικό Κέντρο (Υ/Κ): Είναι υπεύθυνο για την εν γένει καλή λειτουργία των κεντρικών υπολογιστικών συστημάτων και την κάλυψη των μεγάλων υπολογιστικών αναγκών των μελών του Πανεπιστημίου. Διαθέτει το κατάλληλο υλικό και λογισμικό για τις υπολογιστικές απαιτήσεις των χρηστών και παρέχει τεχνική υποστήριξη στους χρήστες του και σε αρκετά από τα εργαστήρια των Τμημάτων.

Υπολογιστικό Κέντρο Βιβλιοθηκών (ΥΚΒ): Δημιουργήθηκε το 1997 και συνεργάζεται άμεσα με τη Διεύθυνση Βιβλιοθηκών και την Επιτροπή Παρακολούθησης Βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ. Παρέχει μια σειρά από υπηρεσίες τόσο προς τις Βιβλιοθήκες και την Ακαδημαϊκή Κοινότητα του ΕΚΠΑ όσον αφορά στην ηλεκτρονική πρόσβαση σε υλικό πληροφόρησης, καθώς και στην ανάπτυξη και υποστήριξη σχετικών εξειδικευμένων εφαρμογών.

Μονάδα Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ): Έχει ως αποστολή την επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές

των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις. Τα μέσα που επιστρατεύονται είναι οι Προσαρμογές στο Περιβάλλον, οι Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής και οι Υπηρεσίες Πρόσβασης. Στόχος είναι να ικανοποιηθούν βασικές ανάγκες και απαιτήσεις των ΦμεΑ όπως η διαπροσωπική επικοινωνία με τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, η συγγραφή σημειώσεων και εργασιών, η πρόσβαση στις πανεπιστημιακές κτιριακές εγκαταστάσεις, στο εκπαιδευτικό υλικό, στον πίνακα και τις προβολές της αίθουσας διδασκαλίας, στις εξετάσεις και στο περιεχόμενο του διαδικτύου.

Ιστορικό Αρχείο: Στεγάζεται σε ένα μεσοπολεμικό κτήριο στην οδό Σκουφά 45. Ιδρύθηκε το 1991 και λειτουργεί και ως ερευνητικό κέντρο του Πανεπιστημίου. Έχει αναλάβει τη συγκέντρωση και ταξινόμηση του αρχειακού υλικού των ετών 1837-1970, τη συγκρότηση ηλεκτρονικών καταλόγων, καθώς και την ψηφιοποίηση του αρχείου.

Γραφείο Διασύνδεσης: Αποτελεί το συνδετικό κρίκο μεταξύ του Πανεπιστημίου και του χώρου αναζήτησης εργασίας με σκοπό την παροχή υπηρεσιών προς τους φοιτητές και τους απόφοιτους του Πανεπιστημίου Αθηνών, μέσω και των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού. Σε αυτές συγκαταλέγονται η παρακολούθηση της αγοράς εργασίας, οι ενέργειες δημοσιότητας, η ανάπτυξη δεσμών με τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ λειτουργεί πιλοτικά η Μονάδα Διεθνούς Σταδιοδρομίας, επιδιώκοντας τη δημιουργία παγκόσμιου δικτύου Ελλήνων, που υπηρετούν ή έχουν υπηρετήσει ως στελέχη σε διεθνείς οργανισμούς και αποστολές.

Γραφείο Διαμεσολάβησης: Ο βασικός σκοπός του είναι η προώθηση των αποτελεσμάτων της έρευνας που διεξάγεται στο ΕΚΠΑ και η παροχή τεχνολογικών ή άλλων εξειδικευμένων υπηρεσιών σε κάθε ενδιαφερόμενο από το εξωτερικό περιβάλλον του ΕΚΠΑ.

Γραφείο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων: Ιδρύθηκε τον Δεκέμβριο του 1993 και στόχος του είναι η έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση του επιστημονικού δυναμικού του Πανεπιστημίου όσον αφορά στα ερευνητικά προγράμματα, τόσο στον Ευρωπαϊκό όσο και στον ελληνικό χώρο.

Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ): Αποτελεί την υπηρεσία μέσω της οποίας το Πανεπιστήμιο Αθηνών δραστηριοποιείται στον τομέα της Επαγγελματικής Κατάρτισης, παρέχοντας κατάλληλα προγράμματα για όσους επιθυμούν να εξειδικεύσουν τις γνώσεις τους και να αναπτύξουν νέα προσόντα και επαγγελματικές δεξιότητες. Το ΚΕΚ πραγματοποιεί και εξ αποστάσεως (e-learning) Εκπαιδευτικά Προγράμματα.

Στο Πανεπιστήμιο Αθηνών λειτουργούν ακόμα 16 **Μουσεία:** Ανατομίας, Ανθρωπολογικό Μουσείο, Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, Αρχαιολογικό Πάρκο, Βιβλικής και Χριστιανικής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Βοτανικό Μουσείο, Βοτανικοί Κήποι, Παλαιοντολογίας και Γεωλογίας, Εγκληματολογικό Μουσείο, Ζωολογικό Μουσείο, Ιστορίας της Παιδείας, Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, Κраниοπροσωπικής Εξέλιξης και Ιστορίας της Οδοντιατρικής, Ορυκτολογίας και Πετρολογίας, Φαρμακολογίας, Φυσικών Επιστημών και Τεχνολογίας.

Στο Πανεπιστήμιο ανήκουν επίσης: το **Αρεταίειο** και **Αιγινήτειο** Νοσοκομείο, το **Μαράσλειο** Διδασκαλείο, το **Πειραματικό** Σχολείο, η **Καπνικαρέα**, το Εντευκτήριο «**Κωστής Παλαμάς**», η **Εκτυπωτική** Μονάδα, το Κέντρο **Ενεργειακής** Πολιτικής και Ανάπτυξης, η υπηρεσία Πρόγνωσης **Καιρού**, η υπηρεσία Πρόγνωσης **Κυμάτων** και ο Σταθμός Μέτρησης **Κοσμικής** Ακτινοβολίας.

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών λειτουργεί ακόμη δύο **παιδικούς σταθμούς**, έχει στην ιδιοκτησία του την **Εταιρεία** Αξιοποίησης και Διαχείρισης της **Περιουσίας** του και το **Ευγενίδειο** Θεραπευτήριο και δραστηριοποιείται στα Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία **Λαϊκό** και **Αττικό** και σε άλλα Νοσηλευτικά Ιδρύματα.

Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

3. ΓΙΑ ΈΝΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΤΡΟΠΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

3.1 ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών, λόγω του μεγέθους του αλλά και του εύρους των διαφορετικών αντικειμένων που θεραπεύει, απαιτεί έναν **κατανεμημένο** τρόπο Διοίκησης. Η κεντρική Διοίκηση (Σύγκλητος, Πρυτανικό Συμβούλιο, Πρύτανης) να καθορίζει ένα **σαφές** πλαίσιο λειτουργίας καθώς και **συγκεκριμένους** γενικούς κανόνες, ενώ οι Διοικήσεις των επιμέρους Σχολών και Ακαδημαϊκών Μονάδων να **εφαρμόζουν** και να **εξειδικεύουν**, όπου απαιτείται και σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν, τους κανόνες αυτούς. Η διάθεση των κάθε τύπου **πόρων** να γίνεται σύμφωνα μ' ένα **στρατηγικό σχεδιασμό** κι έναν **προγραμματισμό** που θα προκύψει σε κάθε επίπεδο διοίκησης με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων. Η διαχείριση των αναγκαίων πόρων για την επίτευξη κάθε στόχου να γίνεται από το υπεύθυνο για το στόχο αυτό όργανο διοίκησης, εφόσον εφαρμόζονται **διαφανείς** διαδικασίες προγραμματισμού και απολογισμού. Πιστεύουμε ότι, σήμερα, αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να αποκτήσουν τα Πανεπιστήμια ουσιαστική αυτοδιοίκηση, να ενισχύσουν τον αυτοσεβασμό τους και να διεκδικήσουν την αναγνώριση του έργου τους από την κοινωνία. Η **διαφάνεια** αποτελεί συγκεκριμένο **μοντέλο διοίκησης**, αποδυναμώνει τις στρεβλώσεις που προέρχονται από τους μηχανισμούς, ελαχιστοποιεί τις προσωπικές πολιτικές, ενισχύει την αυτογνωσία σε όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και αποσαφηνίζει την κατάσταση, τις δυνατότητες και τη γενικότερη εικόνα του Πανεπιστημίου, εμποδίζει την

ανάπτυξη μικροσυμφερόντων, συντελεί στη δίκαιη κατανομή των πόρων και ενισχύει τη συμμετοχή όλης της ακαδημαϊκής κοινότητας σε ένα κοινό όραμα.

Για την αποτελεσματικότερη λειτουργία ενός τέτοιου μοντέλου διοίκησης θα δρομολογηθούν μέσα στον πρώτο χρόνο της θητείας μας οι εξής ενέργειες:

- Εκπόνηση ενός **Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης** του Πανεπιστημίου Αθηνών που θα περιλαμβάνει την αποτύπωση της ισχύουσας κατάστασης στο Πανεπιστήμιο, την εκτίμηση των εξελίξεων στην ανώτατη εκπαίδευση τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς, την περιγραφή των στόχων και των προτεραιοτήτων του Πανεπιστημίου μας για την επόμενη περίοδο, την καταγραφή των αναγκών που προκύπτουν και τον προσδιορισμό των δράσεων και ενεργειών που πρέπει να δρομολογηθούν. Οι δράσεις αυτές θα αποβλέπουν κυρίως στην εγκαθίδρυση ενός αποτελεσματικού τρόπου Οργάνωσης και Λειτουργίας, στην ανάπτυξη και την ορθολογική διαχείριση των κάθε τύπου πόρων και υποδομών, στην ανάπτυξη και βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού όλων των κλάδων, στη βελτίωση των Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών και της έρευνας, στην υιοθέτηση ενός συστήματος αποτίμησης και προγραμματισμού του έργου του Πανεπιστημίου. Το Σχέδιο αυτό, αφού συζητηθεί σ' όλες τις ακαδημαϊκές μονάδες, θα εγκριθεί από τη Σύγκλητο. Η συγκεκριμένη συμμετοχική διαδικασία, εκτός από το γεγονός ότι προσφέρει σε ιδέες και προβληματισμό, συντείνει και στη διαμόρφωση κοινών αντιλήψεων και κουλτούρας. Το Πανεπιστήμιο θα πρέπει να θέτει μόνο του τους στόχους και

τις προτεραιότητές του, το όραμά του δηλαδή, αν δεν θέλει να το κάνουν άλλοι για λογαριασμό του.

- Συστηματική **επικοινωνία** των **πρυτανικών αρχών** με το **σύνολο των μελών** των ακαδημαϊκών μονάδων, των υπηρεσιών και των φορέων του Πανεπιστημίου. Μία ή δύο φορές το έτος, τα μέλη του Πρυτανικού Συμβουλίου θα επισκέπτονται τα Τμήματα και τις υπηρεσίες για να συζητήσουν με όλα τα μέλη του προσωπικού. Οι συναντήσεις τέτοιου τύπου κρίνονται σημαντικές, διότι αφενός βοηθούν τη Διοίκηση να κατανοήσει καλύτερα τα κάθε τύπου προβλήματα και αφετέρου προσφέρουν άμεση ενημέρωση όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας ως προς τις πολιτικές που ασκούνται και τις ενέργειες που δρομολογούνται. Αναπτύσσεται ο διάλογος, η παραγωγική κριτική και η σύνθεση των απόψεων, προς όφελος του συνόλου της ακαδημαϊκής κοινότητας και γενικότερα της κοινωνίας. Μεθοδική θα είναι και η επικοινωνία των Πρυτανικών αρχών με όλους τους φορείς του ιδρύματος (συνδικαλιστικούς, πολιτιστικούς κλπ).
- Διάθεση στις **Σχολές** και στις **ακαδημαϊκές μονάδες περισσότερων πόρων** τους οποίους θα κατανέμουν με συγκεκριμένους και διαφανείς κανόνες σύμφωνα με τον δικό τους προγραμματισμό και προτεραιότητες, οι οποίες θα είναι καταγεγραμμένες και θα δημοσιοποιούνται προς την ακαδημαϊκή κοινότητα. Στο πλαίσιο αυτό θα προβλέπεται η εκπροσώπηση **των Σχολών και των ανεξάρτητων Τμημάτων** στην **κατάρτιση του προϋπολογισμού** του Πανεπιστημίου.

- Λήψη **αποφάσεων** από τη **Σύγκλητο** μετά από τεκμηριωμένες και επιστημονικές **εισηγήσεις**, τουλάχιστον για τα σημαντικότερα θέματα, οι οποίες θα καταρτίζονται από επιτροπές που η ίδια θα ορίζει. Διεξαγωγή **διαβούλευσης** σε όλες τις **ακαδημαϊκές μονάδες** για ορισμένα θέματα εξαιρετικής σημασίας για την Πανεπιστημιακή κοινότητα.
- Ενθάρρυνση της υποβολής **απολογιστικών εκθέσεων** από όλα τα όργανα διοίκησης και ενίσχυση των **διαδικασιών αποτίμησης** και **προγραμματισμού** του έργου των μονάδων του Πανεπιστημίου. **Δημοσιοποίηση** προς την ακαδημαϊκή κοινότητα, μέσω διαδικτυακών εφαρμογών διαχείρισης περιεχομένου, των αποφάσεων της Συγκλήτου, του Πρυτανικού Συμβουλίου, της Επιτροπής Ερευνών και του Οικονομικού και Τεχνικού Συμβουλίου. Επεξεργασία μέτρων που να καλλιεργούν το κλίμα για την προώθηση της διαφάνειας σε όλα τα επίπεδα και για την τήρηση των κανόνων δεοντολογίας.
- **Αποτύπωση** και δημοσιοποίηση της παρούσας **κατάστασης** του Πανεπιστημίου και των μονάδων του και **προώθηση** των **καλών παραδειγμάτων** ως μέσου συνολικής βελτίωσης.

3.2 ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Για να είναι αποτελεσματικό ένα Πανεπιστήμιο ως προς την εκπλήρωση του ρόλου του στην κοινωνία καθώς και ως προς την επίτευξη των στόχων που έχει θέσει, θα πρέπει να προωθεί το πνεύμα της **κοινότητας** σε όλα τα μέλη του και σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων του. Διαφορετικά δημιουργούνται ισχυρές

φυγόκεντρες δυνάμεις και εμφανίζονται στοιχεία αποδόμησης των ουσιαστικών χαρακτηριστικών του, με αποτέλεσμα οι δραστηριότητές του, κατά περίπτωση, να προσομοιάζουν με εκείνες άλλου τύπου οργανισμών.

Η ενίσχυση της **συγκρότησης** μιας πραγματικής **ακαδημαϊκής κοινότητας** αποτελεί κύριο συστατικό στοιχείο όλων των προτάσεων – δεσμεύσεων που αναπτύσσονται και παρουσιάζονται στο παρόν κείμενο. Προωθούνται **πολιτικές** που οδηγούν στην **αποφυγή αρνητικών συμπεριφορών** των μελών της κοινότητας, όπως αδιαφορία, κακοπιστία, συνομοσιολογία, ανταγωνιστική στάση, ενώ συμβάλλουν στη **συνοχή της ενισχύοντας θετικές συμπεριφορές**, όπως αναζήτηση συναινέσεων, συμμετοχή, αμοιβαίος σεβασμός, δημιουργία καλού κλίματος, αλληλεγγύη, αποφυγή εντάσεων, ελευθερία έκφρασης, δημιουργία και αποδοχή σταθερών κανόνων, σωστή κατανομή της συλλογικής προσπάθειας. Η δημιουργία **κοινών στόχων** και **οράματος** αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματικότητα της κοινότητας. Η ανάδειξη **ηγετικών χαρακτηριστικών** σε όλα τα επίπεδα δραστηριοποίησης της ακαδημαϊκής κοινότητας συνιστά απαραίτητο παράγοντα για ένα Πανεπιστήμιο παιδείας και διακρίσεων.

Στο πλαίσιο αυτό θα ενισχυθούν οι διεπιστημονικές – διατμηματικές συνεργασίες, θα δημιουργηθούν κατάλληλοι χώροι για πραγματοποίηση εκδηλώσεων συνεύρεσης των μελών της κοινότητας σε επίπεδο Πανεπιστημίου, Σχολής και Τμημάτων και θα υποστηρίζεται η οργάνωση ημερίδων εργασίας – ψυχαγωγίας, καθώς και άλλες πολιτιστικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

3.3 ΝΕΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ – ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών πρέπει να προχωρήσει με ταχύτατους ρυθμούς στην **ψηφιακή εποχή**. Οι διοικητικές διαδικασίες, οι υπηρεσίες προς τους φοιτητές και το προσωπικό, η εκπαιδευτική διαδικασία και ο στρατηγικός σχεδιασμός πρέπει να ενσωματώσουν τις νέες τεχνολογίες. Οι αλλαγές αυτές εκτός από την **επιτάχυνση** των διαδικασιών, τη **μείωση** της **γραφειοκρατίας**, τις **οικονομίες κλίμακας**, τη **βελτίωση** των προσφερόμενων **υπηρεσιών**, την **αναβάθμιση** της **εκπαίδευσης**, και τη δυνατότητα ουσιαστικού **προγραμματισμού**, συνεισφέρουν σημαντικά στη **διαφάνεια** και στην ενεργό **συμμετοχή** όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη διοίκηση του ιδρύματος.

Στα πλαίσια αυτά, το πρώτο κίολας εξάμηνο θα γίνει η αποτύπωση όλων των αναγκαίων πληροφοριακών συστημάτων, εφαρμογών και υποδομών πληροφορικής και θα ανακοινωθεί συγκεκριμένος προγραμματισμός ανάπτυξής τους. Θα αναβαθμιστούν και θα ενισχυθούν οι υπηρεσίες του Πανεπιστημίου που έχουν ως αντικείμενο τις νέες τεχνολογίες (Μηχανοργάνωση, Κέντρο Διαχείρισης και Λειτουργίας Δικτύων, Υπολογιστικό Κέντρο, Υπολογιστικό Κέντρο Βιβλιοθηκών) και οι υπηρεσίες τους θα προσανατολιστούν έντονα προς την υποστήριξη των διοικητικών υπηρεσιών, των Τμημάτων και της Κεντρικής Διοίκησης για την προβολή του Πανεπιστημίου και τον Αναπτυξιακό Σχεδιασμό.

Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένες παρεμβάσεις προς αυτή την κατεύθυνση, οι οποίες αποτελούν και προτεραιότητες του Προγράμματός μας:

- Αποτύπωση, προδιαγραφή και ανάπτυξη των αναγκαίων **εφαρμογών** και **βάσεων δεδομένων** σε όλες τις **κεντρικές υπηρεσίες** του Πανεπιστημίου. Η ανάπτυξη θα γίνει κατά ενιαίο τρόπο, ώστε τα διάφορα συστήματα να επικοινωνούν, να προκύψουν οικονομίες κλίμακας και να χρησιμοποιηθούν, όπου είναι δυνατόν, τα ήδη υπάρχοντα συστήματα.
- Ολοκλήρωση της Μηχανοργάνωσης του **φοιτητολογίου** των Προπτυχιακών Σπουδών σε όλα τα Τμήματα και Μηχανοργάνωση των Μεταπτυχιακών Σπουδών.
- Ανάπτυξη και διάθεση στα Τμήματα ειδικής εφαρμογής που παρέχει από το φοιτητολόγιο **δείκτες** και **στατιστικά στοιχεία**, όπως μέση διάρκεια αποφοίτησης, μέσος βαθμός πτυχίου ανά έτος, κατανομή πτυχιούχων σε βαθμολογικές κλίμακες ανά έτος, κατανομή φοιτητών ανά έτος εγγραφής τους ως προς τον αριθμό των μαθημάτων που έχουν εξετασθεί επιτυχώς, επιδόσεις φοιτητών ανά μάθημα κλπ.
- Ανάπτυξη και διάθεση στα Τμήματα κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος με το οποίο θα μπορούν να αποθηκεύουν και να επεξεργάζονται τα δεδομένα με τις **δημοσιεύσεις** του Τμήματος, τα **ερευνητικά** έργα, τις **αναθέσεις** διδασκαλίας, τις **πτυχιακές** και **διπλωματικές** εργασίες, τα **διδακτορικά** διπλώματα, τις **αναφορές** στο έργο των μελών ΔΕΠ, τις **διακρίσεις** κλπ.

- Διάθεση στα Τμήματα **ηλεκτρονικού συστήματος** επεξεργασίας των **ερωτηματολογίων** αξιολόγησης των μαθημάτων από τους φοιτητές.
- Γενίκευση και επέκταση των **ηλεκτρονικών υπηρεσιών** που παρέχονται στους φοιτητές από τις Γραμματείες των Τμημάτων (τύπου my-studies).
- Διάθεση στα Τμήματα και στη Κεντρική Διοίκηση του Πανεπιστημίου εφαρμογής **διαχείρισης περιεχομένου**, όπου μεταξύ άλλων να μπορούν να είναι διαθέσιμα διοικητικά έγγραφα, πρακτικά διοικητικών οργάνων, οδηγίες και ενημερώσεις, νόμοι κλπ. Με τον τρόπο αυτό μειώνεται η γραφειοκρατία, αυξάνεται η διαφάνεια και η ενημέρωση και ενθαρρύνεται η συμμετοχή.
- Ανάπτυξη ειδικής **εφαρμογής** όπου θα **αποτυπώνονται** όλες οι υπάρχουσες **υποδομές** (κτήρια, εξοπλισμοί) του Πανεπιστημίου, καθώς και το ανθρώπινο δυναμικό.
- Ενίσχυση της **ψηφιοποίησης** και της διαχείρισης εγγράφων, με στόχο την ταχύτερη και καλύτερη ενημέρωση, τη μείωση της γραφειοκρατίας και την ελαχιστοποίηση του όγκου του χρησιμοποιούμενου χαρτιού.
- Ανάπτυξη **εναλλακτικών** πηγών **ενέργειας** στο Πανεπιστήμιο.

3.4 ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: ΈΝΑΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΥΣΤΕΡΕΙ

Σ' ένα Πανεπιστήμιο του μεγέθους και του επιστημονικού εύρους του Πανεπιστημίου Αθηνών, η επάρκεια και η αποτελεσματικότητα των διοικητικών υπηρεσιών συντελούν καθοριστικά στις συνολικές επιδόσεις του σε όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων του. Το **διοικητικό προσωπικό** αποτελεί **σημαντικό**

μοχλό στην ανάπτυξη του Πανεπιστημίου. Στο πνεύμα αυτό θα προωθηθούν, πάντα με συναίνεση και διάλογο, τα εξής μέτρα προτεραιότητας:

- **Ορθολογική κατανομή** του διοικητικού **προσωπικού** και **πλήρωση** κενών θέσεων, κυρίως σε νευραλγικής σημασίας υπηρεσίες για τη λειτουργία και την ανάπτυξη του Πανεπιστημίου. Στην κατανομή αυτή θα ληφθούν σοβαρά υπόψη τα προσόντα, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και τα ενδιαφέροντα του προσωπικού.
- **Αποκέντρωση** ορισμένων διοικητικών λειτουργιών στις Σχολές και στα Τμήματα.
- **Αξιοκρατικές κρίσεις** του προσωπικού στις θέσεις ευθύνης.
- Συνεχόμενη και προγραμματισμένη **επιμόρφωση** όλου του προσωπικού σε γενικά και ειδικότερα με το αντικείμενό τους θέματα, ώστε να βελτιώνεται η αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών και να παρέχονται ίσες ευκαιρίες σε όλους για την απόκτηση γνώσεων και την αύξηση των τυπικών τους προσόντων.
- Προγραμματισμένη και διαφανής **χορήγηση εκπαιδευτικών** αδειών για την παρακολούθηση προγραμμάτων μετεκπαίδευσης ή κύκλων μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, σχετικών με το αντικείμενο του κάθε υπαλλήλου.
- Περιορισμός της γραφειοκρατίας και επιτάχυνση των διαδικασιών με τη **μεταβίβαση αρμοδιοτήτων** και την εξουσιοδότηση υπογραφής εγγράφων σε στελέχη της διοίκησης που κατέχουν θέσεις ευθύνης.

- Δίκαιη και **ισότιμη οικονομική μεταχείριση** όλου του διοικητικού προσωπικού.
- Αξιοποίηση του διοικητικού προσωπικού σε **όλο** το **εύρος** των δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου (διοίκηση, υποστήριξη έρευνας και εκπαίδευσης).
- **Αναδιοργάνωση** και **ενίσχυση** της **Τεχνικής Υπηρεσίας** λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των διαφόρων κτιριακών συγκροτημάτων του Πανεπιστημίου και διαφανής προγραμματισμός των εργασιών στις Σχολές και τα Τμήματα.
- Επανεξέταση του τρόπου λειτουργίας και διοίκησης της **Πανεπιστημιακής Λέσχης**, με ταυτόχρονη αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρει και των διαφόρων δραστηριοτήτων που υποστηρίζει.
- Αναβάθμιση των υποδομών και των υπηρεσιών που προσφέρει το **Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών** και επανεξέταση του τρόπου λειτουργίας και διοίκησής του.
- Επανεξέταση του θεσμού των **εργολαβιών** φύλαξης, καθαριότητας και μικροσυντηρήσεων, σε συνεργασία με τους Κοσμήτορες και τους Προέδρους των Τμημάτων.
- Ευρεία ενημέρωση σχετικά με την **περιουσία** του Πανεπιστημίου, βελτιστοποίηση της διαχείρισής της με στόχο την αύξηση της απόδοσης. Διαφανής διάθεση των πόρων στην εκπαίδευση και την έρευνα.

3.5 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Η διοικητική υποστήριξη των Τμημάτων και των Σχολών, ιδιαίτερα κάτω από τις σημερινές συνθήκες, είναι εξαιρετικά ελλιπής και απαρχαιωμένη. Και αυτό δεν αφορά μόνο στο βαθμό μηχανοργάνωσης και ανάπτυξης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, αλλά και στην οργάνωση και στελέχωση των Γραμματειών. Χωρίς τον εκσυγχρονισμό της **διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης των ακαδημαϊκών μονάδων**, μια σειρά από διαδικασίες και υποδομές δεν πρόκειται να αναπτυχθούν σωστά ή να εξασφαλίσουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο βιωσιμότητας. Για την ορθή ανάπτυξη των απαραίτητων σήμερα διαδικασιών και υποδομών απαιτείται λοιπόν επιτακτικά η ριζική αναδιάρθρωση των Γραμματειών των ακαδημαϊκών μονάδων.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 3β του ν. 2817/2000, προβλέπεται η δυνατότητα κατανομής του Διοικητικού Προσωπικού που τοποθετείται στις Γραμματείες των Τμημάτων σε υπηρεσιακές μονάδες επιπέδου Γραφείου, μετά από απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου και γνώμη του Δ.Σ. του Τμήματος. Το ίδιο άρθρο προβλέπει ότι η κατανομή αυτή του προσωπικού σε επιμέρους διοικητικές μονάδες των Γραμματειών γίνεται σύμφωνα με όσα καθορίζονται στον Οργανισμό του κάθε Πανεπιστημίου. Ο νέος Οργανισμός του Πανεπιστημίου μας (άρθρο 25) **παραπέμπει** το θέμα αυτό στον **Εσωτερικό του Κανονισμό**, όπου θα συμπεριληφθεί η δυνατότητα **δημιουργίας Γραφείων** με συγκεκριμένες αρμοδιότητες στις Γραμματείες των Τμημάτων.

Μετά από ανάλυση των νέων αναγκών που δημιουργούνται στα Πανεπιστήμια, τόσο από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο όσο και από τις διεθνείς εξελίξεις, κρίνεται εξαιρετικά αναγκαία η σύσταση στη Γραμματεία των Τμημάτων των παρακάτω, κατ' ελάχιστον, διοικητικών μονάδων - **Γραφείων** που θα υποστηρίζουν συγκεκριμένες δραστηριότητες, οι οποίες είναι πλέον απαραίτητες.

Η **Κεντρική Γραμματεία** του κάθε Τμήματος θα είναι αρμόδια για να διατηρεί το φοιτητολόγιο, να εκδίδει επίσημα πιστοποιητικά και έγγραφα, να επικοινωνεί με τις Διοικητικές Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου και να εξυπηρετεί σε διοικητικά θέματα τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, καθώς και το προσωπικό του Τμήματος.

Το Γραφείο Γραμματείας των Τομέων και του ΠΜΣ θα υποστηρίζει τους Δ/ντες Τομέων, το Δ/ντη ΠΜΣ, τις διαδικασίες εκτύπωσης και διανομής των διδακτικών Σημειώσεων, τις απαιτούμενες διαδικασίες σχετικά με τα οικονομικά του Τμήματος, τη διαχείριση των αιθουσών συνεδριάσεων, τις παραγγελίες και τη διάθεση της γραφικής ύλης και των αναλωσίμων, τυχόν άλλες γραμματειακές διαδικασίες που απαιτούνται στο Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών.

Το Γραφείο Διαχείρισης Υποδομών Πληροφορικής θα είναι αρμόδιο για τη διαχείριση και λειτουργία όλων των κοινόχρηστων υπολογιστικών συστημάτων (εργαστηρίων, Γραμματειών, αιθουσών διδασκαλίας) και των εποπτικών (οπτικοακουστικών) μέσων διδασκαλίας, καθώς και για την ανανέωση, εγκατάσταση και διαχείριση του απαραίτητου λογισμικού για την εκπαίδευση των φοιτητών και τη λειτουργία του Τμήματος.

Το Γραφείο Υποστήριξης Εσωτερικών Διαδικασιών θα είναι αρμόδιο για την υποστήριξη της συλλογής στοιχείων σχετικά με τους δείκτες εκπαίδευσης και έρευνας, της διαδικασίας Προγραμματισμού, Απολογισμού και Αποτίμησης του έργου του Τμήματος, της αξιολόγησης των μαθημάτων από τους φοιτητές και της υποστήριξης, εφόσον υπάρχει στο Τμήμα, του Συστήματος ανάθεσης επικουρικού έργου σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και Υποψήφιους Διδάκτορες.

Το Γραφείο Αναγνωστηρίου και Εκπαιδευτικού Υλικού θα είναι αρμόδιο για τη λειτουργία του Αναγνωστηρίου (εφόσον υπάρχει), την οργάνωση του ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού που βρίσκεται στο διαδίκτυο, τη συλλογή και ταξινόμηση των Πτυχιακών και Διπλωματικών εργασιών και των Διδακτορικών Διατριβών.

Το Γραφείο Προβολής θα είναι αρμόδιο για τις εκδηλώσεις και ενέργειες προβολής του Τμήματος, τις ετήσιες εκδόσεις του Τμήματος (π.χ. Οδηγός Σπουδών) και την ανανέωση του περιεχομένου του δικτυακού τόπου του.

Ο νέος τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας των Τμημάτων οφείλει να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις. Να **κατανέμεται** το **Διοικητικό** έργο σε μεγάλο αριθμό μελών ΔΕΠ, αποτελώντας έτσι ένα σύστημα κατανεμημένο και διαφανές, και να ορίζει ειδικές **αρμοδιότητες** και ευθύνες σε **συγκεκριμένα** πρόσωπα με συνέπεια να γίνεται πιο αποτελεσματικό. Στο ίδιο πνεύμα, οι διαδικασίες Προγραμματισμού, Απολογισμού, Αποτίμησης καθώς και το σύστημα μέτρησης δεικτών θα διευκολύνει την ακριβή **αποτύπωση** της κατάστασης του κάθε Τμήματος και το γενικότερο **σχεδιασμό**. Θα επιτρέπει στα μέλη του Τμήματος να έχουν πλήρη εικόνα όλων των δραστηριοτήτων που επιτελούνται σ' αυτό και να υιοθετούν τόσο **κριτική** όσο και **αυτοκριτική** στάση.

Θα επιτρέπει, επίσης, την **ορθολογική** και **διαφανή** διαχείριση των **πόρων** του Τμήματος και θα δημιουργεί σημαντικές **οικονομίες κλίμακας**.

Στη βάση αυτή τα Τμήματα θα πρέπει να εξετάσουν συγκεκριμένα μέτρα που να προωθούν μια νέα κουλτούρα ανάπτυξης και διάκρισης. Τέτοια μέτρα, που ήδη εφαρμόζονται σε ορισμένα Τμήματα, θα μπορούσε να είναι:

- **Αξιολόγηση με ερωτηματολόγια των Διοικητικών Οργάνων** (Πρόεδρος, Τομείς κλπ), **των Επιτροπών και των διοικητικών υποστηρικτικών δομών** (π.χ. Γραμματεία) των Τμημάτων.
- **Ενίσχυση και ενθάρρυνση** της προσφοράς **οργανωτικού-διοικητικού έργου**, ιδιαίτερα στις δύο υψηλότερες βαθμίδες, με τη θεσμοθέτηση **κινήτρων** και με τη δέουσα συνεκτίμηση κατά τη διαδικασία εξέλιξης, όπως προβλέπεται από το νόμο. Εννοείται ότι και στην περίπτωση αυτή πρέπει να εφαρμοστούν κριτήρια ποιότητας. Η **ανάληψη αρμοδιοτήτων χωρίς** να συνοδεύεται από την παραγωγή ουσιαστικού **έργου** θα πρέπει να αξιολογείται **αρνητικά**.
- **Κίνητρα** βελτίωσης **εκπαιδευτικής, ερευνητικής και διοικητικής προσφοράς**. Προτείνεται να θεσμοθετηθούν **βραβεία** όπως, Βραβείο εξαιρετης διδασκαλίας, Βραβείο εξαιρετης προσφοράς στην ανάπτυξη του Τμήματος, Βραβείο καλύτερης διπλωματικής/ διδακτορικής διατριβής, Βραβεία αριστείας στους προπτυχιακούς φοιτητές.
- **Τακτική παρακολούθηση του έργου των Επιτροπών από τον Πρόεδρο**. Θα πρέπει να υιοθετηθούν περιοδικές συναντήσεις με τους Υπευθύνους

των Επιτροπών όπου θα γίνεται μια ανασκόπηση του έργου που έχει επιτελεστεί και ο προγραμματισμός εκείνου που πρέπει να γίνει.

- **Εφαρμογή του θεσμού της παροχής έργου από τους Υποψήφιους Διδάκτορες.** Ο θεσμός αυτός τους εντάσσει καλύτερα στο ακαδημαϊκό περιβάλλον, μειώνει τον πιθανό κίνδυνο εξάρτησής τους από τον επιβλέποντα Καθηγητή και καλύπτει σημαντικές εκπαιδευτικές και λειτουργικές ανάγκες των Τμημάτων. Τέλος, συμβάλει στην αναγνώριση και τον εξορθολογισμό του έργου τους, το οποίο οι περισσότεροι προσφέρουν έτσι κι αλλιώς.

Οι Πρυτανικές Αρχές θα **υποστηρίξουν** με τους κατάλληλους πόρους τέτοιου τύπου δραστηριότητες. Είναι βέβαια απολύτως κατανοητό ότι το κάθε Τμήμα έχει τις δικές του **ιδιαιτερότητες** και ότι δεν είναι καθόλου εύκολο να επικρατήσει μια κοινή αντίληψη και πρακτική στα θέματα αυτά. Εκείνο όμως που θα μπορούσε να είναι εύκολα υλοποιήσιμο και αποτελεσματικό, είναι η συστηματική **ενημέρωση** για τις **καλές πρακτικές** κάθε Τμήματος.

3.6 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Ευγενίδειο Θεραπευτήριο: Διεύρυνση και βελτίωση των παρεχομένων ιατρικών και νοσηλευτικών υπηρεσιών στην Πανεπιστημιακή Κοινότητα, με ταυτόχρονο διοικητικό εκσυγχρονισμό.

Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία Αττικό και Λαϊκό: Κατοχύρωση του Πανεπιστημιακού χαρακτήρα τους και ενεργός συμμετοχή στα Όργανα Διοίκησής τους.

Παιδικοί Σταθμοί: Επέκταση της λειτουργίας των παιδικών σταθμών του Πανεπιστημίου στο Κέντρο και στου Γουδή, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι ανάγκες του προσωπικού που εργάζεται εκτός της Πανεπιστημιούπολης.

Πανεπιστημιακός Εκδοτικός Οίκος: Δημιουργία Εκδοτικού Οίκου του Πανεπιστημίου Αθηνών στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας Αξιοποίησης και Διαχείρισης της περιουσίας του.

4. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

4.1 ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΓΚΡΙΖΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Το Πανεπιστήμιο της Αθήνας είναι το μεγαλύτερο, ως προς το φοιτητικό πληθυσμό, Πανεπιστήμιο όλης της Ελλάδας. Δέχεται, εκπαιδεύει και διαπαιδαγωγεί νέους ανθρώπους από όλα τα μέρη της χώρας, αλλά και αρκετούς αλλοδαπούς. Αποτελεί συνεπώς σημαντική προτεραιότητα η λήψη συγκεκριμένων μέτρων για την καλλιέργεια του **πνεύματος** της «**κοινότητας**» στο φοιτητικό πληθυσμό. Το Πανεπιστήμιό μας πρέπει να αποβάλλει το γκριζό χρώμα, όπου αυτό υπάρχει. Να είναι δηλαδή ένα Πανεπιστήμιο **θελκτικό**, που να μην απομακρύνει τους νέους ανθρώπους από τους χώρους του, να μην τους δημιουργεί αποστροφή, αλλά αντίθετα να τους επιτρέπει να ονειρεύονται για την επιστήμη τους και τη ζωή τους, να αποβάλλει κάθε τι το θολό ως προς τις ιδέες και τις αξίες που προβάλλει και να προωθεί μια γενικότερη παιδεία που δεν περιορίζεται στα στενά πλαίσια μιας στεγνής εκπαίδευσης αλλά συνδέεται με τον πολιτισμό, τη διεπιστημονικότητα, την κοινωνία και την αμφισβήτηση. Πρωτοβουλίες των Πρυτανικών Αρχών που θα βοηθούσαν στη δημιουργία ενός φιλικού προς τους νέους Πανεπιστημίου είναι:

- Η διοργάνωση, κεντρικά από το Πανεπιστήμιο, **εκδήλωσης υποδοχής** των νέων φοιτητών κάθε χρόνο, καθώς και αντίστοιχης ετήσιας εκδήλωσης για τους φοιτητές που αποφοίτησαν.
- Οργάνωση **φοιτητικού φεστιβάλ** όπου θα παρουσιάζονται οι καλλιτεχνικές και ερευνητικές δραστηριότητες των φοιτητών.

- Η ανάπτυξη και η βελτίωση των υποδομών άθλησης. Δημιουργία δύο ή τριών σύγχρονων **γυμναστηρίων** στο κέντρο, στην Πανεπιστημιούπολη και στου Γουδή. Η ενίσχυση και αναβάθμιση των Πανεπιστημιακών **πρωταθλημάτων**.
- Η αναβάθμιση των φοιτητικών **κυλικείων** σε σύγχρονους χώρους συνάθροισης.
- Η υποστήριξη των Τμημάτων και των Σχολών για τη διοργάνωση προγραμματισμένων **πολιτιστικών, κοινωνικών και επιστημονικών** εκδηλώσεων και ημερίδων.
- Οι παρεμβάσεις **περιβαλλοντικού** χαρακτήρα στην Πανεπιστημιούπολη, σε συνεργασία με περιβαλλοντικές οργανώσεις.
- Η διευκόλυνση της προσωπικής **επικοινωνίας** του **απλού** φοιτητή με τις Πρυτανικές Αρχές.
- Η αναβάθμιση και η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της **Φοιτητικής Λέσχης**.
- Η έκδοση της **διεθνούς φοιτητικής ταυτότητας**.

4.2. ΣΠΟΥΔΕΣ ΜΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΡΙΣΜΑ

Το γενικότερο διεθνές και εθνικό περιβάλλον επιβάλλει στο δημόσιο πανεπιστήμιο να αντιμετωπίσει με σοβαρότητα και μεθοδικότητα την ενίσχυση δυο σημαντικών διαστάσεων της εκπαίδευσης που παρέχει, δηλαδή του **επιπέδου σπουδών** και των **επαγγελματικών προοπτικών**. Οι απόφοιτοι του Πανεπιστημίου θα πρέπει να έχουν ένα στιβαρό επιστημονικό υπόβαθρο, ώστε

το Πανεπιστήμιο να διαφοροποιείται σαφώς από τα διάφορα μορφώματα μεταλυκειακής εκπαίδευσης (κέντρα ελευθέρων σπουδών, ινστιτούτα και κέντρα κατάρτισης, κλπ) και ταυτόχρονα η εκπαίδευσή τους να τους έχει εφοδιάσει με άρτιες επαγγελματικές δεξιότητες. Στο πλαίσιο αυτό οι Πρυτανικές Αρχές, σύμφωνα με την αντίληψή μας, θα πρέπει να **ενθαρρύνουν** και να **υποστηρίξουν** τα Τμήματα:

- Στον **εκσυγχρονισμό** των **προγραμμάτων** σπουδών τους.
- Στην αναβάθμιση και την **ανάπτυξη** των **εργαστηρίων** τους.
- Στην αναβάθμιση και την ελκυστικότητα των **αιθουσών** διδασκαλίας.
- Στην ενσωμάτωση στο πρόγραμμα σπουδών **διεπιστημονικών** μαθημάτων.
- Στην εισαγωγή στο πρόγραμμά τους **μαθημάτων γενικών γνώσεων** όπως Μεθοδολογία Έρευνας, Τεχνικές Συγγραφής και Παρουσίασης Επιστημονικών Κειμένων, Διοίκησης Έργων, κλπ.
- Στην ενίσχυση της **Πρακτικής Άσκησης** των φοιτητών και της σύνδεσης του Πανεπιστημίου με τους παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς.
- Στη **διοργάνωση εκδηλώσεων παρουσίασης** στο ευρύτερο περιβάλλον του έργου και των επιτευγμάτων των **Τμημάτων**.
- Στην ενίσχυση της **κινητικότητας** των **φοιτητών** και του **προσωπικού**.

4.3 ΝΕΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ – ΝΕΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Το δημόσιο πανεπιστήμιο οφείλει να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες που διαμορφώθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες. Οι πιο σημαντικές από αυτές είναι η μεγάλη διείσδυση των νέων τεχνολογιών, η σημαντική αύξηση του φοιτητικού πληθυσμού, η ραγδαία ανάπτυξη των μεταπτυχιακών σπουδών, η επιθυμία όλων των ηλικιακών ομάδων για πανεπιστημιακή εκπαίδευση και η μεγαλύτερη διεθνής συνεργασία και κινητικότητα των επιστημόνων. Στο πλαίσιο αυτό, το Πανεπιστήμιο πρέπει να αναπροσαρμόσει και να αναπτύξει τις υπηρεσίες που προσφέρει στους φοιτητές του. Σημαντικές παρεμβάσεις που θα προωθηθούν από τις Πρυτανικές Αρχές είναι:

- Η παροχή **υπηρεσιών** από τις Γραμματείες των Τμημάτων **μέσω διαδικτύου** (έκδοση πιστοποιητικών, δήλωση μαθημάτων, ενημέρωση φοιτητών, ανακοινώσεις).
- Η υποστήριξη των Τμημάτων για την περαιτέρω ανάπτυξη **ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού** και τη διάθεσή του στο διαδίκτυο.
- Εξοπλισμός των αιθουσών διδασκαλίας με σύγχρονα **οπτικοακουστικά μέσα** και με δυνατότητα **μετάδοσης μέσω διαδικτύου**.
- Η δημιουργία **λογαριασμών πρόσβασης** στο δίκτυο του Πανεπιστημίου για **όλους** τους **φοιτητές** (προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς).
- Η εγκατάσταση σημείων **ασύρματης πρόσβασης** στο διαδίκτυο σε χώρους των σχολών και σε χώρους εστίασης και μεγάλης συνάθροισης φοιτητών και προσωπικού.

- Οι ενέργειες **επιδότησης φορητών υπολογιστών** στους οικονομικά ασθενέστερους φοιτητές.
- Η διοργάνωση σε μεγάλη κλίμακα **μαθημάτων πληροφορικής και ξένων γλωσσών**, που θα οδηγούν στην απόκτηση αναγνωρισμένων τίτλων. Τα μαθήματα είναι δυνατό να διεξάγονται και με τη χρήση τηλεκπαίδευσης.
- Η θέσπιση του «**συνηγόρου του φοιτητή**».
- Η αναβάθμιση των υπηρεσιών των **Γραφείων Διασύνδεσης και Διαμεσολάβησης** ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες των φοιτητών, κυρίως ως προς την επαγγελματική τους αποκατάσταση, τις μεταπτυχιακές σπουδές τους, τα προγράμματα κινητικότητας και τις ερευνητικές τους δραστηριότητες.
- Η υποστήριξη των φοιτητών στην **αναζήτηση στέγης** με τη δημιουργία κατάλληλης υπηρεσίας και η εξασφάλιση περισσότερων θέσεων στις φοιτητικές εστίες για τους φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Ο ανασχεδιασμός και η βελτίωση της **μετακίνησης** στην Πανεπιστημιούπολη, στα Νοσοκομεία και άλλα Πανεπιστημιακά συγκροτήματα με τα μέσα **μαζικής μεταφοράς**.

4.4 ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Στις προτεραιότητές μας εντάσσονται και πρωτοβουλίες με τις οποίες επιδιώκεται η καλύτερη και συστηματικότερη επαφή με τους αποφοίτους του Πανεπιστημίου με στόχο την **αμοιβαία ανάδραση**. Το Πανεπιστήμιο και τα Τμήματά του θα μπορούν να **αντιλαμβάνονται** με μεγαλύτερη σαφήνεια και

ασφάλεια τα προβλήματα που αυτοί αντιμετωπίζουν στην αγορά εργασίας και να κάνουν τις αναγκαίες βελτιώσεις στα Προγράμματα Σπουδών τους, να παγιώνουν και να αναδεικνύουν τα ισχυρά τους σημεία, να έχουν πληρέστερη γνώση της **σταδιοδρομίας** και εξέλιξης των αποφοίτων τους. Από την άλλη μεριά, οι απόφοιτοι σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο και τα Τμήματά του θα μπορούν να οργανώνουν δράσεις, σε ομαδικό ή ατομικό επίπεδο, που θα τους επιτρέπουν να **βελτιώνουν** την επαγγελματική θέση και δυναμική τους καθώς και την επιστημονική τους **κατάρτιση**, βασιζόμενοι στις υποδομές του Πανεπιστημίου και την τεχνογνωσία των μελών του. Η σχέση αυτή θα αποτελέσει κίνητρο για τους αποφοίτους να υποστηρίζουν το Πανεπιστήμιο με διάφορους τρόπους και για τα μέλη του Πανεπιστημίου να προσφέρουν υπηρεσίες προς τους αποφοίτους του σε συνεχή βάση.

Στο πλαίσιο αυτό θα αναπτυχθεί **σύστημα διασύνδεσης** του Πανεπιστημίου με τους αποφοίτους του και θα υλοποιηθεί κατάλληλος ιστοχώρος. Ταυτόχρονα, το Πανεπιστήμιο μπορεί να υποστηρίξει τη σύσταση συλλόγου ή συλλόγων αποφοίτων του.

4.5 ΣΕΒΟΜΕΝΟΙ ΤΑ ΑΜΕΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Τα τελευταία χρόνια το Πανεπιστήμιο Αθηνών έχει κάνει σημαντική πρόοδο για την ισότιμη πρόσβαση στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με αναπηρία ή με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις. Εξακολουθούν να υπάρχουν όμως πολλές ελλείψεις, ενώ η προσπάθεια αυτή χρειάζεται συνεχή ενασχόληση και

πόρους. Η πρόθεσή μας είναι να συνεχίσουμε την πορεία αυτή του Πανεπιστημίου μας, να **διαθέσουμε** κατά το δυνατόν τους **απαιτούμενους πόρους** και, με βάση τις εμπειρίες που έχουν αποκτηθεί μέχρι σήμερα, να αναδιαρθρώσουμε τις σχετικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου και να επεκτείνουμε σε όλα τα Τμήματα και τις Βιβλιοθήκες τόσο τις απαραίτητες κτιριακές παρεμβάσεις, όσο και τις υπηρεσίες πρόσβασης και μεταφοράς, τις υποστηρικτικές τεχνολογίες πληροφορικής και τις συμβουλευτικές ψυχολογικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην υποστήριξη της Ελληνικής γλώσσας από ειδικό λογισμικό και εξοπλισμό και στις απαραίτητες τυποποιήσεις.

4.6 ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Εκτός από τις κεντρικές Βιβλιοθήκες που δημιουργούνται στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, τη λειτουργία, τον εξοπλισμό και τη στελέχωση των οποίων θα υποστηρίξουμε κατά προτεραιότητα, θα προωθηθεί η ανάπτυξη και η χρήση **ψηφιακών** βιβλιοθηκών, οι οποίες δίνουν τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης σε μεγάλο όγκο επιστημονικού υλικού, ενώ επιτυγχάνουν και μεγάλες οικονομίες κλίμακας. Απαραίτητη προϋπόθεση του εγχειρήματος αυτού αποτελεί η συστηματική **ενημέρωση** των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, καθώς και οι κατάλληλες δράσεις **εξοικείωσής** τους με τη χρήση των ψηφιακών βιβλιοθηκών. Σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες θα σχεδιαστούν και θα πραγματοποιηθούν τέτοιες δράσεις σε ευρεία κλίμακα. Θεωρούμε εξαιρετικά μεγάλης σημασίας τη δημιουργία της κατάλληλης **κουλτούρας** στους φοιτητές

του Πανεπιστημίου μας για τη χρήση των βιβλιοθηκών κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Για το λόγο αυτό θα επιδιωχθεί η δημιουργία **αναγνωστηρίων** σε όσα Τμήματα αυτό είναι δυνατό, τα οποία θα είναι συνδεδεμένα με τις ψηφιακές βιβλιοθήκες, καθώς και με τις κεντρικές Βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου.

5. ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

5.1 ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η ενίσχυση της παρεχόμενης εκπαίδευσης σε όλα τα Τμήματα του Πανεπιστημίου μας αποτελεί προτεραιότητά μας. Η προάσπιση του Δημόσιου Πανεπιστημίου συνδέεται πρωτίστως με την παροχή άρτιας και ποιοτικής εκπαίδευσης. Είναι άλλωστε αυτή η διάσταση του Πανεπιστημίου που η κοινωνία αξιολογεί κατά κύριο λόγο. Το Πανεπιστήμιο Αθηνών στελεχώνεται από μέλη ΔΕΠ τα οποία, στην πλειοψηφία τους, είναι εξαιρετικοί επιστήμονες με διεθνή αναγνώριση. Συνεπώς η προσπάθεια εντοπίζεται κυρίως στη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας των προγραμμάτων σπουδών, στην ανάπτυξη των υποδομών, στην επαφή με τους φοιτητές και στην προβολή των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου. Τα θεσμικά όργανα των Τμημάτων οφείλουν να εξασφαλίσουν την ποιότητα και τη συνέπεια των μελών τους στη διδασκαλία. Οι Πρυτανικές Αρχές οφείλουν να **εξασφαλίσουν** τους **πόρους** για την ανάπτυξη των **υποδομών** εκπαίδευσης, την **προβολή** των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου και να βοηθήσουν τα Τμήματα, όπου χρειάζεται, στην αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευτικού τους έργου και στη λήψη μέτρων βελτίωσής του. Επίσης, χρειάζονται πρωτοβουλίες από όλα τα θεσμικά όργανα του Πανεπιστημίου ώστε να γίνει πλήρως κατανοητή η επιτακτική ανάγκη της συνεχούς ενίσχυσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της επικέντρωσης της προσπάθειας των μελών ΔΕΠ προς την κατεύθυνση αυτή.

5.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το διδακτικό έργο στα Τμήματα ως γνωστόν επιτελείται από τα μέλη του ΔΕΠ (Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού), από τα μέλη του ΕΕΔΙΠ (Ειδικού Εργαστηριακού και Διδακτικού Προσωπικού) που επιτελούν ειδικό διδακτικό έργο (ΕΕΔΙΠ Ι) ή εργαστηριακό / εφαρμοσμένο διδακτικό έργο (ΕΕΔΙΠ ΙΙ) και τα μέλη του ΕΤΕΠ (Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού) που προσφέρουν εξειδικευμένες τεχνικές εργαστηριακές υπηρεσίες για την αρτιότερη εκτέλεση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του Τμήματος. Λόγω συγκεκριμένων στρεβλώσεων της νομοθεσίας ως προς τα μέλη του ΕΕΔΙΠ και του ΕΤΕΠ (προκήρυξη ελάχιστων θέσεων, απώλεια θέσεων μετά την αποχώρησή τους) τα περισσότερα Τμήματα του Πανεπιστημίου παρουσιάζουν εξαιρετικά μεγάλη **έλλειψη** σε αντίστοιχο προσωπικό, αν και τα μέλη του ΕΕΔΙΠ και του ΕΤΕΠ αποτελούν εξαιρετικά αναγκαίο προσωπικό για τη λειτουργία των Τμημάτων. Αποτέλεσμα αυτού είναι σε πολλά Τμήματα το εφαρμοσμένο εργαστηριακό και τεχνικό έργο να είναι υποβαθμισμένο ή να προσλαμβάνονται μέλη του ΔΕΠ για το σκοπό αυτό. Θεωρούμε εξαιρετικά σημαντική προτεραιότητα τη **στελέχωση** των Τμημάτων με επαρκές προσωπικό της κατηγορίας ΕΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ, μετά από πλήρη και λεπτομερή μελέτη των αναγκών τους. Ταυτόχρονα, οι ανάγκες των Τμημάτων σε μέλη ΔΕΠ θα πρέπει να συνοδεύονται και από άμεση σύνδεση αυτών με την εκπαίδευση των φοιτητών. Προς αυτή την κατεύθυνση θα ασκηθεί πίεση προς το Υπουργείο για την αποτελεσματική στελέχωση των Τμημάτων και αν χρειαστεί θα υποβληθούν προτάσεις θεσμικού χαρακτήρα.

5.3 ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Σε ένα σύγχρονο πανεπιστήμιο είναι εξαιρετικής σημασίας όλες οι αίθουσες διδασκαλίας να είναι εξοπλισμένες με κατάλληλα **οπτικοακουστικά** μέσα και σύνδεση με το **διαδίκτυο**, ώστε να προσφέρονται για χρήση **ψηφιακού** εκπαιδευτικού **υλικού** και σε ορισμένες περιπτώσεις να παρέχουν τη δυνατότητα για **σύγχρονη** και **ασύγχρονη τηλεκπαίδευση**. Επίσης, είναι σημαντικό για τους φοιτητές να λειτουργούν σε όλα τα Τμήματα **εργαστήρια πληροφορικής** με σύγχρονο εξοπλισμό και τεχνική υποστήριξη. Ιδιαίτερης σημασίας θεωρούμε επίσης την **εργαστηριακή εκπαίδευση** και **πρακτική εξάσκηση** των φοιτητών, σε όσα επιστημονικά αντικείμενα αυτό απαιτείται. Οι τρεις αυτοί άξονες ανάπτυξης της εκπαιδευτικής υποδομής (εξοπλισμός αιθουσών διδασκαλίας, εργαστήρια πληροφορικής, εκπαιδευτικά εργαστήρια) θα αποτελέσουν προτεραιότητα ως προς τη διάθεση των πόρων που αφορούν στην εκπαίδευση, μετά από συγκεκριμένη και λεπτομερή **μελέτη** των σχετικών **αναγκών** των Τμημάτων. Η διάθεση αυτού του τύπου των πόρων μπορεί να γίνει μέσω των Συμβουλιών Κοσμητείας των Σχολών.

5.4 ΑΝΑΚΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΤΗΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Εκτός από την προσπάθεια ενίσχυσης του πνεύματος της «κοινότητας» στους φοιτητές, σημαντική προσπάθεια πρέπει να γίνει για την ενίσχυση της

εμπιστοσύνης τους στην εκπαίδευση που παρέχει το Δημόσιο Πανεπιστήμιο. Έτσι, θα πρέπει να τονωθούν οι ενέργειες που βελτιώνουν την **επαφή** των μελών ΔΕΠ με τους φοιτητές, την αρτιότητα της εκπαίδευσης και τον **αλληλοσεβασμό** μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Ασφαλώς, η εκπαιδευτική διαδικασία είναι κατά κύριο λόγο ευθύνη των Τμημάτων και των θεσμικών τους οργάνων, οι Πρυτανικές Αρχές όμως θα βοηθήσουν με κάθε τρόπο τα Τμήματα στη γενίκευση του θεσμού του **συμβούλου καθηγητή** και στην ουσιαστική εφαρμογή του, στη λήψη αποφάσεων με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων από τους φοιτητές, στη διευκόλυνση και αφοσίωση των μελών ΔΕΠ στο διδακτικό τους έργο, στη λήψη μέτρων για τη συστηματική επικοινωνία μελών ΔΕΠ και φοιτητών και στην υιοθέτηση **σύγχρονων μεθόδων αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών**. Σημαντική κρίνεται επίσης η θεσμοθέτηση σε όλα τα Τμήματα υπευθύνου ή υπευθύνων μελών ΔΕΠ για την εύρυθμη υλοποίηση του Προγράμματος Σπουδών και την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που παρουσιάζονται. Οι Πρυτανικές Αρχές μπορούν επίσης να βοηθήσουν στις παραπάνω κατευθύνσεις, διευκολύνοντας την επικοινωνία μεταξύ των Τμημάτων με κατάλληλες διαδικασίες και προβάλλοντας **επιτυχημένα παραδείγματα**.

5.5 ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΈΡΕΥΝΑ

Η σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών αλλά και στις προπτυχιακές σπουδές, επιτυγχάνεται μέσα από διάφορους μηχανισμούς. Έναν από αυτούς αποτελεί η συνεχής **αναμόρφωση**

της ύλης των μεταπτυχιακών (και σε μικρότερο βαθμό και των προχωρημένων προπτυχιακών) μαθημάτων σύμφωνα με τις **τελευταίες εξελίξεις** στους επιστημονικούς κλάδους που θεραπεύει το Πανεπιστήμιο. Η μεγάλη πλειοψηφία των μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Αθηνών είναι ερευνητικά ενεργή, με πλούσιο δημοσιευμένο ερευνητικό έργο, αξιοσημείωτη συμμετοχή σε συνέδρια και συστηματική συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, διεθνή και εθνικά. Η ερευνητική δραστηριότητα αποτελεί σοβαρότατο παράγοντα αξιολόγησης κατά την εκλογή και εξέλιξη των μελών ΔΕΠ. Ένας άλλος μηχανισμός βασίζεται στο σύστημα **συμμετοχής των Υποψηφίων Διδασκόντων** και των άλλων Ερευνητών στην **εκπαιδευτική διαδικασία**. Με τον τρόπο αυτό οι **Διπλωματικές** εργασίες των μεταπτυχιακών φοιτητών αλλά σε σημαντικό βαθμό και οι **Πτυχιακές** εργασίες των προπτυχιακών φοιτητών **βασίζονται** σε προβλήματα που σχετίζονται με την **έρευνα** που διεξάγεται στα Τμήματα. Η συνεχής **αναμόρφωση** των προπτυχιακών **Προγραμμάτων Σπουδών** κατά τεκμήριο λαμβάνει υπόψη της και τις σημαντικότερες **ερευνητικές εξελίξεις** στα αντικείμενα που θεραπεύει το κάθε Τμήμα. Τέλος, ο θεσμός της **εκπαιδευτικής άδειας** προσφέρει μεγαλύτερη δυνατότητα σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα, με την έννοια ότι επιτρέπει την υιοθέτηση διεθνώς επιτυχημένων παραδειγμάτων. Οι Πρυτανικές Αρχές θα **ενισχύσουν** και θα **ενθαρρύνουν** ενέργειες που συνδέουν την έρευνα με τη διδασκαλία και θα **προβάλλουν** επιτυχημένα παραδείγματα.

5.6 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Εκτός από τα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Αθηνών, σε ορισμένες και με μέτρο περιπτώσεις είναι σημαντικό στα Προγράμματα Σπουδών να χρησιμοποιούνται για ορισμένα **εξειδικευμένα** αντικείμενα (κυρίως σε μεταπτυχιακό επίπεδο) **αναγνωρισμένοι επιστήμονες** από τον παραγωγικό τομέα, τα ερευνητικά κέντρα της χώρας και άλλα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Ως Πρυτανικές Αρχές θα διαθέσουμε στα Τμήματα κονδύλια για το λόγο αυτό, πέραν των πιστώσεων που θα διαθέτει το Πανεπιστήμιο για διδάσκοντες σύμφωνα με το ΠΔ 407.

6. Η ΈΡΕΥΝΑ ΚΑΝΕΙ ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΑ

6.1 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΈΡΕΥΝΑ

Στον τομέα της Έρευνας και της Ανάπτυξης (E&A), η επιτυχία ενός Πανεπιστημίου, εξαρτάται από την καλή **ισορροπία** μεταξύ διαφόρων τύπων δραστηριοτήτων, από τη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα και την εκπαίδευση μέχρι τη μεταφορά τεχνογνωσίας και την παρέμβαση στην κοινωνία. Η επίτευξη αυτής της ισορροπίας απαιτεί **στρατηγικό σχέδιο, ικανή ηγεσία και καλή διαχείριση των πόρων**. Ένα μέρος των δραστηριοτήτων πρέπει να εστιάζεται στη **βασική έρευνα** και ένα άλλο στην **εφαρμοσμένη**. **Διαφορετικά χαρακτηριστικά και δείκτες** πρέπει να ισχύουν, με **ίση βαρύτητα**, για διαφορετικές ερευνητικές δραστηριότητες. Για την αποτίμηση όλων των απαιτούμενων διαστάσεων σ' ένα φιλόδοξο ως προς την έρευνα Πανεπιστήμιο, χρησιμοποιούνται διεθνώς πέντε διαφορετικά κριτήρια που καλύπτουν όλες τις πτυχές μιας ποιοτικής και βιώσιμης ερευνητικής δραστηριότητας.

1. Ποιότητα στη Βασική Έρευνα: Η ποιότητα στη βασική έρευνα είναι θεμελιώδες προαπαιτούμενο για την παραγωγή γνώσης και καινοτομίας και αποτελεί το πρώτο κριτήριο αποτίμησης. Εμπεριέχει την πρωτοτυπία σε ιδέες και μεθόδους, την επιστημονική παραγωγικότητα, το επιστημονικό κύρος και τη διάκριση. Ένα Πανεπιστήμιο (ή χώρα) που δεν ενισχύει την έρευνα με βαθιά επιστημονική γνώση είναι σε δυσχερή θέση για να αναπτύξει την καινοτομία. Δείκτες που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση της ποιότητας της βασικής

έρευνας είναι η **ποιότητα των επιστημονικών δημοσιεύσεων**, η **χρηματοδότηση από ανταγωνιστικά διεθνή και εθνικά ερευνητικά προγράμματα**, η **σταδιοδρομία των διδασκόντων** του Τμήματος, η **συμμετοχή σε εθνικά ή διεθνή Κέντρα αριστείας** ακαδημαϊκού τύπου, σημαντικές **διεθνείς συνεργασίες**, εμπλοκή σε ουσιώδεις **δραστηριότητες της επιστημονικής κοινότητας**.

2. Ποιότητα στην Εφαρμοσμένη Έρευνα: Τα Πανεπιστήμια έχουν μια ιδιαίτερη ευθύνη να εκτιμούν και να ανταποκρίνονται στις μακροχρόνιες ανάγκες του παραγωγικού τομέα και της κοινωνίας. Η επιτυχής μεταφορά της γνώσης στην πράξη απαιτεί μεγάλη διορατικότητα, καινοτόμες μεθόδους και διεπιστημονική προσέγγιση. Η επιτυχία στο συγκεκριμένο πεδίο προϋποθέτει επίσης την αποτελεσματική αντιμετώπιση των απαιτήσεων επικοινωνίας και των φραγμών αλληλοκατανόησης μεταξύ της ακαδημαϊκής κοινότητας και των παραγωγικών φορέων. Η αριστεία στο κριτήριο αυτό χαρακτηρίζεται από **ισχυρή αλληλεπίδραση με τον παραγωγικό τομέα**, επιτυχείς δραστηριότητες επιχειρηματικότητας και δραστηριότητες **συμβουλευτικού τύπου**. Σχετικοί δείκτες είναι η **χρηματοδότηση από στρατηγικές ή αναπτυξιακές δραστηριότητες**, οι σημαντικές **συμβάσεις με τον ιδιωτικό ή δημόσιο τομέα**, οι δραστηριότητες **καινοτομίας** (ευρεσιτεχνίες και πνευματικά δικαιώματα, τεχνοβλαστοί, ανάπτυξη πρωτότυπου λογισμικού και εφαρμογών κλπ.), η σταδιοδρομία των διδασκόντων των ερευνητικών ομάδων του Πανεπιστημίου, η συμμετοχή σε εθνικά και διεθνή Κέντρα αριστείας που δεν είναι αναγκαστικά ακαδημαϊκού τύπου, η ποσότητα και η ποιότητα των υπηρεσιών

εμπειρογνωμοσύνης, η συμμετοχή σε όργανα και επιτροπές της ευρείας διακυβέρνησης, των διεθνών οργανισμών ή σημαντικών φορέων του ιδιωτικού τομέα.

3. **Ανεξάρτητη Αυθεντία:** Το κριτήριο αυτό χαρακτηρίζεται από τις ιδιότητες της υψηλής ποιότητας, της ανεξαρτησίας στη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα, της απαλλαγής από οικονομικό και πολιτικό έλεγχο, της ευρυμάθειας, της δράσης για την ευημερία της κοινωνίας. Απαιτείται **ηγετική ακαδημαϊκή προσωπικότητα** και χάραξη **νέας κατεύθυνσης** για τη μελλοντική παραγωγή γνώσης. Ακαδημαϊκοί αυτής της κατηγορίας συχνά προσκαλούνται ως ειδικοί σύμβουλοι των εθνικών κυβερνήσεων, των διεθνών οργανισμών ή των παραγωγικών φορέων. Αναδεικνύοντας την αξία της ανεξάρτητης αυθεντίας, προστατεύονται κοινωνικά συμφέροντα που δεν υπηρετούνται από την παραγωγή πλούτου και προστατεύεται η ακεραιότητα του Πανεπιστημίου ως ανεξάρτητη και αξιόπιστη πηγή γνώσης. Η ανεξάρτητη αυθεντία συνοδεύεται από έναν ισχυρό συνδυασμό **υψηλής εμπιστοσύνης** από την **επιστημονική κοινότητα**, σημαντικών **βραβείων** και **διακρίσεων**, σημαντικής **εμπλοκής** στην **διακυβέρνηση**, σε **διεθνείς οργανισμούς** ή σε **παραγωγικούς φορείς**, **κοινωνικής αναγνωρισιμότητας**, **ποιότητας και πρωτοτυπίας** στη συνολική επιστημονική δραστηριότητα, ελκυστικότητας στο ερευνητικό περιβάλλον (αριθμός υποψηφίων διδασκόντων, συνεργατών μεταδιδακτορικής έρευνας, επισκεπτών καθηγητών) και σταδιοδρομίας των διδασκόντων – μαθητών σε σημαντικές θέσεις στην κοινωνία.

4. Ανανέωση και Δυναμικότητα: Η ανανέωση και η δυναμικότητα μιας ερευνητικής μονάδας είναι συνάρτηση του **μεγέθους** και της ισχύος της, της **ποιότητας** των ερευνητών και του **εύρους** των **αντικειμένων** που θεραπεύουν, της **αλληλεπίδρασης** των μελών της, της **κινητικότητας** των ερευνητών, των **διεπιστημονικών** δραστηριοτήτων, των διαθέσιμων **υποδομών** και εξοπλισμού, της διοικητικής και τεχνικής **υποστήριξης**. Απαιτείται συνεχής απόκτηση νέων γνώσεων, καλή προοπτική σταδιοδρομίας των μελών της μονάδας, προσέλκυση νέου ικανού προσωπικού σε επιλεγμένα αντικείμενα και συνεχής ανάπτυξη των υποδομών. Οι χρησιμοποιούμενοι δείκτες για την αποτίμηση της ανανέωσης και της δυναμικότητας είναι η συνολική **χρηματοδότηση**, ο αριθμός και το προφίλ του **προσωπικού**, η ποσότητα και η ποιότητα των **δημοσιεύσεων**, ο αριθμός των ολοκληρωμένων **διδασκτορικών**, η ποσότητα και η ποιότητα των υπηρεσιών **εμπειρογνωμοσύνης**, η **κινητικότητα** των ερευνητών, η **προσέλκυση** νέου ικανού προσωπικού, η ανάδειξη ανερχόμενων **ταλέντων** και η συμμετοχή σε όργανα και **επιτροπές** της ευρείας διακυβέρνησης, των διεθνών οργανισμών ή σημαντικών φορέων του ιδιωτικού τομέα.

5. Στρατηγική: Μια ερευνητική μονάδα πρέπει να διευθύνει και να εστιάζει το εύρος των δραστηριοτήτων της και να οικοδομεί μια **κρίσιμη μάζα** ερευνητών και δραστηριοτήτων. Η στρατηγική ικανότητα της διαχείρισης πολλαπλών απαιτήσεων για την επίτευξη σημαντικών αποτελεσμάτων είναι το καθοριστικό χαρακτηριστικό μιας ερευνητικής μονάδας. Ο **στρατηγικός σχεδιασμός**, η **διαχείριση** των **πόρων**, η προσέγγιση **ανταλλαγής γνώσεων** και μεταφοράς τεχνογνωσίας καθορίζει τον τελικό αντίκτυπο της ερευνητικής δραστηριότητας.

Η παραπάνω προσέγγιση θα μπορούσε να καθορίσει σε γενικές γραμμές την πολιτική του Πανεπιστημίου μας στο σχεδιασμό και προγραμματισμό των παρεμβάσεων του στην έρευνα και την ανάπτυξη. Στο σχεδιασμό αυτό θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ισχυρά σημεία και οι αδυναμίες των Ελληνικών Πανεπιστημίων (και ιδιαίτερα του Πανεπιστημίου Αθηνών) ως προς την έρευνα, ώστε στηριζόμενος κανείς στα πρώτα να επιχειρήσει την ελαχιστοποίηση των δεύτερων.

Προκύπτουν μια σειρά από στρατηγικά και δομικά ισχυρά στοιχεία του Πανεπιστημίου ως προς την έρευνα και την ανάπτυξη, αλλά και αδυναμίες. Το έργο που παράγεται είναι κατά κανόνα **ποιοτικό**, υπάρχει **ισορροπία** μεταξύ **βασικής** και **εφαρμοσμένης** έρευνας και καλό γενικά ερευνητικό προφίλ τόσο των νεώτερων όσο και των πιο ώριμων μελών ΔΕΠ. Η **αλληλεπίδραση** με τον **παραγωγικό τομέα** είναι σε μερικές περιπτώσεις ικανοποιητική, ενώ σε άλλες υπολείπεται, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ποιότητα των συνεργασιών στην Ελλάδα σε σχέση με εκείνες στην υπόλοιπη Ευρώπη είναι πολύ διαφορετική, κυρίως λόγω των αδυναμιών της ελληνικής βιομηχανίας και της οικονομίας γενικότερα ως προς τη στρατηγική της στην Ε&Α. Η εμπλοκή των μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου σε **συμβουλευτικούς ρόλους** είναι έντονη και πολλά από αυτά έχουν θητεύσει ή θητεύουν σε δημόσιες θέσεις. Η χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων Ε&Α από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα είναι ικανοποιητική. Υπάρχει, επίσης, επαρκής συμμετοχή των μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου σε διεθνείς αξιολογήσεις και επιστημονικές δραστηριότητες. Η

συμμετοχή Υποψηφίων Διδασκτόρων σε έργα Ε&Α που εκτελούνται στο Πανεπιστήμιο αποτελεί ένα ακόμη θετικό στοιχείο για τη σύνδεση του Πανεπιστημίου με την παραγωγή. Οι κυριότερες αδυναμίες εντοπίζονται στην **ανεπαρκή χρηματοδότηση** από το **Πανεπιστήμιο** των νέων μελών ΔΕΠ, στη μη αποτελεσματική διάθεση των όποιων ερευνητικών πόρων του Πανεπιστημίου ως προς τη δημιουργία κινήτρων για ποιοτική έρευνα, διεθνή αναγνώριση, καινοτομία και αναγνωρισιμότητα στην Ελληνική κοινωνία, στην **υποχρηματοδότηση** της έρευνας από την **Πολιτεία**, στην **έλλειψη** ερευνητικού **εξοπλισμού** (κυρίως εξειδικευμένου και συνήθως ακριβού). Τέλος, οι ερευνητικές ομάδες **δεν** έχουν την **κρίσιμη μάζα** σε μόνιμο και έμπειρο προσωπικό, κυρίως λόγω της **μικρής συνεργασίας** μεταξύ των μελών ΔΕΠ και της θεσμικής έλλειψης σε θέσεις ερευνητών στο Πανεπιστήμιο (π.χ. μεταδιδακτορικοί ερευνητές). Συνήθως οι συνεργασίες με ομάδες εκτός Πανεπιστημίου είναι πολύ περισσότερες και ποιοτικά καλύτερες από εκείνες μέσα στα Τμήματα. Το γεγονός αυτό μειώνει τις δυνατότητες διεθνούς διάκρισης, επιστημονικής αλληλεπίδρασης και ορθού προγραμματισμού της έρευνας, απαγορεύει τις οικονομίες κλίμακας και γενικότερα είναι εις βάρος της αποτελεσματικότητας, της βιωσιμότητας των ερευνητικών δραστηριοτήτων και του στρατηγικού σχεδιασμού των μελλοντικών ερευνητικών προσανατολισμών. Στα παραπάνω σημεία, τουλάχιστον σε εκείνα στα οποία μπορεί να παρέμβει, το Πανεπιστήμιο πρέπει να προβληματιστεί και να σχεδιάσει συγκεκριμένες ενέργειες. Η συναίνεση προς μια τέτοια κατεύθυνση θα είναι ιδιαίτερα καταλυτική για τη βιωσιμότητα των ερευνητικών επιτευγμάτων του Πανεπιστημίου, την περαιτέρω ανάπτυξή τους και τη διεθνή του διάκριση σε

ένα περιβάλλον που διεθνοποιείται και μεταβάλλεται με ταχύτατους ρυθμούς, ενώ ταυτόχρονα γίνεται εξαιρετικά ανταγωνιστικό. Σε κάθε περίπτωση, η βιωσιμότητα της ποιοτικής έρευνας στο Πανεπιστήμιο θα πρέπει να αποτελέσει, την επόμενη περίοδο, αντικείμενο **ευρείας διαβούλευσης**, ώστε να διαμορφωθεί μια κοινή θέση και στη συνέχεια να αποφασιστούν τα απαραίτητα δομικά μέτρα.

6.2 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ

Ως Πρυτανικές Αρχές θα ενισχύσουμε κατά το δυνατόν την ανάπτυξη των ερευνητικών υποδομών του Πανεπιστημίου. Οι υποδομές που θα χρηματοδοτηθούν από πόρους του Πανεπιστημίου θα πρέπει να εξασφαλίζουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη **συνέργια** στο πλαίσιο του Πανεπιστημίου, καθώς και **οικονομίες κλίμακας** (η μικρή χρηματοδότηση των Πανεπιστημίων για την έρευνα απαγορεύει την ύπαρξη πολλαπλής αγοράς του ίδιου ερευνητικού εξοπλισμού). Η χρηματοδότηση του ερευνητικού εξοπλισμού θα πραγματοποιείται μετά από την υποβολή συγκεκριμένης πρότασης εκ μέρους των Τμημάτων, η οποία θα αποδεικνύει τη **χρησιμότητα** απόκτησης του εξοπλισμού, τη **σημαντικότητα** των ερευνητικών **αποτελεσμάτων** που θα προκύψουν από την χρήση του και τη **βιωσιμότητα** των υποδομών που θα αναπτυχθούν. Κάθε έτος, θα ανακοινώνεται στα Τμήματα η κατανομή των κονδυλίων αυτών απολογιστικά.

6.3 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ, ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΡΙΣΙΜΗ ΜΑΖΑ

Τα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Αθηνών, σε γενικές γραμμές, είναι αναγνωρισμένου κύρους ερευνητές και συνήθως με διεθνή προβολή. Σήμερα όμως, για την ανάπτυξη της έρευνας, του πολιτισμού και της καινοτομίας απαιτείται η συνεργασία, η διεπιστημονικότητα και η δημιουργία κρίσιμης μάζας ερευνητών που εργάζονται στο πλαίσιο μιας ερευνητικής μονάδας. Έτσι, η έρευνα στο Πανεπιστήμιό μας χαρακτηρίζεται από **αξιόλογο** επιστημονικό δυναμικό, σημαντική δυνατότητα **προσέλκυσης νέων** ερευνητών, μεγάλη **ποσότητα** παραγωγής επιστημονικών δημοσιεύσεων και έργου, δραστηριοποίηση σε **ευρωπαϊκά προγράμματα**. Αντίθετα, υπάρχει **μικρός** βαθμός **συνέργιας**, **έλλειψη κρίσιμης μάζας** στις περισσότερες ερευνητικές ομάδες, μερικές φορές **όχι ικανοποιητική** προσοχή στην **ποιότητα** των επιστημονικών δημοσιεύσεων (αν και αυτό βελτιώνεται τα τελευταία χρόνια), ανεπαρκείς **υποδομές**, αδιαφορία ως προς τις **οικονομίες κλίμακας**, **μικρός** βαθμός **διεπιστημονικότητας**, **αδυναμία καινοτομίας**, μικρή αλληλεπίδραση με τον **παραγωγικό τομέα** (η κύρια ευθύνη εδώ βαραίνει πάντως τον παραγωγικό τομέα).

Οι Πρυτανικές Αρχές μπορούν να προωθήσουν ενέργειες που αφορούν στις **οικονομίες κλίμακας**, στην ανάπτυξη των **υποδομών**, στη **διεπιστημονικότητα**, στην ενίσχυση ερευνητικών μονάδων που να διαθέτουν **κρίσιμη μάζα**, στην **καινοτομία**, στη **συνέργια** με τον **παραγωγικό** τομέα και την παρέμβαση στην **κοινωνία**. Χρειάζεται όμως έμφαση και καλός σχεδιασμός ως προς τη

βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων των ενεργειών αυτών. **Σημαντικός** παράγοντας, μεγάλης προτεραιότητας και αξίας, θα ήταν επομένως η ενίσχυση και η δημιουργία (μετά από συμφωνία των εμπλεκόμενων ακαδημαϊκών μονάδων του Πανεπιστημίου) **μόνιμων** ακαδημαϊκών ή διαπανεπιστημιακών ερευνητικών **δομών** που να εξασφαλίζουν:

- Βιωσιμότητα
- Οικονομίες κλίμακας
- Συγκέντρωση κρίσιμης μάζας από έμπειρους και νέους επιστήμονες
- Προσέλκυση έμπειρων ερευνητών – ακαδημαϊκών διεθνούς κύρους με ισχυρά βιογραφικά
- Διεπιστημονικότητα
- Προοπτική καινοτομίας ή/ και σύνδεσης με τον παραγωγικό τομέα και την κοινωνία.

Το βάρος των προσπαθειών θα πρέπει να εστιάζεται στη **βιωσιμότητα** και στην **επιστημονική εμβέλεια** των **δομών** αυτών, στη δυναμική παραγωγής σημαντικού ερευνητικού έργου στο μέλλον και στη δημιουργία **κέντρων αριστείας**.

6.4 ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΈΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Τον κύριο μοχλό ανάπτυξης της έρευνας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών θα πρέπει να αποτελέσει η Επιτροπή Ερευνών και ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ). Για το λόγο αυτό θα προωθηθούν κρίσιμες **παρεμβάσεις** στον

τρόπο **λειτουργίας** τους και στις **πολιτικές** που ακολουθούνται. Οι κυριότερες από αυτές είναι:

- **Αναβάθμιση** της **Επιτροπής Ερευνών** με την εκπροσώπηση των Τμημάτων από τους Προέδρους, ή τους Αναπληρωτές Προέδρους, μετά από σχετικές αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των Τμημάτων.
- **Περιορισμός** των **χρηματοδοτήσεων** που **δεν** αφορούν σε αμιγώς **ερευνητικούς** σκοπούς.
- **Δημοσιοποίηση** της **χρήσης** των **εσόδων** του ΕΛΚΕ.
- **Αναδιάρθρωση** των υπηρεσιών του ΕΛΚΕ κατά τρόπο ώστε να υποβοηθούνται οι Σχολές και τα Τμήματα στη σύνταξη και υποβολή ερευνητικών προτάσεων και στην παρακολούθηση των εγκεκριμένων έργων.
- Συνέχιση και ενίσχυση του θεσμού των **υποτροφιών** των Υποψηφίων Διδασκόντων και επέκτασή του σε υποτροφίες για **μεταδιδακτορική έρευνα**.
- Διάθεση στις Σχολές και στα Ανεξάρτητα Τμήματα συγκεκριμένου κονδυλίου για **συμμετοχή σε συνέδρια**.
- Διάθεση στα Τμήματα κονδυλίων για πρόσκληση **επισκεπτών καθηγητών**.
- Τήρηση **σταθερών κανόνων** και συχνή και περιοδική ενημέρωση για τις **επικαιροποιήσεις** του κανονισμού λειτουργίας του ΕΛΚΕ.
- Δημιουργία **γραφείου ενημέρωσης** και **επικοινωνίας** με τους επιστημονικούς υπευθύνους.

6.5 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑ

Η επιστημονική και διεθνής αναγνώριση των μελών ΔΕΠ, αλλά και των άλλων ερευνητών που εργάζονται στο Πανεπιστήμιο Αθηνών είναι συχνά αξιόλογη και οι διακρίσεις που αυτοί λαμβάνουν είναι πολλές και σημαντικές. Το πρόβλημα είναι ότι αυτό δεν γίνεται γνωστό ούτε στην ευρεία ακαδημαϊκή κοινότητα, ούτε στην κοινωνία. Ως Πρυτανικές Αρχές θα ενεργήσουμε έτσι ώστε οι διακρίσεις αυτές να αποτυπώνονται και να **προβάλλονται** όσο το δυνατόν ευρύτερα. Επίσης, θα θεσπιστούν **κίνητρα** (βραβεία, τιμητικές διακρίσεις, οικονομική ενίσχυση της έρευνας, κλπ) για τα μέλη ΔΕΠ και τους ερευνητές που διακρίνονται ερευνητικά, καθώς και για τα Τμήματα εκείνα που υποστηρίζουν και προβάλλουν το ερευνητικό έργο των μελών τους.

6.6 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Στη σημερινή συγκυρία τα Πανεπιστήμια που θέλουν να βρίσκονται στην πρωτοπορία της έρευνας οφείλουν να αναπτύξουν διεθνείς συνεργασίες με αντίστοιχα ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα. Ως Πρυτανικές Αρχές θα υποστηρίξουμε **θεσμικά** και **οικονομικά** τέτοιες συνεργασίες των Τμημάτων ή των ερευνητικών μονάδων, με προτεραιότητα στις συνεργασίες εκείνες που προωθούν την καινοτομία και τη διάκριση.

Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

7. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΈΡΓΟ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ

Η κρισιμότητα του γενικότερου **κλίματος** που κάθε φορά επικρατεί στα Τμήματα του Πανεπιστημίου μας, επισημάνθηκε ήδη στην αρχή του παρόντος κειμένου και θα πρέπει να καταβληθεί μεγάλη προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση. Ως Πρυτανικές Αρχές θα επενδύσουμε σημαντικά για το σκοπό αυτό. Εκτός από τις διαδικασίες προγραμματισμού – απολογισμού, οι οποίες συμβάλουν στη διαφάνεια, δεσμευόμαστε να κάνουμε σημαντικά βήματα για τη λήψη των αποφάσεων με συναινετικό τρόπο και διάλογο, τη δημιουργία περιβάλλοντος εμπιστοσύνης και την ανάδειξη διεργασιών που συνθέτουν τις διαφορετικές απόψεις. Αποδείχθηκε ότι η **αποτύπωση** και η **αναγνώριση** του **συνολικού έργου** (εκπαιδευτικό, ερευνητικό, διοικητικό) που προσφέρουν τα μέλη **ΔΕΠ**, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο και τις εκάστοτε ανάγκες, αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τη διατήρηση του καλού κλίματος αλλά και αποτελεσματικό εργαλείο στην ανάπτυξη του κάθε Τμήματος. Η **σύνθεση** αφ' ενός των βασικών **ακαδημαϊκών αξιών** και αφ' ετέρου των **απαιτήσεων** που προκύπτουν από την πραγματικότητα λειτουργίας και οργάνωσης του Ελληνικού Πανεπιστημίου, είναι ίσως ο πιο αποτελεσματικός τρόπος επίτευξης των στόχων που τίθενται από τα Τμήματα. Στο πλαίσιο αυτό, ως πολύ σημαντική αξιολογείται και η πρακτική που ακολουθείται στις διαδικασίες **εκλογής** και **εξέλιξης** των μελών ΔΕΠ με την αποσαφήνιση και την τήρηση βασικών κανόνων, σύμφωνα με τους οποίους συνυπολογίζονται οι ικανότητες, το έργο και η προσπάθεια σε όλο το φάσμα δραστηριοτήτων του κάθε Τμήματος και του Πανεπιστημίου. Οι Πρυτανικές αρχές, σε κάθε περίπτωση,

οφείλουν να **εξασφαλίζουν** χωρίς αποκλίσεις την ακαδημαϊκή **δεοντολογία** και την τήρηση της **νομιμότητας** στις **διαδικασίες εκλογής**.

Το θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία των Πανεπιστημίων στην Ελλάδα προβλέπει ένα πολύ σημαντικό ρόλο των μελών ΔΕΠ στη διοίκηση των ιδρυμάτων τους και ταυτόχρονα χαρακτηρίζεται από σημαντική διάχυση των διοικητικών αρμοδιοτήτων και της αντίστοιχης ισχύος των Οργάνων Διοίκησης. Όσον αφορά μάλιστα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, πρέπει να προστεθεί στο παραπάνω γεγονός και το τεράστιο μέγεθός του (σε φοιτητές και προσωπικό, σε εύρος επιστημονικών αντικειμένων, σε γεωγραφική έκταση και διασπορά), το οποίο εκ των πραγμάτων οδηγεί σε μια πιο **αποκεντρωμένη** διοικητική δομή. Τα Τμήματα του ΕΚΠΑ έχουν συχνά μέγεθος Σχολών (σε σύγκριση με άλλα Πανεπιστήμια) και οι Σχολές έχουν μέγεθος Πανεπιστημίου. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι το απαιτούμενο **διοικητικό έργο** των μελών ΔΕΠ για την ορθή λειτουργία και την ανάπτυξη ενός Τμήματος είναι **πολυδιάστατο, ογκώδες και εξαιρετικής αξίας**.

Η **μη δίκαιη** κατανομή του εκπαιδευτικού και διοικητικού φόρτου οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην **αποστασιοποίηση** των μελών ΔΕΠ, στην πλημμελή άσκηση των καθηκόντων τους και εν τέλει στην κατάρρευση της συνεκτικής λειτουργίας των Τμημάτων. Εκτός από την απροθυμία συμμετοχής, παρατηρείται και απροθυμία σχεδιασμού, προγραμματισμού, λήψεως και υλοποίησης αποφάσεων και γενικότερα συμμετοχής σε οποιαδήποτε κοινή προσπάθεια ανάπτυξης και βελτίωσης της λειτουργίας του Πανεπιστημίου.

Εμφανίζονται επικίνδυνα φαινόμενα όταν κάποιος προσπαθούν, **μέσω** των γενικότερων **αποφάσεων** στα **διοικητικά όργανα**, να **επιλύσουν** τα **προσωπικά** τους **προβλήματα** ή να προωθήσουν τα νοούμενα ως προσωπικά τους **συμφέροντα** ή να προσαρμόσουν τους αξιολογικούς δείκτες στις δικές τους **προτιμήσεις**, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα γενικότερα προβλήματα της υπάρχουσας κατάστασης στην εκπαίδευση και την έρευνα, του συνολικού προγραμματισμού και των διεθνών τάσεων στην ανωτάτη εκπαίδευση. Παρατηρείται επίσης έλλειμμα αφοσίωσης, εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης.

Στις δεσμεύσεις μας περιλαμβάνονται μέτρα που θα **υποστηρίζουν** τα Τμήματα να προβάλλουν, να **αναγνωρίζουν** και να **ενθαρρύνουν** το **εκπαιδευτικό, ερευνητικό και διοικητικό** έργο των μελών τους είτε **ηθικά** είτε με την αναγκαία **χρηματοδότηση**. Η ανάδειξη, **προβολή** και **ενίσχυση** των **καλών παραδειγμάτων** αποτελεί κατά την αντίληψή μας σημαντικό μοχλό προόδου.

Αστέριος Δουκουδάκης, Θεόδωρος Λιακάκος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Θωμάς Σφηκόπουλος
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ - ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

8. ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

8.1 ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Ο τομέας της **προβολής** του Πανεπιστημίου και της διάχυσης των δραστηριοτήτων του, είναι ένας από εκείνους που διαχρονικά υστερεί σημαντικά. Σήμερα, το Δημόσιο Πανεπιστήμιο και τα μέλη του έχουν μεγάλη ανάγκη να **αποκαταστήσουν** την **εικόνα** τους στην κοινωνία, η οποία είτε από οργανωμένες ομάδες συμφερόντων, είτε από κακές πολιτικές, είτε από δικά μας λάθη, έχει πληγεί σε σημαντικό βαθμό. Αυτό δεν μπορεί να γίνει παρά **προβάλλοντας** το έργο του Πανεπιστημίου και των μελών του, αναδεικνύοντας την **προσφορά** και την αναγκαιότητά του και **διορθώνοντας** λάθη και κακές πρακτικές.

Όσον αφορά στην προβολή του έργου του Πανεπιστημίου, στην ανάδειξη της προσφοράς του στην κοινωνία, αλλά και στην αμεσότερη και ευρύτερη αλληλεπίδρασή του με αυτή, η χρήση των νέων τεχνολογιών μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο. Στα σχέδιά μας είναι η δημιουργία μιας **θεματικής διαδικτυακής πύλης** του Πανεπιστημίου Αθηνών η οποία θα έχει τη δυνατότητα να προσφέρει ζωντανά, μέσω διαδικτύου, μεταδόσεις τηλεόρασης και ραδιοφώνου (web-TV, web-Radio) με επιστημονικό, πολιτιστικό και κοινωνικό χαρακτήρα, να φιλοξενεί κείμενα και βίντεο τέτοιου περιεχομένου και γενικότερα να προβάλλει στον ψηφιακό κόσμο το Πανεπιστήμιο, να ενημερώνει και να παρεμβαίνει στην κοινωνία. Παράλληλα, θα εξεταστεί η

δυνατότητα δημιουργίας συμβατικού πανεπιστημιακού ραδιοφωνικού σταθμού και θα **αναβαθμιστεί** το «**Καποδιστριακό**», προκειμένου να απευθύνεται σε **ευρύτερο** κοινό. Άλλες δράσεις προβολής του Πανεπιστημίου που θα προωθήσουμε είναι:

- Η υποστήριξη των Τμημάτων για την **αναβάθμιση** της **ιστοσελίδας** τους (Ελληνικά και ξενόγλωσσα).
- Η δημιουργία ψηφιακού και έντυπου **υλικού προβολής** του Πανεπιστημίου και των Τμημάτων του στα Ελληνικά και ξενόγλωσσα.
- Το «άνοιγμα» του Πανεπιστημίου στον έξω κόσμο, με την υποστήριξη συγκεκριμένων και **περιοδικών εκδηλώσεων** των Τμημάτων (π.χ. ημέρα ανοικτών θυρών στο κοινό).
- Η παραγωγή **ενημερωτικού υλικού** που απευθύνεται στους μαθητές της **δευτεροβάθμιας** εκπαίδευσης.
- Η διοργάνωση **εκδηλώσεων πολιτιστικού και επιστημονικού** περιεχομένου.
- Η ενίσχυση της **διεθνούς διάστασης** των **Προγραμμάτων Σπουδών**.
- Η δημιουργία σχετικού Γραφείου και ιστότοπου για την **επαφή** του Πανεπιστημίου με τους **αποφοίτους** του.
- Η έκδοση κάθε ακαδημαϊκό έτος ενός **τόμου** για κάθε Τμήμα, με εκτενείς περιλήψεις στα Αγγλικά όλων των **διδασκτορικών διατριβών** που υποστηρίχθηκαν σε αυτό κατά τη διάρκεια του έτους (*Abstracts of Doctoral Dissertations*).

- Η υποστήριξη όσων Τμημάτων επιθυμούν για την έκδοση ειδικού **τόμου** με άρθρα φοιτητών που προέκυψαν από τις καλύτερες Πτυχιακές και Διπλωματικές εργασίες, μετά από σχετική επιστημονική κρίση.

8.2 ΑΠΟΚΑΘΙΣΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Ως προς την κοινωνική διάσταση του Πανεπιστημίου, πρέπει να αναδειχθεί ο **ρόλος** του στη διασφάλιση της **ελευθερίας** έκφρασης και **διακίνησης** ιδεών, ώστε να προάγονται ο πολιτισμός, η γνώση και η κοινωνική πρόοδος μέσα σε ένα περιβάλλον πνευματικής **ανεκτικότητας**. Απώτερος στόχος παραμένει η διάχυση της παραγόμενης γνώσης όχι μόνο στην πανεπιστημιακή κοινότητα, αλλά και εκτός αυτής. Η διάσταση αυτή όμως υποφέρει τα τελευταία χρόνια. Ευθύνη για την κατάσταση αυτή φέρει κυρίως η πολιτεία, αλλά δεν μπορεί και δεν πρέπει το γεγονός αυτό να συσκοτίσει τις ευθύνες της πανεπιστημιακής κοινότητας, τόσο όσον αφορά στα όργανα διοίκησής της, όσο και στα υπόλοιπα μέλη της. Το Πανεπιστήμιο, ως αυτοδιοικούμενο ίδρυμα, δύναται και πρέπει να αναλάβει το **βάρος** των **ευθυνών** του. Η πανεπιστημιακή κοινότητα διαθέτει όλα τα απαιτούμενα πνευματικά και ψυχικά εφόδια που θα της επιτρέψουν να διαχειριστεί όλα τα θέματα που την αφορούν δίχως έξωθεν παρεμβάσεις και πιέσεις. Προς την κατεύθυνση αυτή κρίνεται απαραίτητη η σταδιακή συνδιαμόρφωση από τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας μιας **ανοικτής κουλτούρας** με **αδιαπραγμάτευτες** όμως θέσεις το **ανοικτό** Πανεπιστήμιο, την **ελεύθερη διακίνηση** ιδεών, τον απόλυτο **σεβασμό** στην **περιουσία** του Πανεπιστημίου και στους **ανθρώπους** του, τη διαρκή και ολοκληρωμένη

ενημέρωση για θέματα που σχετίζονται με τη στρέβλωση του ασύλου. Για τη διασφάλιση των παραπάνω απαιτείται η συνεχής διαβούλευση της πανεπιστημιακής κοινότητας. Όλοι μας πρέπει να γνωρίζουμε, ανά πάσα στιγμή, τα τεκταινόμενα στο χώρο του Πανεπιστημίου, ώστε να εκφράζουμε την άποψή μας, συντελώντας στη διαμόρφωση μιας **κυρίαρχης αντίληψης** και στη διαρκή αναπροσαρμογή της.

8.3 ΣΥΜΒΑΛΛΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟ

Η έρευνα και η διδασκαλία που συντελούνται στο Πανεπιστήμιο θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από τη διάσταση της **προσφοράς** στην **ανάπτυξη** της χώρας. Έτσι θα υποστηρίξουμε:

- Την ανάπτυξη προγραμμάτων **μεταπτυχιακών** σπουδών για **εργαζόμενους**.
- Το «άνοιγμα» των **επιμορφωτικών** και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου προς το ευρύτερο **κοινό**.
- Τις οργανωμένες παρεμβάσεις **ενημέρωσης** και **προβληματισμού** της κοινής γνώμης σε έντονα κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα.
- Την αναβάθμιση του **Γραφείου Διαμεσολάβησης** για τη διάχυση της έρευνας που συντελείται στο Πανεπιστήμιο προς τους παραγωγικούς φορείς της χώρας.
- Τη δημιουργία **Γραφείου** προώθησης **ευρεσιτεχνιών** των μελών του Πανεπιστημίου.

9. ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ & ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9.1 ΣΥΝΟΨΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Οι προτάσεις που περιγράφηκαν στις αντίστοιχες ενότητες του Προγράμματός μας μπορούν να ενταχθούν σε τέσσερις (4) κύριους άξονες δράσεων:

1^{ος} άξονας – Τομές στη Διοίκηση

Οι παρεμβάσεις μας στον τρόπο διοίκησης του Πανεπιστημίου θα βασίζονται στο τρίπτυχο «αποκέντρωση- διαφάνεια- συμμετοχή». Στο πλαίσιο αυτό, οι κυριότερες προτάσεις μας, οι οποίες αναπτύχθηκαν στην ενότητα 3 του Προγράμματός μας, συνοψίζονται στα παρακάτω:

Γενικές Πολιτικές:

- Εκπόνηση **Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης** του Πανεπιστημίου Αθηνών κατά το πρώτο έτος της θητείας μας.
- Υιοθέτηση διαδικασίας **απολογισμού** από όλα τα όργανα διοίκησης σχετικά με τους κάθε τύπου πόρους που διαχειρίστηκαν. Ενίσχυση των **διαδικασιών αποτίμησης και προγραμματισμού** του έργου των ακαδημαϊκών και διοικητικών μονάδων του Πανεπιστημίου. **Δημοσιοποίηση** προς την ακαδημαϊκή κοινότητα των αποφάσεων της Συγκλήτου, του Πρυτανικού Συμβουλίου, της Επιτροπής Ερευνών και του Οικονομικού και Τεχνικού Συμβουλίου.

- **Αποτύπωση** και δημοσιοποίηση της παρούσας **κατάστασης** και **περιουσίας** του Πανεπιστημίου και των μονάδων του και **προβολή** των **καλών παραδειγμάτων** (των Τμημάτων και των μελών τους) ως μέσου συνολικής βελτίωσης.
- Συστηματική επί τόπου **επικοινωνία** των **πρυτανικών αρχών** με το **σύνολο των μελών** των ακαδημαϊκών μονάδων, των υπηρεσιών και των φορέων του Πανεπιστημίου, μία ή δύο φορές το έτος.
- Διάθεση στις **Σχολές** και στα **Τμήματα** περισσότερων **πόρων** τους οποίους θα κατανέμουν με συγκεκριμένους και διαφανείς κανόνες, σύμφωνα με τον προγραμματισμό και τις προτεραιότητές τους.
- **Συμμετοχή** των **Σχολών** και των **ανεξάρτητων Τμημάτων** στην **κατάρτιση** του **προϋπολογισμού** του Πανεπιστημίου.
- Λήψη **αποφάσεων** από τη **Σύγκλητο** μετά από τεκμηριωμένες και επιστημονικές **εισηγήσεις**.
- Διεξαγωγή **διαλόγου** σε όλες τις **ακαδημαϊκές μονάδες** για θέματα εξαιρετικής σημασίας για την Πανεπιστημιακή Κοινότητα.
- Ενίσχυση της αντίληψης της **ακαδημαϊκής κοινότητας** (universitas) με την προώθηση διεπιστημονικών – διατμηματικών συνεργασιών, τη δημιουργία κατάλληλων χώρων για πραγματοποίηση εκδηλώσεων συνεύρεσης των μελών της κοινότητας και την οργάνωση ημερίδων εργασίας – ψυχαγωγίας, καθώς και πολιτιστικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων.
- Ανάπτυξη **εναλλακτικών** πηγών **ενέργειας** στο Πανεπιστήμιο.

Νέες Τεχνολογίες:

- Αποτύπωση, προδιαγραφή και ανάπτυξη των αναγκαίων **πληροφοριακών συστημάτων** σε όλες τις **κεντρικές υπηρεσίες** του Πανεπιστημίου.
- Ολοκλήρωση της Μηχανοργάνωσης του **φοιτητολογίου** των Προπτυχιακών Σπουδών σε όλα τα Τμήματα και Μηχανοργάνωση των Μεταπτυχιακών Σπουδών.
- Ανάπτυξη και διάθεση στα Τμήματα εφαρμογής που παρέχει από το φοιτητολόγιο **δείκτες** και **στατιστικά στοιχεία**, όπως μέση διάρκεια αποφοίτησης, μέσος βαθμός πτυχίου ανά έτος, κατανομή πτυχιούχων σε βαθμολογικές κλίμακες ανά έτος, κατανομή φοιτητών ανά έτος εγγραφής τους ως προς τον αριθμό των μαθημάτων που έχουν εξετασθεί επιτυχώς, επιδόσεις φοιτητών ανά μάθημα κλπ.
- Ανάπτυξη και διάθεση στα Τμήματα κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος το οποίο θα επιτρέπει την αποθήκευση και επεξεργασία των **δεδομένων** που σχετίζονται με τις δημοσιεύσεις του Τμήματος, τα ερευνητικά έργα, τις αναθέσεις διδασκαλίας, τις πτυχιακές και διπλωματικές εργασίες, τα διδακτορικά διπλώματα, τις αναφορές (citations) στο έργο των μελών ΔΕΠ, τις διακρίσεις κλπ.
- Διάθεση στα Τμήματα **ηλεκτρονικού συστήματος** επεξεργασίας των **ερωτηματολογίων** αξιολόγησης των μαθημάτων από τους φοιτητές.
- Γενίκευση και επέκταση των **ηλεκτρονικών υπηρεσιών** που παρέχονται στους φοιτητές από τις Γραμματείες των Τμημάτων (τύπου my-studies).

- Ανάπτυξη **πληροφοριακού συστήματος** όπου θα **αποτυπώνονται** όλες οι υπάρχουσες **υποδομές** του Πανεπιστημίου, καθώς και το ανθρώπινο δυναμικό.
- Διάθεση στα Τμήματα και στη Κεντρική Διοίκηση του Πανεπιστημίου ηλεκτρονικής εφαρμογής **διαχείρισης περιεχομένου** (διοικητικά έγγραφα, πρακτικά διοικητικών οργάνων, οδηγίες και ενημερώσεις, νόμοι κλπ). Ενίσχυση της **ψηφιοποίησης** και της διαχείρισης εγγράφων.

Διοικητικές Υπηρεσίες:

- **Ορθολογική κατανομή** του διοικητικού **προσωπικού** και **πλήρωση** κενών θέσεων, κυρίως σε νευραλγικής σημασίας υπηρεσίες.
- **Αποκέντρωση** ορισμένων διοικητικών λειτουργιών στις Σχολές και στα Τμήματα.
- **Αξιοκρατικές κρίσεις** του προσωπικού στις θέσεις ευθύνης.
- Συνεχόμενη και προγραμματισμένη **επιμόρφωση** όλου του προσωπικού σε γενικά και ειδικότερα με το αντικείμενό τους θέματα.
- Προγραμματισμένη και διαφανής **χορήγηση εκπαιδευτικών** αδειών για την παρακολούθηση προγραμμάτων μετεκπαίδευσης ή κύκλων μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, σχετικών με το αντικείμενο του κάθε υπαλλήλου.
- Περιορισμός της γραφειοκρατίας και επιτάχυνση των διαδικασιών με τη **μεταβίβαση αρμοδιοτήτων** και την εξουσιοδότηση υπογραφής εγγράφων σε στελέχη της διοίκησης που κατέχουν θέσεις ευθύνης.
- Δίκαιη και **ισότιμη οικονομική μεταχείριση** όλου του διοικητικού προσωπικού.

- Αξιοποίηση του διοικητικού προσωπικού σε **όλο** το **εύρος** των δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου.
- **Αναδιοργάνωση** και **ενίσχυση** της **Τεχνικής Υπηρεσίας** λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των διαφόρων κτιριακών συγκροτημάτων του Πανεπιστημίου και διαφανής προγραμματισμός των εργολαβιών στις Σχολές και τα Τμήματα.
- Επανεξέταση του τρόπου λειτουργίας και διοίκησης της **Πανεπιστημιακής Λέσχης**, με στόχο την αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρει και των δραστηριοτήτων που υποστηρίζει.
- Επανεξέταση του θεσμού των **εργολαβιών** φύλαξης, καθαριότητας και μικροσυντηρήσεων, σε συνεργασία με τους Κοσμήτορες και τους Προέδρους των Τμημάτων.
- Ευρεία ενημέρωση σχετικά με την **περιουσία** του Πανεπιστημίου, βελτιστοποίηση της διαχείρισής της με στόχο την αύξηση της απόδοσης. Διαφανής διάθεση των πόρων στην εκπαίδευση και την έρευνα.
- Σύσταση στις Γραμματείες των Τμημάτων διοικητικών μονάδων - **Γραφείων** που θα υποστηρίζουν συγκεκριμένες δραστηριότητές τους, οι οποίες είναι πλέον απαραίτητες, όπως τη διαχείριση των υποδομών πληροφορικής, τις εσωτερικές διαδικασίες απολογισμού, προγραμματισμού, αξιολόγησης κλπ, την προβολή του έργου των Τμημάτων, την οργάνωση του ψηφιακού και άλλου εκπαιδευτικού υλικού.

Ειδικές Μονάδες Πανεπιστημιακού Ενδιαφέροντος:

- **Ευγενίδειο Θεραπευτήριο:** Διεύρυνση και βελτίωση των παρεχομένων ιατρικών και νοσηλευτικών υπηρεσιών στην Πανεπιστημιακή Κοινότητα, με ταυτόχρονο διοικητικό εκσυγχρονισμό.
- **Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία Αττικό και Λαϊκό:** Κατοχύρωση του Πανεπιστημιακού χαρακτήρα τους και ενεργός συμμετοχή στα Όργανα Διοίκησής τους.
- **Παιδικοί Σταθμοί:** Επέκταση της λειτουργίας των παιδικών σταθμών του Πανεπιστημίου στο Κέντρο και στου Γουδή, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι ανάγκες του προσωπικού που εργάζεται εκτός της Πανεπιστημιούπολης.
- **Πανεπιστημιακός Εκδοτικός Οίκος:** Δημιουργία Εκδοτικού Οίκου του Πανεπιστημίου Αθηνών στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας Αξιοποίησης και Διαχείρισης της περιουσίας του.

2^{ος} άξονας – Ενίσχυση της φοιτητικής κοινότητας και της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Στόχος είναι να δημιουργήσουμε ένα Πανεπιστήμιο **θελκτικό** που να μην απομακρύνει τους νέους ανθρώπους από τους χώρους του, αλλά αντίθετα να αποτελεί ένα **φιλικό** περιβάλλον και να προωθεί μια γενικότερη **παιδεία** που δεν περιορίζεται στα στενά πλαίσια μιας στεγνής εκπαίδευσης, αλλά συνδέεται με τον πολιτισμό, τη διεπιστημονικότητα και την κοινωνία. Στο πλαίσιο αυτό, οι κυριότερες προτάσεις μας, οι οποίες αναπτύχθηκαν στην ενότητα 4 του Προγράμματός μας, συνοψίζονται στα παρακάτω:

Φιλικό προς το φοιτητή ακαδημαϊκό περιβάλλον:

- Διοργάνωση, κεντρικά από το Πανεπιστήμιο, **εκδήλωσης υποδοχής** των νέων φοιτητών κάθε χρόνο, καθώς και αντίστοιχης ετήσιας εκδήλωσης για τους φοιτητές που αποφοίτησαν.
- Οργάνωση **φοιτητικού φεστιβάλ** όπου θα παρουσιάζονται οι καλλιτεχνικές και ερευνητικές δραστηριότητες των φοιτητών.
- Ανάπτυξη και βελτίωση των υποδομών άθλησης. Δημιουργία δύο ή τριών σύγχρονων **γυμναστηρίων**, ενίσχυση και αναβάθμιση των Πανεπιστημιακών **πρωταθλημάτων**.
- Διευκόλυνση της προσωπικής **επικοινωνίας** του **απλού** φοιτητή με τις Πρυτανικές Αρχές.
- Αναβάθμιση και ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της **Πανεπιστημιακής Λέσχης**.
- Αναβάθμιση των υποδομών και των υπηρεσιών που προσφέρει το **Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών** και επανεξέταση του τρόπου λειτουργίας και διοίκησής του.
- Αναβάθμιση των φοιτητικών **κυλικείων** σε σύγχρονους χώρους συνάθροισης.
- Υποστήριξη Τμημάτων και Σχολών για τη διοργάνωση προγραμματισμένων **πολιτιστικών, κοινωνικών και επιστημονικών** εκδηλώσεων και ημερίδων.
- Παρεμβάσεις **περιβαλλοντικού** χαρακτήρα στην Πανεπιστημιούπολη.
- Έκδοση **διεθνούς** φοιτητικής **ταυτότητας** (με αναγραφή των στοιχείων και στην Αγγλική).

- Δημιουργία, σε όσα Τμήματα είναι δυνατόν, **αναγνωστηρίων** τα οποία θα είναι συνδεδεμένα με τις ψηφιακές βιβλιοθήκες και τις κεντρικές βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου.

Σπουδές με επιστημονικό και επαγγελματικό αντίκρισμα:

Ενθάρρυνση και υποστήριξη των Τμημάτων:

- Στον **εκσυγχρονισμό** των **προγραμμάτων** σπουδών τους.
- Στην αναβάθμιση και την **ανάπτυξη** των **εργαστηρίων** τους.
- Στην αναβάθμιση και την ελκυστικότητα των **αιθουσών** διδασκαλίας.
- Στην ενσωμάτωση στο πρόγραμμα σπουδών **διεπιστημονικών** μαθημάτων.
- Στην εισαγωγή στο πρόγραμμά τους **μαθημάτων γενικών γνώσεων** όπως Μεθοδολογία Έρευνας, Τεχνικές Συγγραφής και Παρουσίασης Επιστημονικών Κειμένων, Διοίκησης Έργων, κλπ.
- Στην ενίσχυση της **Πρακτικής Άσκησης** των φοιτητών και της σύνδεσης του Πανεπιστημίου με τους παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς.
- Στην **προβολή** στο ευρύτερο κοινό του έργου και των επιτευγμάτων των **Τμημάτων**.
- Στην ενίσχυση της **κινητικότητας** των **φοιτητών**.

Ταυτόχρονα θα επιδιωχθεί η

- Ορθολογική **στελέχωση** των Τμημάτων με τον αναγκαίο αριθμό μελών ΔΕΠ, ΕΕΔΙΠ I και II και ΕΤΕΠ.
- Αναβάθμιση των **εργαστηρίων πληροφορικής** σε όλα τα Τμήματα και τεχνική υποστήριξή τους.

- Υποστήριξη των Τμημάτων στην αναβάθμιση του **εργαστηριακού εξοπλισμού** τους.
- Υποστήριξη όσων Τμημάτων επιθυμούν για την υιοθέτηση του **Συμβούλου Καθηγητή** και σύγχρονων μεθόδων αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών.
- Ενίσχυση ενεργειών που **συνδέουν** την **έρευνα** με τη **διδασκαλία**.

Νέες Υπηρεσίες:

- Παροχή **υπηρεσιών** από τις Γραμματείες των Τμημάτων **μέσω διαδικτύου** (έκδοση πιστοποιητικών, δήλωση μαθημάτων, ενημέρωση φοιτητών, ανακοινώσεις).
- Υποστήριξη των Τμημάτων στην ανάπτυξη **ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού** και τη διάθεσή του στο διαδίκτυο.
- Εξοπλισμός των αιθουσών διδασκαλίας με σύγχρονα **οπτικοακουστικά μέσα** και με δυνατότητα **μετάδοσης μέσω διαδικτύου**.
- Δημιουργία **λογαριασμών πρόσβασης** στο δίκτυο του Πανεπιστημίου για **όλους** τους **φοιτητές** (προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς).
- Εγκατάσταση σημείων **ασύρματης πρόσβασης** στο διαδίκτυο σε χώρους των Σχολών και σε χώρους εστίασης και μεγάλης συνάθροισης φοιτητών και προσωπικού.
- Ενέργειες για την **επιδότηση φορητών υπολογιστών** στους οικονομικά ασθενέστερους φοιτητές.
- Διοργάνωση σε μεγάλη κλίμακα **μαθημάτων πληροφορικής και ξένων γλωσσών**, που θα οδηγούν στην απόκτηση αναγνωρισμένων τίτλων.

- Θέσπιση του «**συνηγόρου του φοιτητή**».
- Αναβάθμιση των υπηρεσιών του **Γραφείου Διασύνδεσης** ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες των φοιτητών, κυρίως ως προς την επαγγελματική τους αποκατάσταση, τις μεταπτυχιακές σπουδές τους, τα προγράμματα κινητικότητας.
- Υποστήριξη των φοιτητών στην **αναζήτηση στέγης** με τη δημιουργία κατάλληλης υπηρεσίας και εξασφάλιση περισσότερων θέσεων στις φοιτητικές εστίες για τους φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Ανασχεδιασμός και βελτίωση της **μετακίνησης** στην **Πανεπιστημιούπολη** με τα μέσα **μαζικής μεταφοράς**.
- Ανάπτυξη συστήματος διασύνδεσης του Πανεπιστημίου με τους **αποφοίτους** του και υλοποίηση σχετικού **ιστοχώρου**.
- Διάθεση των απαιτούμενων πόρων για την επέκταση των υπηρεσιών προς τα **ΑμεΑ** τόσο ως προς τις απαραίτητες κτιριακές παρεμβάσεις, όσο και ως προς τις υπηρεσίες πρόσβασης και μεταφοράς, τις υποστηρικτικές τεχνολογίες πληροφορικής και τις συμβουλευτικές ψυχολογικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην υποστήριξη της Ελληνικής γλώσσας από ειδικό λογισμικό και εξοπλισμό.

3^{ος} άξονας – Ενίσχυση της έρευνας

Στον τομέα της Έρευνας και της Ανάπτυξης, η επιτυχία ενός Πανεπιστημίου, εξαρτάται από την καλή **ισορροπία** μεταξύ διαφόρων τύπων δραστηριοτήτων, από τη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα και την εκπαίδευση μέχρι τη μεταφορά

τεχνογνωσίας και την παρέμβαση στην κοινωνία. Στο πλαίσιο αυτό, οι κυριότερες προτάσεις μας, οι οποίες αναπτύχθηκαν στην ενότητα 6 του Προγράμματός μας, συνοψίζονται στα παρακάτω:

- **Αναβάθμιση της Επιτροπής Ερευνών** με την εκπροσώπηση των Τμημάτων από τους Προέδρους, ή τους Αναπληρωτές Προέδρους, μετά από σχετικές αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των Τμημάτων.
- **Περιορισμός των χρηματοδοτήσεων** από κονδύλια που αφορούν στην έρευνα για σκοπούς που **δεν** είναι αμιγώς **ερευνητικοί**.
- **Δημοσιοποίηση της χρήσης των εσόδων** του ΕΛΚΕ.
- **Αναδιάρθρωση** των υπηρεσιών του ΕΛΚΕ κατά τρόπο ώστε να υποβοηθούνται οι Σχολές και τα Τμήματα στη σύνταξη και υποβολή ερευνητικών προτάσεων και στην παρακολούθηση των εγκεκριμένων έργων.
- Συνέχιση και ενίσχυση του θεσμού των **υποτροφιών** των Υποψηφίων Διδακτόρων και επέκτασή του σε υποτροφίες για **μεταδιδακτορική έρευνα**. Τα σχετικά κονδύλια θα διατίθενται στα Τμήματα με διαφανείς διαδικασίες, εφόσον αυτά τηρούν συγκεκριμένους κανόνες (με απόφαση Γ.Σ.) επιλογής των υποτρόφων.
- Διάθεση στις Σχολές και στα Ανεξάρτητα Τμήματα συγκεκριμένου κονδυλίου για **συμμετοχή σε συνέδρια**.
- Διάθεση στα Τμήματα ή στις Σχολές κονδυλίων για πρόσκληση **επισκεπτών καθηγητών**.
- Τήρηση **σταθερών κανόνων** και συχνή και περιοδική ενημέρωση για τις **επικαιροποιήσεις** του κανονισμού λειτουργίας του ΕΛΚΕ.

- Δημιουργία **Γραφείου ενημέρωσης και επικοινωνίας** με τους επιστημονικούς υπευθύνους.
- Προβολή των **διακρίσεων** των μελών ΔΕΠ, των ερευνητικών ομάδων και των Τμημάτων.
- Θέσπιση **κινήτρων** (βραβεία, οικονομική ενίσχυση της έρευνας, κλπ) για τα μέλη ΔΕΠ και τους ερευνητές που **διακρίνονται ερευνητικά**, καθώς και για τα Τμήματα εκείνα που υποστηρίζουν και προβάλλουν το ερευνητικό έργο των μελών τους.
- Υποστήριξη των **διεθνών** ερευνητικών **συνεργασιών** των Τμημάτων ή των ερευνητικών ομάδων, με προτεραιότητα στις συνεργασίες εκείνες που προωθούν την καινοτομία και τη διάκριση.

4^{ος} άξονας – Παρέμβαση στην Κοινωνία

Σήμερα, το Δημόσιο Πανεπιστήμιο και τα μέλη του έχουν μεγάλη ανάγκη να **αποκαταστήσουν** την **εικόνα** τους στην κοινωνία, η οποία είτε από οργανωμένες ομάδες συμφερόντων, είτε από κακές πολιτικές, είτε από δικά μας λάθη, έχει πληγεί σε σημαντικό βαθμό. Αυτό δεν μπορεί να γίνει παρά **προβάλλοντας** το έργο του Πανεπιστημίου, αναδεικνύοντας την **προσφορά** και την αναγκαιότητά του και **διορθώνοντας** λάθη και κακές πρακτικές. Στο πλαίσιο αυτό, οι κυριότερες προτάσεις μας, οι οποίες αναπτύχθηκαν στην ενότητα 8 του Προγράμματός μας, συνοψίζονται στα παρακάτω:

Προβολή του έργου και των ανθρώπων του Πανεπιστημίου:

- Δημιουργία **θεματικής διαδικτυακής πύλης** του Πανεπιστημίου Αθηνών, με δυνατότητα να προσφέρει ζωντανά, μέσω διαδικτύου (**web-TV, web-radio**), μεταδόσεις με επιστημονικό, πολιτιστικό και κοινωνικό χαρακτήρα, να φιλοξενεί κείμενα και βίντεο τέτοιου περιεχομένου και γενικότερα να προβάλλει στον ψηφιακό κόσμο το Πανεπιστήμιο, να ενημερώνει και να παρεμβαίνει στην κοινωνία.
- **Αναβάθμιση** της εφημερίδας το «**Καποδιστριακό**», προκειμένου να απευθύνεται σε **ευρύτερο** κοινό.
- Υποστήριξη των Τμημάτων για την **αναβάθμιση** της **ιστοσελίδας** τους (Ελληνικά και ξενόγλωσσα).
- Δημιουργία ψηφιακού και έντυπου **υλικού προβολής** του Πανεπιστημίου και των Τμημάτων του στα Ελληνικά και ξενόγλωσσα.
- «Άνοιγμα» του Πανεπιστημίου στον έξω κόσμο, με την υποστήριξη συγκεκριμένων και **περιοδικών εκδηλώσεων** των Τμημάτων (π.χ. ημέρα ανοικτών θυρών στο κοινό).
- Παραγωγή **ενημερωτικού υλικού** που απευθύνεται στους μαθητές της **δευτεροβάθμιας** εκπαίδευσης.
- Διοργάνωση **εκδηλώσεων πολιτιστικού και επιστημονικού** περιεχομένου.
- Ενίσχυση της **διεθνούς διάστασης των Προγραμμάτων Σπουδών**.
- Δημιουργία σχετικού γραφείου και ιστοτόπου για την **επαφή** του Πανεπιστημίου με τους **αποφοίτους** του.

- Έκδοση κάθε ακαδημαϊκό έτος ενός **τόμου** για κάθε Τμήμα, με εκτενείς περιλήψεις στα Αγγλικά όλων των **διδασκτορικών διατριβών** που υποστηρίχθηκαν σε αυτό κατά τη διάρκεια του έτους (*Abstracts of Doctoral Dissertations*).
- Υποστήριξη όσων Τμημάτων επιθυμούν για την έκδοση ειδικού **τόμου με άρθρα φοιτητών** που προέκυψαν από τις καλύτερες Πτυχιακές και Διπλωματικές εργασίες, μετά από σχετική επιστημονική κρίση.

Αποκατάσταση της εικόνας του Πανεπιστημίου:

Ο στόχος αυτός, πιστεύουμε ότι μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη διαμόρφωση από τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας μιας **ανοικτής** κουλτούρας με αδιαπραγμάτευτες όμως θέσεις το **ανοικτό** Πανεπιστήμιο, την **ελεύθερη διακίνηση** ιδεών, τον απόλυτο **σεβασμό** στην **περιουσία** του Πανεπιστημίου και στους **ανθρώπους** του, τη διαρκή και ολοκληρωμένη **ενημέρωση** για θέματα που σχετίζονται με τη στρέβλωση του ασύλου. Για τη διασφάλιση των παραπάνω απαιτείται η συνεχής διαβούλευση της πανεπιστημιακής κοινότητας. Όλοι μας πρέπει να γνωρίζουμε, ανά πάσα στιγμή, τα τεκταινόμενα στο χώρο του Πανεπιστημίου, ώστε να εκφράζουμε την άποψή μας, συντελώντας στη διαμόρφωση μιας **κυρίαρχης αντίληψης** και στη διαρκή αναπροσαρμογή της.

Συμβολή στην ανάπτυξη και την πρόοδο:

- Ανάπτυξη προγραμμάτων **μεταπτυχιακών** σπουδών για **εργαζόμενους**.
- «Άνοιγμα» των **επιμορφωτικών** και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου προς το ευρύτερο **κοινό**.

- Οργανωμένες παρεμβάσεις **ενημέρωσης** και **προβληματισμού** της κοινής γνώμης σε έντονα κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα.
- Αναβάθμιση του **Γραφείου Διαμεσολάβησης** για τη διάχυση της έρευνας που συντελείται στο Πανεπιστήμιο προς τους παραγωγικούς φορείς της χώρας.
- Δημιουργία **Γραφείου** προώθησης **ευρεσιτεχνιών** των μελών του Πανεπιστημίου.

9.2 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΙ ΠΟΡΟΙ

Οι προτάσεις μας, οι οποίες αναπτύχθηκαν στις ενότητες 3 έως 8 του Προγράμματός μας και συνοψίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, δεν αποτελούν αποσπασματικές εξαγγελίες (που κάποιος μπορεί να **αντιγράφουν** αβίαστα, χωρίς μάλιστα πολλές φορές να αντιλαμβάνονται το περιεχόμενό τους και να συνειδητοποιούν τις δυσκολίες και τους τρόπους υλοποίησής τους), αλλά απορρέουν από μια συγκροτημένη και **συνεκτική αντίληψη** για το Πανεπιστήμιο και τον τρόπο λειτουργίας του. Συγκροτούν **ενιαία πολιτική** και στο μέτρο αυτό διασυνδέονται απολύτως μεταξύ τους. Τις περισσότερες από αυτές τις πολιτικές, τα μέλη της ομάδας μας τις έχουν **εφαρμόσει** με επιτυχία είτε σε μικρότερη κλίμακα είτε σε άλλους χώρους.

Για να καταλήξουμε στο πρόγραμμα που παρουσιάζουμε σήμερα, το οποίο θα μας **δεσμεύει** εφόσον εκλεγούμε, εργαστήκαμε **μαζί ένα** περίπου **χρόνο**. **Δεν συγκροτηθήκαμε ένα μήνα πριν τις εκλογές** με καθαρά εκλογικές σκοπιμότητες

και **δεν** προκύψαμε ως αποτέλεσμα **συμβιβασμών** μεταξύ **μηχανισμών** και **παραγόντων** του Πανεπιστημίου. Αντί να **επικεντρώσουμε** την προσπάθειά μας σε **επικοινωνιακά τεχνάσματα** ή **ψηφιοθηρικές** κινήσεις, **αφιερώσαμε χρόνο** στην **παραγωγή ιδεών** και συγκεκριμένων **προτάσεων**. Πριν ανακοινώσουμε την υποψηφιότητά μας **βεβαιωθήκαμε** ότι αποτελούμε μια **αλληλέγγυα ομάδα** που δεν θα διαλυθεί εφόσον εκλεγούμε. Πιστεύουμε ότι σήμερα το Πανεπιστήμιό μας έχει ανάγκη από **ισχυρό Πρύτανη** και **ισχυρούς Αντιπρυτάνεις**. Οι καιροί είναι δύσκολοι και απαιτείται **συνέργια** καθώς και η ευρύτερη δυνατή **συγκέντρωση** εμπειριών και ικανοτήτων. Οι αρμοδιότητές μας, τις οποίες ήδη ανακοινώσαμε, **προέκυψαν** έτσι σύμφωνα με τις εμπειρίες, τις ικανότητες και τα ενδιαφέροντα του καθενός μας. Η ομάδα μας **γνωρίζει** καλά το **Πανεπιστήμιο**, τον ευρύτερο χώρο της **εκπαίδευσης**, αλλά και τους τρόπους και τις πηγές **χρηματοδότησης** των ανωτάτων ιδρυμάτων, ώστε να είναι σε θέση να **υπερασπίσει** τα συμφέροντα του Πανεπιστημίου μας. Τα παραπάνω αποτελούν τις αναγκαίες **αρχικές** συνθήκες για την **επιτυχή** υλοποίηση των προτάσεών μας.

Οι προτάσεις μας έχουν **κοστολογηθεί** λεπτομερώς και έχουμε μάλιστα προβλέψει και τις κατάλληλες **πηγές** χρηματοδότησης για κάθε δράση. Επίσης, υπάρχει συγκεκριμένο **σχέδιο ανεύρεσης** των **ανθρώπινων** πόρων, όπου αυτοί απαιτούνται. Έτσι, ο συνολικός προϋπολογισμός, για τα τέσσερα έτη, του κόστους που προκαλούν οι προτεινόμενες δράσεις έχει ως εξής:

1^{ος} άξονας 1) Οι *Γενικές Πολιτικές* για να εφαρμοστούν απαιτούνται συνολικά 1,000,000 € τα οποία θα αντληθούν κατά κύριο λόγο από τις δημόσιες επενδύσεις και δευτερευόντως από την τακτική πίστωση. 2) Η ανάπτυξη των *Νέων Τεχνολογιών* απαιτεί περίπου 6,000,000 € τα οποία θα αντληθούν από το ΕΣΠΑ και συγκεκριμένα από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της Ψηφιακής Σύγκλισης και της Δια Βίου Μάθησης, όπου μπορούν να ενταχθούν τέτοιου τύπου Προγράμματα. 3) Οι παρεμβάσεις στις *Διοικητικές Υπηρεσίες* είναι κυρίως θέμα πολιτικών, υπάρχει όμως και ένα κόστος της τάξης των 2,000,000 €, τα οποία θα αντληθούν από την τακτική πίστωση και ιδίους πόρους του Πανεπιστημίου.

2^{ος} άξονας 1) Οι δράσεις που αποσκοπούν στη δημιουργία ενός *Φιλικού προς το φοιτητή ακαδημαϊκού περιβάλλοντος* απαιτούν περίπου 20,000,000 €, τα οποία θα αντληθούν κατά κύριο λόγο από τις δημόσιες επενδύσεις, αλλά και από την τακτική πίστωση. 2) Για την ενίσχυση των *σπουδών*, ώστε αυτές να ανταποκρίνονται τόσο στις *επιστημονικές* όσο και στις *επαγγελματικές προσδοκίες* των φοιτητών, απαιτούνται περίπου 15, 000, 000 € τα οποία θα αντληθούν τόσο από τις δημόσιες επενδύσεις όσο και από την τακτική πίστωση 3) Οι *Νέες Υπηρεσίες* προς τους φοιτητές απαιτούν περίπου 3,000,000 € που θα αντληθούν εν μέρει από το ΕΣΠΑ και εν μέρει από την τακτική πίστωση.

3^{ος} άξονας Για τις δράσεις *Ενίσχυση της έρευνας*, απαιτούνται στην τετραετία περίπου 25,000,000 €, τα οποία θα αντληθούν από τα έσοδα του ΕΛΚΕ, την ίδια περιουσία του Πανεπιστημίου, τα κληροδοτήματα και άλλους ίδιους πόρους.

4^{ος} άξονας 1) Για την προβολή του έργου και των ανθρώπων του Πανεπιστημίου απαιτούνται περίπου 4,000,000 € τα οποία θα αντληθούν από την τακτική πίστωση, το ΕΣΠΑ και ιδίους πόρους του Πανεπιστημίου. 2) Για τις ενέργειες του Πανεπιστημίου ώστε αυτό να συμβάλει στην ανάπτυξη και την πρόοδο, απαιτούνται περίπου 2,000,000 € τα οποία θα αντληθούν από την τακτική πίστωση και ιδίους πόρους του Πανεπιστημίου.

Όλα τα παραπάνω αντιστοιχούν κατά μέσο όρο σε περίπου 20,000,000 € ανά έτος. Η κυριότερη όμως **δυσκολία** στην υλοποίηση του προγράμματός μας, πιστεύουμε ότι βρίσκεται στην **αλλαγή νοοτροπίας** όλων των συνιστωσών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Για το λόγο αυτό δίνουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στην εφαρμογή των **μέτρων** που **προάγουν** τη **διαφάνεια**, την **εμπιστοσύνη**, τη **συμμετοχή**, τον **προγραμματισμό**, την **αποτίμηση** του έργου και τον **απολογισμό** σε όλα τα επίπεδα του Πανεπιστημίου.